

Bygge- og anleggsstatistikk 2002

Construction Statistics 2002

Norges offisielle statistikk

I denne serien publiseres hovedsakelig primærstatistikk, statistikk fra statistiske regnskapssystemer og resultater fra spesielle tellinger og undersøkelser. Serien har først og fremst referanse- og dokumentasjonsformål. Presentasjonen skjer vesentlig i form av tabeller, figurer og nødvendig informasjon om datamaterialet, innsamlings- og bearbeidingsmetoder, samt begreper og definisjoner. I tillegg gis det en kort oversikt over hovedresultatene.

Serien omfatter også publikasjonene Statistisk årbok og Svalbardstatistikk.

Official Statistics of Norway

This series consists mainly of primary statistics, statistics from statistical accounting systems and results of special censuses and surveys. The series are intended to serve reference and documentation purposes. The presentation is basically in the form of tables, figures and necessary information about data, collection and processing methods, in addition to concepts and definitions. A short overview of the main results is also included.

The series also includes the publications Statistical Yearbook of Norway and Svalbard Statistics.

© Statistisk sentralbyrå, oktober 2004
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen, vennligst oppgi Statistisk sentralbyrå som kilde.

ISBN 82-537-6652-1 Trykt versjon
ISBN 82-537-6654-8 Elektronisk versjon
ISSN 0550-029X

Emnegruppe

10.09 Bygge- og anleggsvirksomhet

Design: Enzo Finger Design
Trykk: Kopisenteret, SSB/348

Standardtegn i tabeller	Symbols in tables	Symbol
Tall kan ikke forekomme	Category not applicable	.
Oppgave mangler	Data not available	..
Oppgave mangler foreløpig	Data not yet available	...
Tall kan ikke offentliggjøres	Not for publication	:
Null	Nil	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	Less than 0.5 of unit employed	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	Less than 0.05 of unit employed	0,0
Foreløpig tall	Provisional or preliminary figure	*
Brudd i den loddrette serien	Break in the homogeneity of a vertical series	—
Brudd i den vannrette serien	Break in the homogeneity of a horizontal series	
Desimalskilletegn	Decimal punctuation mark	,(,)

Forord

Denne publikasjonen inneholder statistikk for bygge- og anleggsvirksomhet i 2002.

Statistikken for 2002 er hovedsakelig utarbeidet etter de samme retningslinjer som for 2001. Den er basert på Næringsoppgave (NO) og et spørreskjema for foretak innen bygge- og anleggsvirksomhet for private foretak. Disse skjemaene er innhentet med hjemmel i Statistikkoven § 2-2 og §2-3. Ajourføring av næring i Bedrifts- og foretaksregisteret har ikke medført revideringer av statistikken for 2001. Tall for 2001 i denne publikasjonen er derfor ikke forskjellig fra hva som tidligere er publisert.

Statistikken er tilpasset EUs forordning for strukturstatistikk (Rådsforordning nr. 58/97 av 20. desember 1996). Forordningen krever først og fremst statistikk på foretaksnivå. Av hensyn til nasjonalregnskap og andre norske brukere, er det også utarbeidet bedriftsstatistikk for noen variabler.

Publikasjonen gir opplysninger om tallet på foretak og bedrifter, sysselsetting, lønnskostnader, omsetning, investeringer, produksjonsverdi, bearbeidingsverdi samt en del andre variabler. I tillegg til de tabellene som er tatt med i denne publikasjonen, er det mulig å bestille en rekke andre eller mer detaljerte tabeller ved direkte henvendelse til Statistisk sentralbyrå (jf. kapittel 7). Disse kan gis elektronisk eller på papir.

Statistikken er tidligere publisert på Internett (<http://www.ssb.no/stbygganl>).

Arbeidet med publikasjonen har vært ledet av rådgiver Lars Henrik Thingstad. Ansvarlig seksjonsleder er Roger Jensen, Seksjon for bygg- og tjenestestatistikk.

Statistisk sentralbyrå,
Oslo/Kongsvinger, 19. juli 2004

Svein Longva

Nils Håvard Lund

Preface

In this publication Statistics Norway presents construction statistics for 2002.

The 2002 statistics have been compiled mainly according to the same guidelines as for 2001. The statistics are based on Directorate of Taxes' General Trading Statements for 2002 (NO) and a questionnaire for construction enterprises for the private sector. The NACE codes of some enterprises and local kind-of-activity units have been revised in the Central Register of Establishments and Enterprises. However the 2001 figures in the tables enclosed have not been adjusted.

The annual statistics are adapted to the EU regulation on structural statistics, which primarily requires statistics at the enterprise level. Statistics on the local kind-of-activity unit (KAU) level have also been compiled for some variables for the national accounts and other Norwegian users.

The publication gives information on the number of enterprises and local KAUs, employment, compensation of employees, turnover, gross investments, production value, added value and some other variables. A number of other and more detailed tables may be obtained by applying directly to Statistics Norway (cf. chapter 7). These can be supplied electronically on diskette or on paper.

The statistics have already been published on the Internet (http://www.ssb.no/stbygganl_en/).

The publication has been prepared under the supervision of Mr. Lars Henrik Thingstad. Responsible Head of Division is Mr. Roger Jensen, Division for Construction and Service Statistics.

Statistics Norway,
Oslo/Kongsvinger, 19 July 2004

Svein Longva

Nils Håvard Lund

Innhold

Figurregister	7
Tabellregister	7
1. Hovedresultater og bruk av tabellene.....	9
1.1. Hovedresultater	9
1.2. Bruk av tabellene	11
2. Bakgrunn og formål.....	11
2.1. Formål og historie.....	11
2.2. Brukere og anvendelsesområder	11
3. Om produksjonen av statistikken	11
3.1. Omfang	11
3.2. Datakilder.....	12
3.3. Utvalg	12
3.4. Datainnsamling og organisering	12
3.5. Oppgavebyrde	13
3.6. Kontroll og revisjon.....	13
3.7. Analyse.....	13
4. Begreper, kjennemerker og grupperinger	14
4.1. Definisjon av de viktigste begrepene.....	14
4.2. Definisjon av de viktigste kjennemerkene.....	14
4.3. Standard grupperinger.....	17
5. Feilkilder og usikkerhet	17
5.1. Innsamlings- og bearbeidingsfeil.....	17
5.2. Utvalgsfeil.....	17
5.3. Ikke-utvalgsfeil.....	18
6 Sammenlignbarhet og sammenheng.....	18
6.1. Sammenlignbarhet over tid og sted	18
6.2. Sammenheng med annen statistikk	18
7. Tilgjengelighet	18
7.1. Internettadresse.....	18
7.2. Språk	18
7.3. Publikasjoner	18
7.4. Lagring og anvendelser for grunnmaterialet.....	18
7.5. Annen dokumentasjon	18
Tabelldel	29
Vedlegg	
A. Næringsoppgave 1 for 2002	47
B. Næringsoppgave 2 for 2002	55
C. Spørreskjema for bygge- og anleggsvirksomhet 2002	65
D. Spørreskjema for strukturundersøkelse 2002	73
Tidligere utgitt på emneområdet	77
De sist utgitte publikasjonene i serien Norges offisielle statistikk	78

Contents

List of figures	8
List of tables	8
1. Main results and use of the tables	19
1.1. Main results	19
1.2. Use of the tables	21
2. Background and purpose	21
2.1. Purpose and history	21
2.2. Users and applications	21
3. System and implementation	21
3.1. Scope	21
3.2. Data sources	22
3.3. Sample	22
3.4. Collection of data	22
3.5. Reporting and record keeping burden	23
3.6. Control and revision process	23
3.7. Analysis	23
4. Terms, definitions and classifications	24
4.1. Definition of the main terms	24
4.2. Definition of the main variables	24
4.3. Standard classification	27
5. Sources of error and uncertainty	27
5.1. Collection and processing errors	27
5.2. Sampling errors	27
5.3. Non-sampling errors	28
6. Comparability and correlation	28
6.1. Comparability over time and place	28
6.2. Correlation with other statistics	28
7. Availability	28
7.1. Internet address	28
7.2. Language	28
7.3. Publications	28
7.4. Storing and uses for basic material	28
7.5. Other documentation	28
Tables	38
Appendices	
A. General Trading Statements no. 1 2002	47
B. General Trading Statements no. 2 2002	55
C. Questionnaire for the industrial section 2002	65
D. General questionnaire for structural statistics 2002	73
Previously issued on the subject	77
Recent publications in the series Official Statistics of Norway	78

Figurregister

1.1. Antall foretak og bedrifter, etter næringshovedgruppe. 2002	9
1.2. Sysselsatte, etter næringshovedgruppe. Foretak og bedrifter. 2002	10
1.3. Omsetning, etter næringshovedgruppe. Foretak og bedrifter. 2002. Milliarder kroner	10
1.4. Lønnskostnader, etter næringshovedgruppe. Foretak og bedrifter. 2002. Milliarder kroner.....	11

Tabellregister

1. Hovedtall etter næringsundergruppe. Bedrifter. 2001 og 2002	29
2. Hovedtall, etter sysselsettingsgruppe og næringshovedgruppe. Bedrifter. 2002	30
3. Hovedtall for næringshovedområdet, etter fylke. Bedrifter. 2002	30
4. Hovedtall, etter region og næringshovedgruppe. Bedrifter. 2002	31
5. Hovedtall, etter næringsundergruppe. Foretak. 2001 og 2002	32
6. Hovedtall, etter sysselsettingsgruppe og næringshovedgruppe. Foretak. 2002	35
7. Investeringer, etter type anleggsmiddel og næringsundergruppe. Foretak. 2002	36
8. Investeringer, etter art og næringsundergruppe. Foretak. 2002	36
9. Prosentvis fordeling av omsetning på ulike næringer, etter næringsundergruppe. Foretak. 2002	37
10. Antall nystartede og opphørte foretak, etter næringshovedgruppe. 2002.....	37

List of figures

1.1. Number of enterprises and local kind-of-activity units, by industry group. 2002	19
1.2. Employment, by industry group. Enterprises and local kind-of-activity units. 2002	20
1.3. Turnover, by industry group. Enterprises and local kind-of-activity units. 2002. NOK billion	20
1.4. Compensation of employees, by industry group. Enterprises and local kind-of-activity units. 2002. NOK billion	21

List of tables

1. Principal figures, by industry subclass. Local kind-of-activity units. 2001 and 2002	38
2. Principal figures, by number of persons employed and industry group. Local kind-of-activity units. 2002	39
3. Principal figures for the industrial section, by county. Local kind-of-activity units. 2002	39
4. Principal figures, by region and industry group. Local KAUs. 2002	40
5. Principal figures, by industry subclass. Enterprises. 2001 and 2002	41
6. Principal figures, by number of persons employed and industry group. Enterprises. 2002	44
7. Investments, by group of fixed assets and industry subclass. Enterprises. 2002	45
8. Investments, by category and industry subclass. Enterprises. 2002	45
9. Specification of turnover, by different industries and industry subclass, expressed in percentages. Enterprises. 2002	46
10. Number of births and deaths of enterprises, by industry group. 2002	46

1. Hovedresultater og bruk av tabellene

1.1. Hovedresultater

Foretak

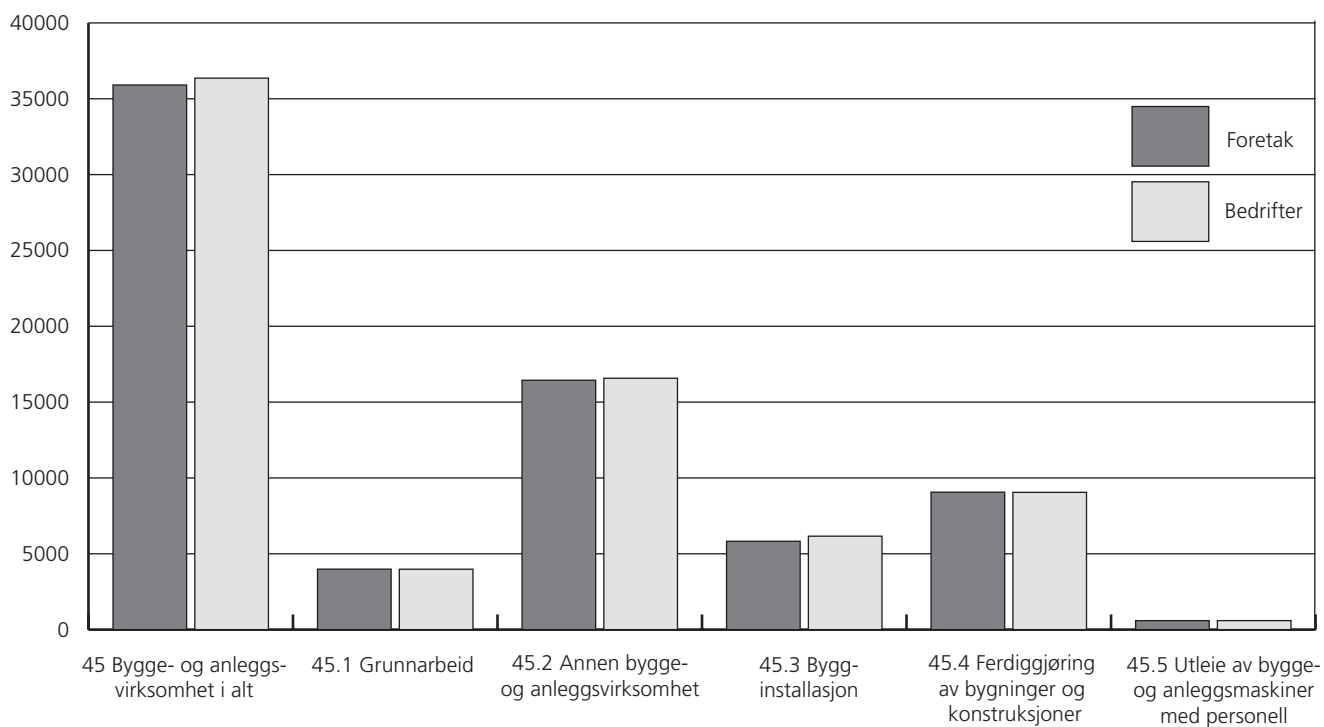
Totalt var det 35 907 foretak med 132 384 sysselsatte personer innenfor bygge- og anleggsvirksomhet i 2002. Dette omfatter private foretak, statsforetak, statseide foretak, kommunal forretningsdrift og selvstendige kommuneforetak. Foretakene hadde en omsetning totalt på 150,6 milliarder og lønnskostnader på 40,0 milliarder kroner. Dette innebærer en vekst på hhv. 5,5 og 5,7 prosent sammenlignet med 2001. Antall sysselsatte personer ble derimot redusert med 0,1 prosent fra 2001 til 2002. Produksjonsverdien utgjorde 147,2 milliarder mens bearbeidingsverdien var på 53,4 milliarder

der kroner i 2002. I prosent av omsetningen blir dette hhv. 97 og 35 prosent, eller ca. det samme som i 2001. Investeringer kom i 2002 opp i 3,3 milliarder kroner, dvs. en nedgang på 10,6 prosent mot 2001.

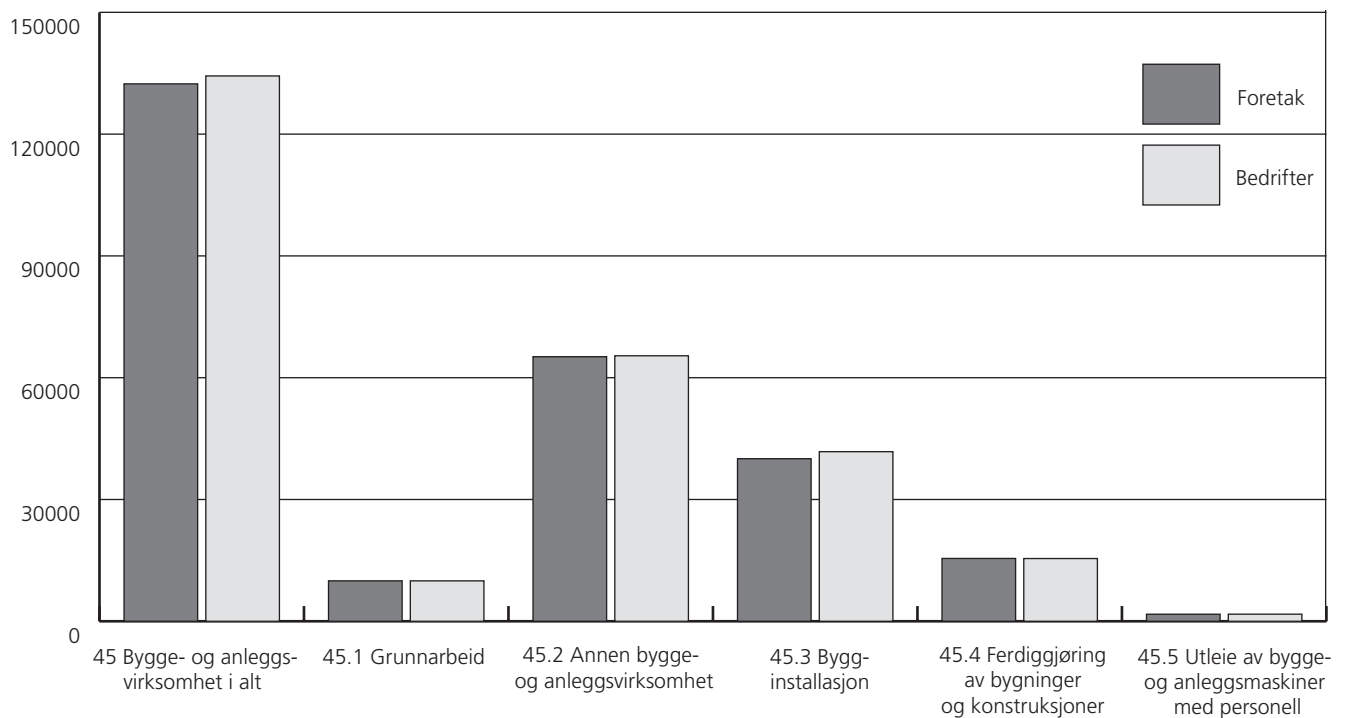
Bedrifter

Totalt var det 36 360 bedrifter med 134 335 sysselsatte personer innenfor bygge- og anleggsvirksomhet i 2002. Dette omfatter private bedrifter og bedrifter tilhørende statsforetak, statseide foretak, kommunal forretningsdrift og selvstendige kommuneforetak. Bedriftene hadde en omsetning på 151,1 milliarder og lønnskostnader på 40,2 milliarder kroner. Dette innebærer en vekst på hhv. 5,6 og 5,1 prosent mot 2001, mens antall sysselsatte personer falt med 0,3 prosent. Investeringer kom opp i 3,3 milliarder kroner, en nedgang på 8,2 prosent mot 2001.

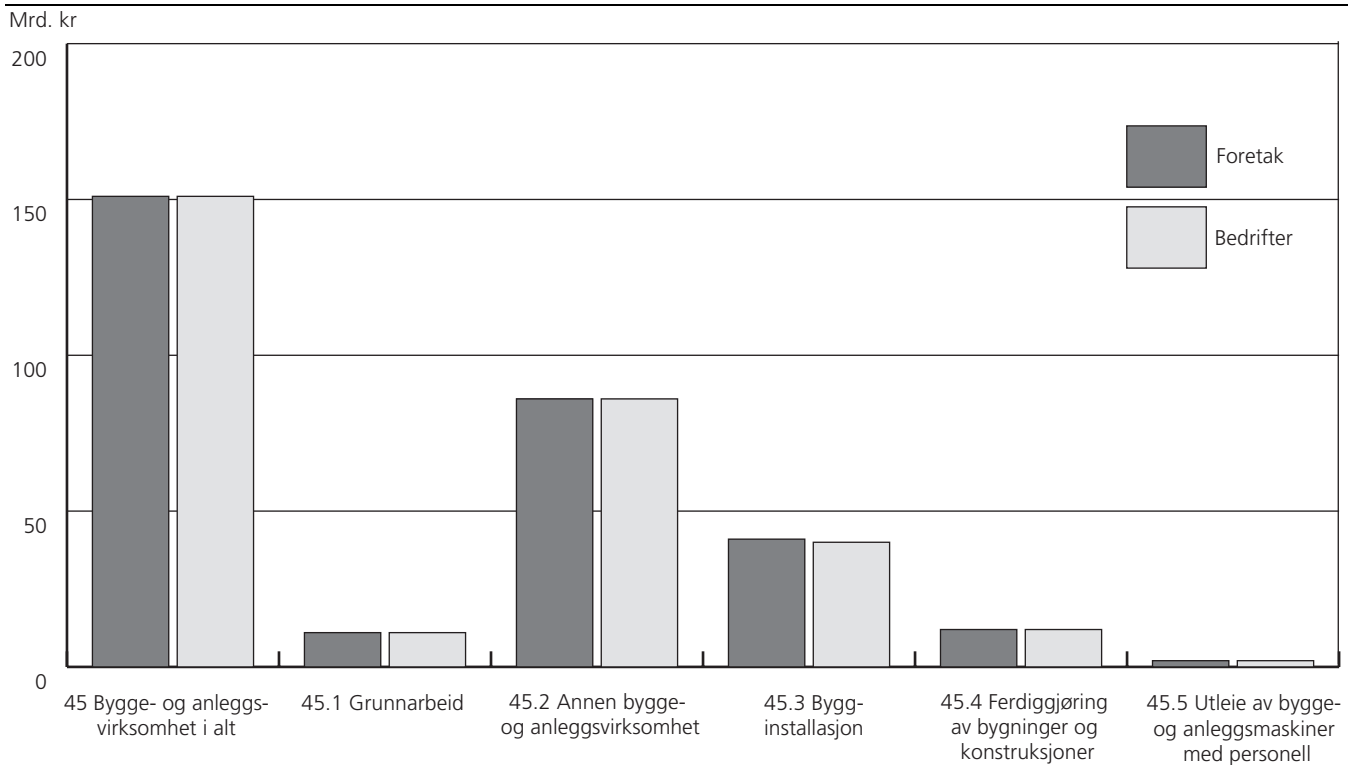
Figur 1.1 Antall foretak og bedrifter, etter næringshovedgruppe. 2002

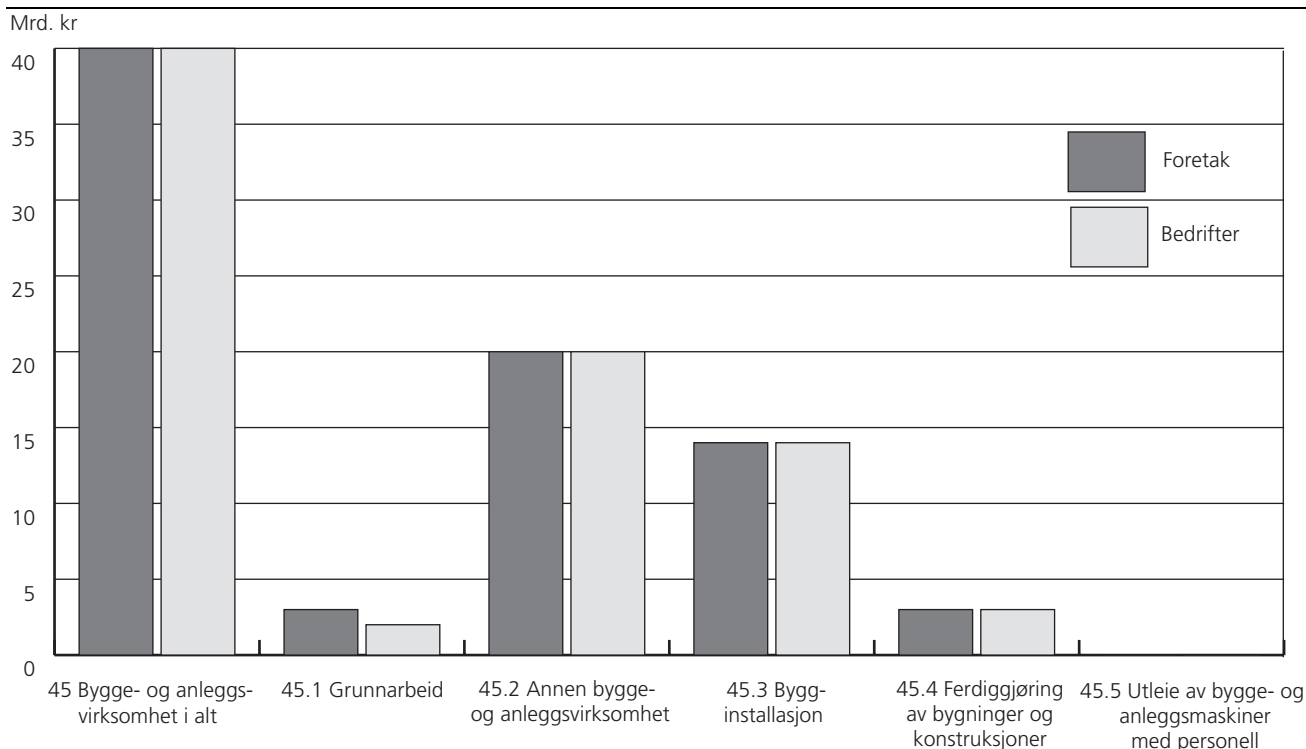

Figur 1.2. Sysselsatte, etter næringshovedgruppe. Foretak og bedrifter. 2002

Figur 1.3. Omsetning, etter næringshovedgruppe. Foretak og bedrifter. 2002. Milliarder kroner

Figur 1.4. Lønnskostnader, etter næringshovedgruppe. Foretak og bedrifter. 2002. Milliarder kroner

1.2. Bruk av tabellene

Bygge- og anleggsstatistikken publiseres både på foretaksnivå og bedriftsnivå. Årsaken er at Statistisk sentralbyrå har tilgang til mer detaljerte regnskapsopplysninger på foretaksnivå. Omsetningen på bedriftsnivå er noe høyere fordi en del foretak har sin hovedaktivitet innenfor andre næringer som også inneholder bygge- og anleggsbedrifter.

Ajournføring av næring i Bedrifts- og foretaksregisteret har ikke medført revideringer av statistikken for 2001. Tallene for 2001 i denne publikasjonen er derfor ikke forskjellig fra hva som tidligere er publisert.

2. Bakgrunn og formål

2.1. Formål og historie

Statistikken skal vise strukturen i næringshovedområdet F i bygge- og anleggsvirksomhet på bakgrunn av tall fra regnskapsåret 2002. Statistikken ble første gang publisert i 1966, og er publisert i dagens form siden 1995.

2.2. Brukere og anvendelsesområder

Den årlige strukturstatistikken produseres med bakgrunn i nasjonalregnskapets (NR) behov for data samt i hht. EUs forordning for strukturstatistikk. I tillegg etterspør departementer og ulike bransjeforeninger tallmaterialet. Næringslivet og andre brukere bestiller også spesielt tilpasset statistikk for bygge- og anleggsvirksomhet på oppdrag.

3. Om produksjonen av statistikken

3.1. Omfang

Bygge- og anleggsstatistikken er inndelt etter NACE¹-standard.

EUs strukturforordning krever først og fremst statistikk på foretaksnivå. Av hensyn til nasjonalregnskap og andre norske brukere er det også utarbeidet bedriftsstatistikk for variablene sysselsetting, omsetning, lønnskostnader og investeringer.

Statistikken deles inn i følgende grupper:

- A: Privat bygge- og anleggsvirksomhet
- B: Statsforetak og statseide foretak
- C: Kommunal forretningsdrift og selvstendige kommuneforetak

Statens bygge- og anleggsvirksomhet utført i egen regi er ikke med. Det samme gjelder Forsvarets bygge- og anleggsvirksomhet i egen regi. Statistikken omfatter heller ikke bygge- og anleggsvirksomhet utført i egen regi av foretak som hører hjemme i andre næringer, for eksempel bygge- og anleggsarbeider utført med egne folk av industribedrifter. Unntak fra denne hovedregelen er gjort for noen få elektrisitetsverk hvor kraftutbyggingen er skilt ut som egen bedrift fra kraftforsyningen.

¹ Gjeldende Standard for næringsgruppering (SN2002) i Statistisk sentralbyrå, som bygger på EUs standard NACE Rev.1. 1.

Produksjon av monteringsferdige hus og bygningsartikler, samt bygging og reparasjon av oljeplattformer og moduler (unntatt produksjon av betongplattformer mv.) er ifølge Standard for næringsgruppering klassifisert som industri (hhv. næringsgruppen 20.30 og næringsundergruppen 35.114). Tall for disse finnes i publikasjonen NOS Industristatistikk.

3.2. Datakilder

For privat sektor bygger statistikken på Næringsoppgave for 2002 (NO, vedlegg til selvangivelsen, se vedleggene A og B) og et tilleggsskjema (vedlegg C) for et utvalg foretak innenfor bygge- og anleggsvirksomhet. For de øvrige foretakene er opplysninger² hentet inn ved hjelp av Regnskapsregisteret i Brønnøysund, Skattedirektoratets Oppgaveregister (Momsregisteret), lønnsstatistikk fra SSB og Strukturundersøkelsen i Statistisk sentralbyrå (vedlegg D). Det vises også til oversikt i pkt. 3.4.

Til hjelp ved innhenting av opplysningene har vi nytted Det sentrale bedrifts- og foretaksregister i Statistisk sentralbyrå. For ajourføring av dette registeret er Momsregisteret, Enhetsregisteret samt ulike opplysninger fra bransjeorganisasjoner og direkte fra enkelte foretak benyttet.

3.3. Utvalg

Populasjonen er inndelt i delpopulasjoner, kalt strata. I og med at en ikke har samtlige data for alle enhetene som statistikken omfatter, må det foretas en del beregninger. Disse beregningene tar utgangspunkt i de tilgjengelige data i de ulike strata. Populasjonen er organisert etter følgende strata før beregningene foretas:

Næring: 20 grupper, samtlige næringsgrupper/næringsundergrupper innenfor NACE-næringen 45 på laveste nivå (4- eller 5-siffer nivå)

Syssetting 4 grupper,
1) foretak med 0 sysselsatte (gjelder kun enkeltmannsforetak, selskap med delt ansvar og ansvarlige selskap),
2) foretak med 0-9 sysselsatte (for foretak med 0 sysselsatte er det et krav om at de ikke er enkeltmannsforetak, selskap med delt ansvar eller ansvarlig selskap),
3) foretak med 10-49 sysselsatte,
4) foretak med 50 eller flere sysselsatte.

Det er samtidig et krav om at hvert strata minst må inneholde fem foretak. Er antallet færre blir syssettingsgruppene slått sammen med de andre til kravet er oppfylt.

Dette gir i utgangspunktet maksimalt 4 strata pr. syssettingsgruppe. For 2002 var antall strata lik 61.

Alle foretak i hver næringsundergruppe med over 100 sysselsatte blir trukket med i utvalget. Dekningsgraden (dvs. omsetningen i utvalget i forhold til i populasjonen) utgjør 52 prosent totalt.

3.4. Datainnsamling og organisering

Det er hentet inn fullstendig sett av oppgaver (NO med tilleggsskjema) fra 1 705 foretak. I tillegg er næringsoppgaven innhentet elektronisk for 9 000 foretak i forbindelse med SLN (System for ligning av næringsdrivende). For de øvrige foretakene er det innhentet omsetningstall og andre vesentlige regnskapsopplysninger for 3 701 foretak fra årsregnskap i Regnskapsregisteret i Brønnøysund. Videre er det innhentet omsetningstall for 21 177 foretak fra Momsregisteret og for de øvrige 324 foretak er omsetningen innhentet ved hjelp av Strukturundersøkelsen i Statistisk sentralbyrå. På denne måten får en opplysninger fra samtlige foretak. En oversikt over datainnsamlingen viser følgende:

² Nærmere beskrevet i pkt. 3.7.

Populasjon, bygge- og anleggsvirksomhet 2002

Kilde 2002	Foretak		Omsetning	
	Antall	Andel i pst.	Mill. kroner	Andel i pst.
Sum NACE 45	35 907	100,0	150 616	100,0
Fullstendig sett av NO med tilleggsskjema (utvalget) og sysselsetting ev. fra AA-registeret ¹	1 705	4,7	68 644	45,6
NO innhentet elektronisk og sysselsetting fra AA-registeret ¹	9 000	25,1	33 301	22,1
Regnskapsregisteret i Brønnøysund og sysselsetting fra AA-registeret ¹	3 701	10,3	29 098	19,3
SSBs Strukturundersøkelse	324	0,9	133	0,1
Registeropplysninger (omsetning fra Momsregisteret, sysselsetting fra AA-registeret ¹)	21 177	59,0	19 441	12,9

¹AA-registret = Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret.

3.5. Oppgavebyrde

Oppgavebyrden er beregnet til gjennomsnittlig 35 minutter pr. oppdragsgiver i utvalgsundersøkelsen (i alt 5 302 foretak). Det bli i alt 3 093 timeverk eller 412 dagsverk.

3.6. Kontroll og revisjon

Det er foretatt kontroller og opprettinger av de næringsoppgavene for de foretakene som inngår i utvalget, dette omfatter også skjemaet hvor tilleggsopplysninger oppgis pr. bedrift. Særlige kritiske kontrollstørrelser er næringskode, sysselsetting, omsetning, lønnskostnader, andre driftskostnader og driftsresultat samt ulike fordelinger av omsetning og egne investeringsarbeider regionalt og etter prosjekttyper. I tillegg kontrolleres og revideres tallene for handelsvarekostnader, bruttofortjeneste på handelsvarer og investeringer.

Revisjonen av datamaterialet foretas ved å sammenligne data fra foregående år, samt kontroller mot Bedrifts- og foretaksregisteret. Om nødvendig kontaktes oppgavegiver.

3.7. Analyse

Vi har først stratifisert populasjonen (jf. pkt. 3.3) og deretter trukket et representativt utvalg. For de foretakene i utvalget hvor det foreligger fullstendig NO med tilleggsskjema er ingen variabler estimerte. For disse foretakene (1 705 foretak) er skjemaopplysninger benyttet.

Næringsoppgave innhentet elektronisk

For 9 000 foretak er næringsoppgaven innhentet elektronisk i forbindelse med SLN (System for ligning av næringsdrivende). Ingen regnskapsopplysninger er derfor estimert. Men siden vi ikke innhenter tilleggsskjema for disse foretakene, er opplysningene i dette skjemaet utenom sysselsetting beregnet etter fordelingen i utvalget (ordnet etter næringsundergruppe og samme størrelsesgruppe mht. sysselsetting).

Aksjeselskaper utenom utvalget

For aksjeselskaper utenom utvalget (dvs. 3 701 foretak, se pkt. 3.4) er det innhentet bestemte regnskapsopplys-

ninger fra Regnskapsregisteret for aksjeselskaper. En del poster i Regnskapsregisteret er identiske med opplysningene i NO og kan derfor hentes direkte fra Regnskapsregisteret:

9000 Sum driftsinntekter
4295 Beholdningsendring av varer under tilvirkning og ferdig tilv. varer
4005 Varekostnad
6000 Avskrivning på varige dr.m. og imm. eiendeler
6050 Nedskrivning av varige dr.m. og imm. eiendeler
7830 Tap på fordringer
9010 Sum driftskostnader
0150 Sum verdi av varelager

I tillegg hentes summen av lønnspostene (postene 5000 tom 5900), og summen av varige driftsmidler (postene 1105 tom 1290).

De øvrige postene beregnes med hensyn til fordelingen i utvalget (ordnet etter næringsundergruppe og samme størrelsesgruppe med hensyn til omsetning, driftskostnad eller annen relevant fordelingsnøkkel).

Foretak med omsetning ifølge Momsregisteret eller Strukturundersøkelsen

NO-postene er estimert med omsetning som nøkkel for de foretakene utenom utvalget hvor omsetning er hentet fra Momsregisteret eller fra Strukturundersøkelsen (dvs. henholdsvis 21 177 og 324 foretak, se pkt. 3.4).

Sysselsettingstall

For de foretakene som har levert fullstendig sett av NO med tilleggsskjema (utvalget), er sysselsettingstall hentet enten fra Statistisk sentralbyrås tilleggsskjema til NO eller beregnet på bakgrunn av lønnskostnader eller hentet fra Rikstrykdevernets arbeidsgiver- og arbeidstakerregister (AA-registeret). Det samme gjelder for de foretakene hvor vi har benyttet utskrift fra årsregnskap fra Regnskapsregisteret.

Sysselsettingstall for de øvrige foretakene er enten hentet inn gjennom Statistisk sentralbyrås Strukturundersøkelse eller fra AA-registeret.

4. Begreper, kjennemerker og grupperinger

4.1. Definisjon av de viktigste begrepene

Foretak

I Standard for næringsgruppering (SN) er et foretak den minste kombinasjon av juridiske enheter som produserer varer eller tjenester, og som til en viss grad har selvstendig beslutningsmyndighet.

Antall nystartede foretak

I tillegg til rene nystartede foretak, omfatter antall nystartede foretak også nye foretak som følge av fusjoner, oppstyking, deling eller omorganisering av en gruppe foretak.

Nystartede foretak inkluderer ikke foretak som kun har fått endret næring.

Antall opphørte foretak

I tillegg til rene opphørte foretak, omfatter antall opphørte foretak også avganger som følge av fusjoner, oppstyking, deling eller omorganisering av en gruppe foretak.

Opphørte foretak inkluderer ikke foretak som kun har fått endret næring.

Bedrift

I SN er bedrift definert som en lokalt avgrenset funksjonell enhet hvor det hovedsakelig drives aktiviteter som faller innenfor en bestemt næringsgruppe.

For bygge- og anleggsvirksomhet er det ikke mulig å tilfredsstille bedriftsdefinisjonens generelle krav om at virksomheten skal være lokalt avgrenset. I stedet for standardens lokalorienterte bedriftsbegrep blir det for bygge- og anleggsvirksomhet nytt et bransjeorientert begrep. Ved oppdeling av et bygge- og anleggsforetak i flere bedrifter har vi som regel bare tatt hensyn til hvilke næringsgrupper foretaket arbeider i, og sett bort fra om virksomheten foregår innenfor et avgrenset geografisk område, f.eks. en kommune, eller om den drives over hele landet. Bare for store entreprenørfirmaer som har opprettet permanente avdelingskontor i visse landsdeler, er en virksomhet innen samme næringsgruppe delt opp i flere enheter med en bedrift for hvert av de områder avdelingskontorene dekker. Avdelingskontor som er opprettet for å administrere byggearbeidet på et bestemt prosjekt, er derimot ikke betraktet som permanent selv om prosjektet er av en slik størrelse at arbeidet strekker seg over flere år.

Private bygge- og anleggsbedrifter er selvstendige bedriftsenheter innenfor næringen bygg og anlegg, med unntak av statlig og kommunal bygge- og anleggsvirksomhet utført i egen regi.

Beliggenhet

Beliggenheten er i samsvar med kommuneinndelingen pr. 1. januar 2002. I enkelte næringer kan et foretak drive virksomheter i flere kommuner og fylker uten å være delt i flere bedrifter. I slike tilfeller er foretakets samlede virksomhet registrert der foretaket har sin kontoradresse.

4.2. Definisjon av de viktigste kjennemerkene

Eiere uten fast lønn som daglig arbeider i foretaket

Eiere omfatter eiere av enkeltmannsfirma eller ansvarlig selskap, familiemedlemmer uten fast lønn som daglig arbeider i foretaket o.l. Medeiere i aksje- og andelslag som har lønnet arbeid i foretaket er ikke inkludert. Det er heller ikke familiemedlemmer til eiere av enkeltmannsfirma eller ansvarlig selskap når de har fast avtalt lønn.

Lønnstakere

Med lønnstakere regnes alle personer som arbeider for arbeidsgiveren, som har en ansettelseskontrakt og som mottar kompensasjon for utført arbeid i form av lønn, gasje, honorarer, gratiale, naturalytelser o.l. Midlertidig fraværende på grunn av sykdom, ferie, arbeidskonflikt o.l. er med, mens fraværende på grunn av militærtjeneste er holdt utenfor.

Sysselsetting

Med sysselsetting menes summen av eiere og lønnstakere. Personer med mer enn ett arbeidsforhold vil kunne være talt med som sysselsatt i flere næringer. Sysselsettingstallene gjelder gjennomsnittlig antall sysselsatte i året.

Timeverk

Med timeverk menes det samlede antall arbeidstimer som faktisk er utført av lønnstakere for å sikre observasjonsenhetens produksjon i løpet av referanseperioden.

Denne variabelen omfatter ikke de timene det utbetales lønn for, men hvor det ikke faktisk utføres arbeid, f.eks. årlig ferie, helligdager og sykepermisjon. Den omfatter heller ikke spisepauser og den tid som går med til transport mellom hjemmet og arbeidsplassen.

Variabelen omfatter det antall arbeidstimer som faktisk utføres innenfor normal arbeidstid, ytterligere arbeidstimer, tid som brukes på arbeidsplassen på oppgaver som f.eks. forberedelse og tid som tilsvarer korte hvileperioder på arbeidsplassen.

Årsverk

Tallene omfatter antall årsverk utført av lønnstakere i foretaket.

Omsetning

Omsetning eller salgsinntekter er definert som summen av godtgjørelse for tjenesteytende virksomhet utført for

kunder, salg av handelsvarer og bruttoinntekt av annen næringsvirksomhet. Merverdiavgift er ikke med i tallene.

Omsetning fra hovedvirksomheten

Den del av omsetningen som skriver seg fra enhetens hovedvirksomhet.

Omsetning som skriver seg fra salg av varer og tjenester som inngår i et underleverandørforhold, tas med. Omsetning som skriver seg fra videresalg av varer og tjenester i uendret stand, utelates.

Handelsvarer

Handelsvarer er varer som selges videre uten noen bearbeiding i bedriften.

Lønn

Lønn defineres som alle beløp, i kontanter eller naturallier, som betales til alle personer på lønnslisten (herunder hjemmearbeidende), som vederlag for arbeid utført i løpet av regnskapsperioden, uten hensyn til om de betales på grunnlag av arbeidstid, resultat eller akkord og uansett om de betales regelmessig eller ikke.

Lønn omfatter verdien av trygdepremier, inntektsskatt osv. som arbeidstakeren skal betale, selv om disse faktisk trekkes av arbeidsgiveren og betales direkte til trygdeordninger, skattemyndigheter osv. på vegne av arbeidstakeren. Lønn omfatter ikke trygdepremier som arbeidsgiveren skal betale.

Utgifter til avlønning av vikarer tas ikke med i lønn.

Sosiale kostnader

Sosiale kostnader omfatter arbeidsgiverens trygdepremier til ordninger for pensjon ved arbeidsopphør, sykdom, svangerskap og fødsel, uførhet, arbeidsløshet, arbeidsulykker og yrkessykdom, barnetrygd samt andre ordninger.

Kostnader for alle arbeidstakere, herunder hjemmearbeidende og lærlinger, tas med.

Alle ordninger tas med, uten hensyn til om de er lovpliktige, fastsatt i tariffavtaler, avtalefestet eller frivillige.

Lønnskostnader

Lønnskostnader er summen av lønn og sosiale kostnader. Lønnskostnader omfatter lønn, feriepenger, honorarer o.l., arbeidsgiveravgift til folketrygden, innberetningspliktige pensjonskostnader og andre personalkostnader. Lønnskostnader omfatter ikke godtgjørelse til eiere av enkeltmannsforetak eller ansvarlige selskap og til familiemedlemmer uten fast lønn.

Produksjonsverdi

Med produksjonsverdi menes omsetning korrigert for endringer i beholdning av ferdige varer, varer i arbeid og varer og tjenester kjøpt for videresalg. Kjøp av varer og tjenester for videresalg er trukket fra, mens aktiverte egne investeringsarbeid er lagt til.

Bearbeidingsverdi (til faktorkostnad)

Som bearbeidingsverdi regnes summen av produksjonsverdi fratrukket kjøp av varer og tjenester (for andre varer og tjenester enn de som er kjøpt for videresalg) og spesielle offentlige avgifter, samt korrigert for endringer i beholdningen av råvarer og konsumvarer. Spesielle offentlige tilskudd for tilvirkede/solgte varer og andre offentlige tilskudd/refusjoner er inkludert.

Brutto driftsresultat

Brutto driftsresultat er resultatet som skapes av driftsvirksomheten etter fradrag av arbeidskraftskostnader. Det kan beregnes ut fra bearbeidingsverdi til faktorkostnad minus lønnskostnader. Det er saldoen som er disponibel for enheten, og som gjør det mulig for den å tilbakebetale investorer og kapitalinnskyttere, betale skatt og finansiere alle eller deler av sine investeringer.

Inntekter og utgifter klassifisert som finansielle eller ekstraordinære i selskapets regnskap, utelates fra brutto driftsresultat.

Betalt til underleverandører

Her inngår den delen av total varekostnad (post 400 og ev. andel av andre poster i NO) som omfatter alle kostnader pådratt i året ved at deler av en jobb/prosjekt for kunder settes bort til underleverandører /underentreprenører, forutsatt at foretaket er hovedentreprenør. Kostnader vedrørende bortsatt arbeid for egen drift inngår ikke.

Prosjektspesifikasjon

Verdi av bygge- og anleggsarbeid

For å unngå dobbelttelling av verdien av prosjektarbeid er det kun lagt til grunn bygge- og anleggsvirksomhet fakturert direkte til byggherre og egne aktiverte investeringsarbeid i bygg og anlegg.

Produksjonsverdien for de enkelte prosjektgruppene omfatter verdien av alt arbeid som er utført i direkte tilknytning til prosjektet fra tilrigging, graving, sprengning til planering og opprydding. Ved utbygging av større boligfelt, store industrianlegg o.l. er felles anlegg for veier, vann og kloakk, kabler mv. regnet som anlegg, mens den delen av grunnarbeidet som har direkte tilknytning til det enkelte bygg, er ført på den tilsvarende byggkategori.

Boligbygg

Denne gruppen omfatter foruten rene boligbygg også kombinerte bygg hvor minst 50 prosent av byggets

brutto gulvareal er bestemt til boligformål. Gruppen omfatter videre garasjer, uthus og andre mindre hus som nyttes i direkte tilknytning til bolig. Hytter, sommerhus og andre fritidshus er også tatt med her.

Andre bygg

Omfatter blant annet landbruksbygg, dvs. driftsbygninger for jordbruk, hagebruk og gartneri mv. Videre inngår kontor- og forretningsbygg. Ekspedisjonsbygg og terminaler, og andre samferdselsbygg som rutebilstasjoner, jernbanestasjoner mv. er også tatt med her. Gruppen omfatter også skolebygg, biblioteker, museer, sykehus, barnehager o.l., samt industri-bygg, hoteller, restauranter, kinoer, idrettsbygg o.l.

Anlegg

Anlegg deles inn i følgende grupper:

- Veier og gater (inkludert broer)
- Jernbaner, forstadsbaner o.l. (inkl. broer)
- Havne-, fyr- og moloanlegg (inkl. kai)
- Vann- og kloakkanlegg
- Overføringslinjer, inkl. sekundærstasjoner, transformatorstasjoner etc.
- Damanlegg, tunneler, kraftstasjoner mv.
- Telekommunikasjon
- Anlegg for industri og bergverk
- Flyplasser, idrettsanlegg og friluftsanlegg
- Anlegg for jord- og skogbruk
- Anlegg for fiske og oppdrett
- Landbaserte olje- og gassanlegg
- Militære anlegg
- Andre anlegg: Her føres anlegg som ikke er nevnt noe annet sted.

Nybygg

Alt byggearbeid som omfatter oppføring av nye bygninger, regnes som nybygg.

Rehabilitering av bygg og anlegg

Som rehabilitering regnes utbedring/påkostning, ombygging, reparasjon og vedlikehold. Omfatter rehabiliteringsoppdraget også tilbygg/påbygg, føres prosjektet på nybygg dersom tilbygget/påbygget utgjør mer enn 50 prosent av verdien på prosjektet. Som rehabiliteringsinvesteringer regnes påkostninger som øker verdien og/eller levetiden til eksisterende bygg og anlegg.

Reparasjons- og vedlikeholdsarbeid

Som reparasjons- og vedlikeholdsarbeid regnes alt løpende reparasjons- og vedlikeholdsarbeid på eksisterende bygg og anlegg, dvs. arbeid som ikke fører anleggsmiddelet til en bedre stand enn tidligere.

Investering

Som investering er regnet anskaffelser av fast kapital som bygninger og anlegg (unntatt boliger), maskiner, verktøy, redskap, inventar og transportmidler (unntatt til privat bruk), både nye og brukte. Påkostninger er lagt til, mens salg av brukt realkapital er trukket fra.

Investering oppgis med fradrag for inngående merverdiavgift og med tillegg av investeringsavgift.

Nyinvesteringer

Nyinvesteringer omfatter alle nyervervede varige driftsmidler som er anskaffet og ferdigstilt i løpet av året, eksklusiv investeringer i uberørt eiendom. Ved kjøp benyttes kostpris, ved egenproduksjon benyttes produksjonskost for verdsettelsen av driftsmiddelet. Anskaffelser ved finansiell leasing er inkludert der driftsmiddelet er ført som eiendel i balansen.

Påkostninger på egne aktiva

Dette omfatter verdien av alle aktiverte påkostninger og hovedreparasjoner som er kjøpt og utført av andre og/eller foretatt med egne ansatte på egne driftsmidler. Det forutsettes at slike påkostninger øker effektiviteten/verdien av og/eller forlenger levetiden til driftsmiddelet. Ved kjøp vurderes påkostningen til kjøpspris, ved egenproduksjon til produksjonskost.

Salg av driftsmidler

Salg av driftsmidler er beregnet til salgsverdien (erstatningssummen) ved realiseringer av brukte driftsmidler i løpet av året. Beløpet er inklusiv investeringsavgift. Driftsmiddelet anses som solgt når det er levert.

Materielle aktiva ervervet ved finansiell leasing

Ved finansiell leasing erverver leasingtakeren retten til å bruke et varig aktivum over en forhåndsfastsatt og relativt lang periode mot å betale leie. Dersom alle risikoer og fordeler knyttet til eiendomsretten faktisk, om ikke juridisk, overføres fra utleieren til leasingtakeren, dreier det seg om finansiell leasing. Ved finansiell leasing omfatter leasingperioden hele eller det meste av det varige aktivumets økonomiske levetid. Ved utløp av leasingperioden kan leasingtakeren ofte velge å kjøpe aktivumet til en pris som er satt forholdsvis lavt. Utleierens rolle er rent finansiell.

Verdien som skal registreres, svarer til aktivumets markedsverdi dersom det var blitt kjøpt. Denne verdien er i prinsippet kjent i kontrakten eller kan beregnes ved å summere den delen av avdragene som dekker kapitalkostnadene. Den delen av avdragene som svarer til rentebetalingene, utelates.

Denne verdien bør registreres på det tidspunkt da aktivumet leveres til leasingtakeren.

Årlige betalinger for aktiva som brukes i henhold til finansiell leasing, bør utelates. Verdien av aktiva som brukes i henhold til andre leasingkontrakter enn finansielle, bør også utelates.

Utgifter til langtidsleie og til operasjonell leasing

Betaling for langtidsleie omfatter all betaling i forbindelse med leie av materielle aktiva i en periode på mer enn ett år.

Operasjonell leasing er en operasjon som ikke overfører til leieren alle risikoer og fordeler knyttet til eiendomsretten til et aktivum. Leieren erverver retten til å bruke et varig aktivum i et visst tidsrom, som kan være langt eller kort og ikke nødvendigvis fastsatt på forhånd. Ved utløpet av leasingperioden forventer utleieren å få sitt aktivum tilbake i mer eller mindre samme stand som da han leide det ut, bortsett fra normal slitasje.

Leasingperioden omfatter dermed ikke hele, eller en større del av, aktivumets økonomiske levetid. Betaling for operasjonell leasing gjelder kostnaden ved å bruke de materielle aktiva som stilles til rådighet for enheten gjennom slike avtaler.

Kjøp av tomt/grunn

I tillegg til grunn inngår naturforekomster under jorden, skoger og innsjøer og vassdrag i denne variabelen. Når grunn kjøpes med eksisterende bygninger og verdien av de to komponentene ikke kan skilles, registreres totalverdien under denne kategorien dersom det beregnes at verdien av grunnen overstiger verdien av de eksisterende bygningene. Dersom de eksisterende bygningene beregnes å være av større verdi enn grunnen, registreres totalverdien under investeringer i eksisterende bygninger og anlegg. Denne variabelen omfatter også grunn som bare forbedres ved planering, rørlagging eller ved anlegging av stier eller veier. Grunn som erverves gjennom omstrukturering (f.eks. fusjoner, overtakelse, oppstyking, deling), utelates.

4.3. Standard grupperinger

Gjeldende Standard for næringsgruppering (SN2002) i Statistisk sentralbyrå ble innført fra og med statistikkåret 2002, og erstattet den tidligere standarden SN94. For bygge- og anleggsvirksomhet er det ingen forskjeller mellom de to standardene.

5. Feilkilder og usikkerhet

Feilkildene i strukturstatistikken består i hovedsak av feil i registrene som brukes til stratifisering og utvalgstrekkning, feilutfylling av skjema og feil i innlesing eller registrering av innrapporterte opplysninger.

5.1. Innsamlings- og bearbeidingsfeil

Returnerte skjemaer leses optisk og sjekkes maskinelt. Et optisk bilde av skjemaet lagres elektronisk, og kontrolleres deretter manuelt for å sikre størst mulig grad av korrekte data. Resultatene fra en statistisk undersøkelse vil likevel kunne inneholde visse innsamlings- og

bearbeidingsfeil. Innsamlingsfeil oppstår ved at oppgavegiveren på grunn av glemsel, misforståelse av spørsmål e.l. gir feil svar. Et vanlig eksempel er tall som oppgis i hele kroner i stedet for 1.000 kroner o.l. Bruk av kjente begreper og lett tilgjengelig rettledning reduserer denne type feil.

Bearbeidingsfeil er feil ved koding eller feil som oppstår ved overføring av opplysninger fra spørreskjemaet til maskinlesbart medium eller under revisjonen.

5.2. Utvalgsfeil

Utvalgsfeil er feil typer som kan oppstå i områder som er gjenstand for utvalgstrekkning.

5.2.1 Utvalgsvarians

Når man baserer datagrunnlaget på et utvalg og ikke en fulltelling, kan det være et avvik mellom egenskapene til utvalget og populasjonen som helhet. Denne utvalgsfeilen reduseres normalt når størrelsen på utvalget og dekningsgraden på spesielle kjennemerker øker.

Det er ingen faste normer for hva som er akseptabel utvalgsstørrelse. Generelt kan man si at i homogene populasjoner, dvs. populasjoner med enheter som ligner hverandre, vil forholdsvis små utvalg i forhold til populasjonen kunne gi tilfredsstillende resultater. I heterogene populasjoner, dvs. populasjoner med enheter som ikke ligner hverandre, bør derimot utvalgsprosenten og dekningsgraden være større.

Grupper som er basert på relativt få observasjoner vil lett bli påvirket av observasjoner som avviker sterkt fra gjennomsnittet i gruppen. For slike ekstremobservasjoner er det utviklet programmer for å vurdere hvordan disse skal brukes videre i statistikkproduksjonen.

5.2.2 Utvalgsskjevhet

For næringer der statistikken er basert på utvalgsundersøkelser, kan det oppstå utvalgsskjevhet. Dette skyldes at man antar at foretak utenfor utvalget har lik kostnads- og inntektsstruktur som foretak i utvalget.

I strukturstatistikken brukes stratifisering for å redusere skjevheter i utvalget. Gjennom stratifisering deles populasjonen inn i flere ikke-overlappende grupper etter kriterier som skal sikre mest mulig homogene grupper.

Deretter trekkes utvalget slik av det inneholder enheter fra alle disse strataene. Før materialet vektet og blåses opp etterstratifiseres utvalget for å justere for skjevheter som kan oppstå pga. frafall.

5.2.3 Frafall

I skjemabaserte undersøkelser vil det normalt være et visst frafall. Dette skyldes forhold som nedleggelse,

konkurser, fusjoner, fisjoner, feil i utsendingen, nekting, forglemmelse, mangel på data eller andre forhold.

Frafall av viktige enheter blir fulgt opp i den manuelle etterkontrollen. Andre foretak som ikke returnerer sine skjema behandles på samme måte som foretakene som ikke er med i utvalget. Bruk av tvangsmulkt reduserer frafallet, men ikke nødvendigvis usikkerheten dersom oppgavegiverne f.eks. velger å anslå tall bare for å unngå tvangsmulkten.

5.3. Ikke-utvalgsfeil

Flere administrative registre er sentrale i arbeidet med strukturstatistikken. Bedrifts- og foretaksregisteret benyttes både til å definere populasjonen og til å hente inn kjennemerker og opplysninger, og enhetsregisteret i Brønnøysund, Momsregisteret og AA-registeret (Arbeidstaker/Arbeidsgiver-registeret) benyttes til å hente inn opplysninger om enhetene. Dette gir grunnlag for to typer registerfeil som kan påvirke usikkerheten i statistikken.

Det vanligste er feil som følge av etterslep i registrering. Slike etterslep kan skyldes forsinket rapportering til registrene eller det faktum at endringer normalt registreres noe tid etter at de har inntruffet. Konsekvensen er at registrene ikke er fullstendig oppdatert til enhver tid, noe som f.eks. kan føre til skjevhet i utvalget eller at foreldede opplysninger benyttes som datagrunnlag i statistikken.

Kjennemerker som næringskode, tilstand o.l. i Bedrifts- og foretaksregisteret ligger også til grunn når utvalget trekkes. Kvaliteten på disse kjennemerkene vil være avgjørende for inndelingen av populasjonen i hensiktsmessig strata, og dermed påvirke kvaliteten på det grunnlaget som utvalget trekkes fra.

6 Sammenlignbarhet og sammenheng

6.1. Sammenlignbarhet over tid og sted

Ajourføring av næring i Bedrifts- og foretaksregisteret har ikke medført revideringer av statistikken for 2001. Tallene for 2001 i denne publikasjonen er derfor ikke forskjellige fra hva som tidligere er publisert.

6.2. Sammenheng med annen statistikk

Strukturstatistikken for bygge- og anleggsvirksomhet er en del av Statistisk sentralbyrås næringsstatistikk som dekker de fleste næringer. I tillegg til strukturstatistikk publiseres det også ulike korttidsstatistikker for de enkelte næringer. Disse viser tall for kortere tidsrom enn et år og vanligvis for hele landet under ett. For bygge- og anleggsvirksomhetene utgis det også kvartalsvis produksjonsindeks og ordrestatistikk, månedlig, kvartalsvis og årlig byggearealstatistikk, samt termin-

vis omsetningsstatistikk. Det vises i denne sammenheng til publikasjonen Bygginformasjon som utgis månedlig og inneholder konjunkturindikatorer for bygge- og anleggsmarkedet.

Strukturstatistikken benyttes i nasjonalregnskapet og som datagrunnlag for trekking av utvalg for ordre- og produksjonsstatistikken for bygg og anlegg.

7. Tilgjengelighet

7.1. Internettadresse

<http://www.ssb.no/stbygganl/>

I tillegg til de tabellene som er tatt med i denne publikasjonen, er det mulig å bestille en rekke andre eller mer detaljerte tabeller ved å ta kontakt med: Seksjon 460 ved Statistisk sentralbyrå, tlf. 62 88 54 82, e-post: ssb@ssb.no, faks 62 88 54 62.

7.2. Språk

Norsk (bokmål) og engelsk.

7.3. Publikasjoner

Statistikken offentliggjøres hvert år i Dagens statistikk på Internett, samt i Norges offisielle statistikk (NOS). Viktige resultater offentliggjøres også i andre publikasjoner fra SSB, inkludert Statistisk årbok, Økonomiske analyser og Økonomisk utsyn.

7.4. Lagring og anvendelser for grunnmaterialet

Mikrodata, informasjon om utvalgsenheter og populasjon lagres midlertidig i programspråket SAS og langtidslagres som tekstfiler.

7.5. Annen dokumentasjon

Bjerkseth, M. S. (1997): Evaluering av ny metode for utarbeidelse av strukturstatistikk ved seksjon 460. Notater 97/4, Statistisk sentralbyrå.

1. Main results and use of the tables

1.1. Main results

Enterprises

Construction activities had a total of 35 907 enterprises and employed 132 384 persons in 2002. This includes private enterprises, state enterprises, state-owned enterprises, municipal business undertakings and independent council enterprises. The enterprises had a total turnover of 150.6 billion kroner and paid out 40.0 billion kroner in compensation of employees. The turnover and compensation of employees increased by 5.5 and 5.7 per cent respectively compared with 2001, while the number of persons employed decreased by 0.1 per cent. Production value amounted to 147.2 billion kroner while the added value was 53.4 billion

kroner in 2002. At approximately 97 and 35 per cent respectively, they account for almost the same percentage of the turnover as in 2001. Investment amounted to 3.3 billion kroner, a decrease of 10.6 per cent compared with 2001.

Local KAUs

The construction industry had 36 360 local kind-of-activity units (KAUs) employing 134 335 persons in 2002. This includes the private sector, and local KAUs which are part of the state, state-owned, municipal business undertakings and independent council enterprises. The local KAUs had a turnover of 151.1 billion kroner and paid out 40.2 billion kroner in compensation of employees. Growth compared with 2001 was 5.6 and 5.1 per cent respectively, while the number of persons employed decreased by 0.3 per cent. Investments amounted to 3.3 billion kroner, a decrease of 8.2 per cent compared with 2001.

Figure 1.1. Number of enterprises and local kind-of-activity units, by industry group. 2002

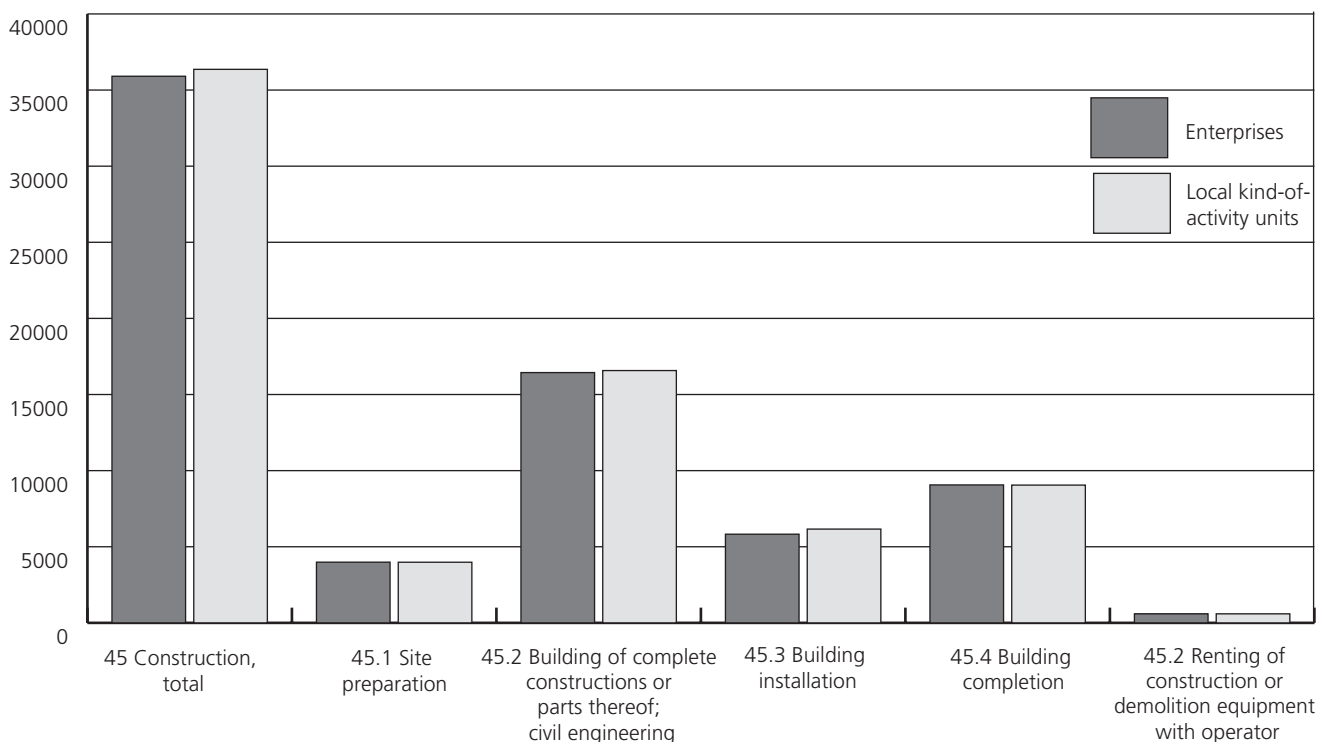

Figure 1.2. Employment, by industry group. Enterprises and local kind-of-activity units. 2002

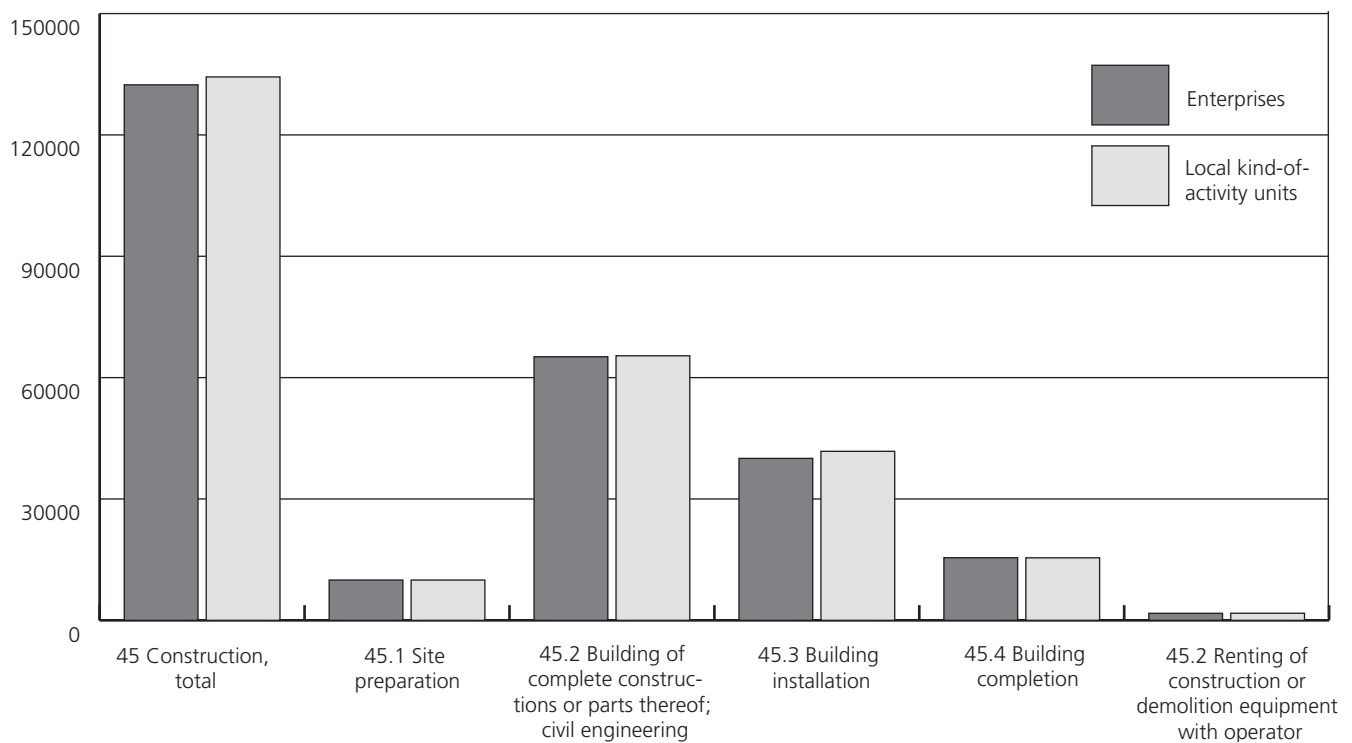

Figure 1.3. Turnover, by industry group. Enterprises and local kind-of-activity units. 2002. NOK billion

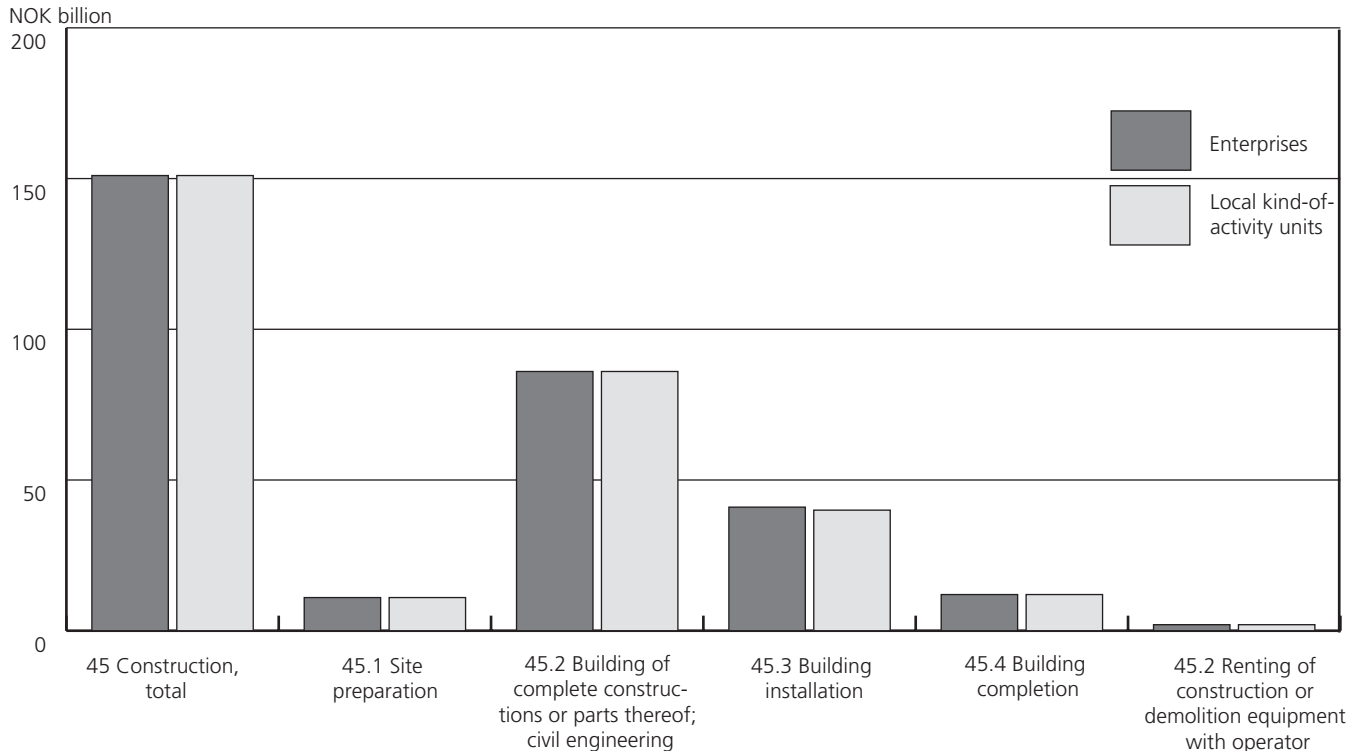
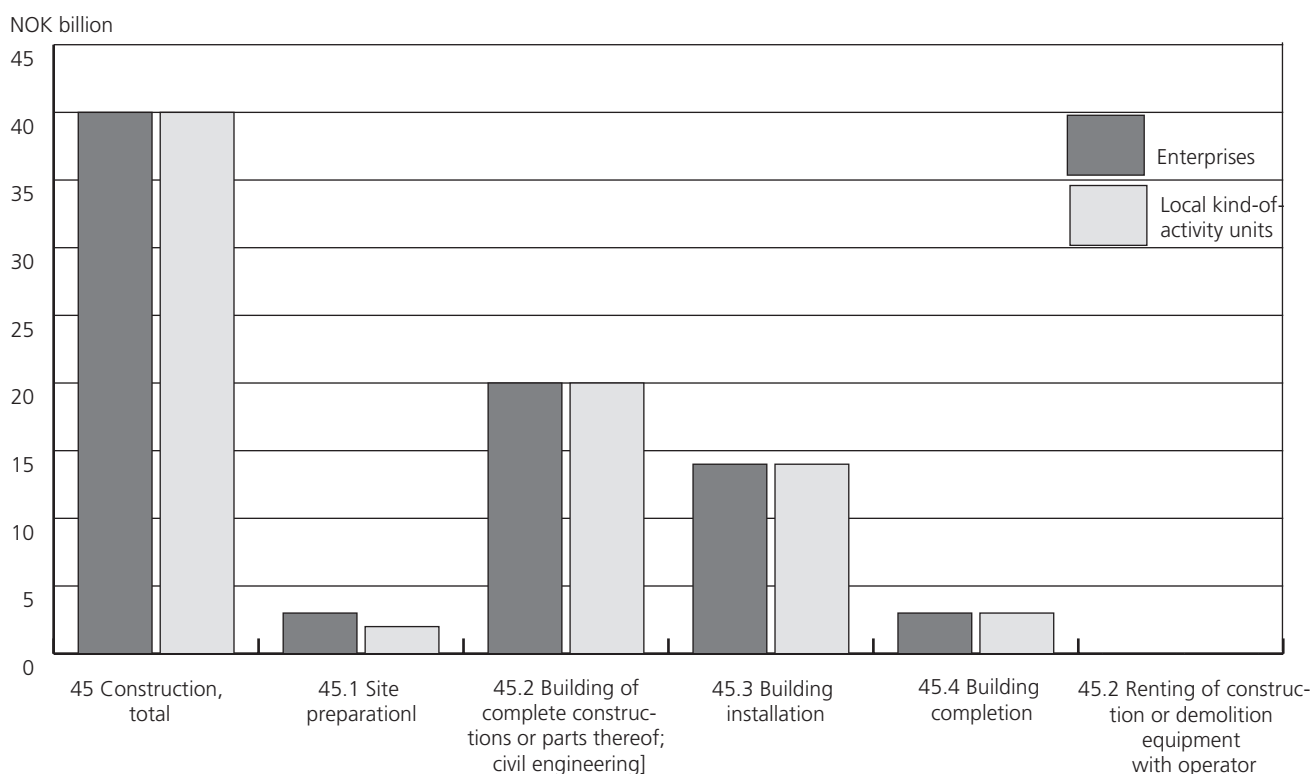

Figure 1.4. Compensation of employees, by industry group. Enterprises and local kind-of-activity units. 2002. NOK billion

1.2. Use of the tables

The construction statistics are published both at enterprise and local kind-of-activity units level, as Statistics Norway has access to more detailed accounting information at enterprise level. The turnover at the local kind-of-activity level is somewhat higher than the turnover at the enterprise level, because some local kind-of-activity units in construction belong to enterprises that are not part of construction.

The industrial codes of some enterprises and local KAUs have been changed because of the updating of industries in the Central Register of Establishments and Enterprises for 2002. Statistics for 2001 in this publication have not been corrected according to the revisions and they therefore do not deviate from what was previously published.

2. Background and purpose

2.1. Purpose and history

The statistics show the structure of Section F Construction on the basis of statistics from the financial year 2002. The statistics were first published in 1966, and have been published in the present form since 1995.

2.2. Users and applications

The annual structural statistics are based on the data needs of the National Accounts (NR) and in accordance with the EU regulation on structural statistics. In addition, ministries and various trade organizations want and need statistical data. Business and industry and other users also commission customized wholesale and retail trade statistics from Statistics Norway, primarily at the municipal level.

3. System and implementation

3.1. Scope

Construction statistics are organized according to the NACE³ standard.

The EU's structural regulation primarily requires statistics at the enterprise level. Out of consideration to the national accounts and other Norwegian users, local kind-of-activity unit (KAU) statistics have been compiled for the variables employment, turnover, compensation of employees and gross investments.

The statistics are divided into the following groups:
A: Private construction activities

³ The Standard Industrial Classification (SN2002) in Statistics Norway, which is based on the EU standard NACE Rev. 1. 1.

- B: State and state-owned enterprises
 C: Municipal business undertakings and independent council enterprises

Construction activities performed by the central or local authorities on their own account and army construction activities for own account is not included. Moreover, the statistics do not include proprietary building and construction activities performed for own account by enterprises that belong to other industry divisions, e.g. construction activities performed by employees of industrial companies. The only exception to this rule applies to a few electric power plants where power development activities have been organized into local KAUs spun off from power supply activities.

Production of prefabricated houses and building materials, the construction and repair of oil platforms and modules (except for the production of concrete platforms etc.) are according to the Standard Industrial Classification classified as manufacturing (industry class 20.30 and industry subclass 35.114). Statistics for these are found in the publication NOS Manufacturing Statistics.

3.2. Data sources

The statistics are based on General Trading Statements for 2002 (NO, appendix to tax return, see appendices A and B) and a supplementary form (appendix C) for a sample of construction enterprises. Information⁴ on other enterprises is obtained via the Register of Annual Company Accounts in Brønnøysund, the census of entrepreneurs liable to Valued Added Tax (the VAT Register), wage statistics of Statistics Norway and the Industry Survey in Statistics Norway (appendix D). See also the overview in section 3.4.

The Central Register of Establishments and Enterprises was used to obtain information. The Vat Register, Central Coordinating Register for Legal Entities and various information from trade organizations and direct input from certain enterprises are used to update the Central Register of Establishments and Enterprises.

3.3. Sample

The population is divided into sub-populations called strata. Because we do not have all the data for all the units covered by the statistics, some estimates must be made. These estimates are based on the available data in the various strata. The population is organized according to the following strata before the estimates are undertaken:

Division: 20 groups, all classes/subclasses in NACE division 45 the lowest level (4- or 5-digit level)

Employment	4 groups, 1) enterprises with 0 employed (applies only to individual enterprises, companies with shared liability and enterprises with liability), 2) enterprises with 0-9 employed (for enterprises with 0 employed they are required not to be individual enterprises, companies with shared liability and enterprises with liability), 3) enterprises with 10-49 employed, 4) enterprises with 50 or more employed
------------	---

At the same time the requirement is that each stratum must contain at least five enterprises. If the number is less - the employment groups are lumped together with the others until the requirement for at least five enterprises is met.

This yields a maximum of 4 strata per employment group. Altogether there were 61 strata in 2002.

Enterprises with more than 100 employed persons are always included in the sample. The contribution rate (turnover of the sample in percentage of turnover of the population) is 52 per cent in all.

3.4. Collection of data

A complete set of statements (NO with supplementary forms) was obtained from 1 705 enterprises. For 9 000 enterprises we received the NO by electronic. For the other enterprises, sales figures and other essential accounting data were obtained for 3 701 enterprises from annual accounts in the Register of Annual Company Reports in Brønnøysund. Sales figures were furthermore obtained for 21 177 enterprises from the "VAT Register" and the turnover of the other 324 enterprises was obtained with the aid of the Industry Survey in Statistics Norway.

This way, information from all enterprises is obtained. An overview of data collection shows the following:

⁴ Further details in section 3.7.

Population, construction 2002

Source 2002	Enterprise		Turnover	
	Total	Percentage	Million kroner	Percentage
Total NACE 45	35 907	100.0	150 616	100.0
Complete set of NO with supplementary forms (the sample) and employment, possibly from the AA-register ¹	1 705	4.7	68 644	45.6
NO received by electronic and employment from the AA-register ¹	9 000	25.1	33 301	22.1
Register of Annual Company Accounts in Brønnøysund and employment from the AA-register ¹	3 701	10.3	29 098	19.3
Statistics Norway's Industry Survey	324	0.9	133	0.1
Register data (turnover from the Vat Register, employment from the AA-register ¹)	21 177	59.0	19 441	12.9

¹ AA-register = The Register of Employees and Employers.

3.5. Reporting and record keeping burden

Estimated usage of time for each respondent (5 302 enterprises) filling out and returning the questionnaire on paper is about 35 minutes, equivalent to a total of 3 093 hours, or 412 workdays.

3.6. Control and revision process

Checks and corrections of the General Trading Statements (NO) for the enterprises included in the sample were undertaken, including the form in which additional information is given per local KAU. The particularly critical control items are industry code, employment, turnover, compensation of employees, other operating expenses and operating profit/loss as well as various breakdowns of turnover and own investment projects by region and type of project. Merchandise costs, gross profits on merchandise and gross investment figures are also checked and revised. If necessary, the respondent is contacted.

3.7. Analysis

For enterprises belonging to the sample and with a complete NO and supplementary form, no NO items were estimated.

NO received by electronic

For 9 000 enterprises the NO is received by electronic. No variables are therefore estimated. But since we do not obtain the supplementary form for these enterprises, we have estimated these variables except of employment according to the division in the sample (organized by subclass and same size groups with respect to employment).

Limited companies outside the sample

Certain accounting information from the Register of Annual Company Accounts was obtained for limited companies outside the sample (i.e. 3 701 enterprises, see section 3.4). A number of the items in the Register of Annual Company Accounts are identical with information in the NO and can therefore be obtained directly from the Register of Annual Company Accounts:

- 9000 Operating income
- 4295 Change in work in process and in stock of finished goods

- 4005 Cost of purchased goods
- 6000 Depreciation
- 6050 Depreciation
- 7830 Losses on accounts receivable
- 9010 Operating expenditure
- 0150 Stock of goods, total

We also collect wages and salaries, total, (items no 5000 to 5900), and the sum of some fixed assets (items no 1105 to 1290).

The other items are estimated according to the division in the sample (organized by subclass and same size groups with respect to turnover, operating expenditure or other relevant distribution keys).

Enterprises with sales according to the VAT Register or Industry Survey

The NO items are estimated with sales as a key for the enterprises outside the sample where sales are obtained from the VAT Register or from the Industry Survey (i.e. 21 177 and 324 enterprises respectively, see section 3.4).

Employment figures

Employment figures for the enterprises that delivered a complete set of NO with supplementary forms (the sample) were obtained either from Statistics Norway's supplementary form to the NO or estimated on the basis of compensation of employees or taken from the Central Coordinating Register for Legal Entities employee/employer section (the AA register). The same applies to the enterprises for which we used transcripts from the annual accounts from the Register of Annual Company Accounts.

Employment figures for the other enterprises are either obtained through Statistics Norway's Industry Survey or from the AA Register.

4. Terms, definitions and classifications

4.1. Definition of the main terms

Enterprise

In the Standard Industrial Classification (SIC) an enterprise is the smallest combination of legal entities that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision making.

Number of births of enterprises

In addition to new enterprises, births of enterprises also includes entries into the population due to mergers, break-ups, split-off or restructuring of a set of enterprises.

It does not include entries into a sub-population resulting only from a change of activity.

Number of deaths of enterprises

In addition to enterprises that have been shut down, death of enterprises also included exits from the population due to mergers, take-overs, break-ups or restructuring of a set of enterprises.

It does not include exits from a sub-population resulting only from a change of activity.

Local kind-of-activity units (local KAUs)

As regards construction activities, it is not possible to satisfy the definition's general criterion regarding a single location. Instead of the Standard's location-based definition of KAU, building and construction activities use a concept based on the local KAU involved. When dividing a building and construction enterprise into several KAUs, people have usually only considered the industrial groups in which the enterprise operates, and disregarded whether the activities take place within a limited geographical area, e.g. a municipality, or whether it is a nation-wide activity. It is usually only large-scale contractors that establish permanent branch offices in various parts of the country, making them members of one industrial group which is divided into several units with a local KAU in each of the areas covered by the branch offices. On the other hand, branch office established to administrate building activities related to particular projects are not considered permanent, even if the work stretches over several years.

With the exception of state and municipal building and construction activities performed on the authorities' own account, private sector building and construction businesses are independent local KAUs under the industry division Construction.

Location

Location is according to municipal borders at 1 January 2002. In some industry divisions an enterprise can do business in several municipalities and counties without being divided into several KAUs. In such cases the enterprise's combined operations are registered where the enterprise has its office address.

4.2. Definition of the main variables

Owners without regular pay who work for the enterprise on a daily basis

Owners include owners of sole proprietorships or general partnerships and family members who work for the enterprise on a daily basis without receiving regular wages. Co-owners of limited companies and cooperatives who are paid for working for the enterprise are not included, nor are family members of owners of sole proprietorships or general partnerships when they receive regular wages.

Employees

Employees means all persons who work for the employer, have an employment contract and receive compensation in the form of wages, pay, fees, bonuses, payment in kind, etc. Employees temporarily absent due to illness, holiday, labour disputes, etc. are included, while employees absent because of military service are excluded.

Employment

Employment means the sum of owners and employees. Persons with more than one job could be counted as an employee in several industries. Employment statistics show the average number of persons employed that year.

Hours worked by employees

The total number of hours worked by employees represents the aggregate number of hours actually worked for the output of the observation unit during the reference period.

This variable excludes hours paid but not actually worked such as for annual leave, holidays and sick leave. It also excludes meal breaks and commuting between home and work.

Included are hours actually worked during normal working hours; hours worked in addition to those; time which is spent at the place of work on tasks such as preparing the site and time corresponding to short periods of rest at the work place.

Man-years

The figures include the number of man-years worked by the employees in an enterprise.

Turnover

Turnover or sales income is defined as the sum of remuneration for rendering services to customers, sales

of merchandise and gross income from other activities. VAT is not included in the statistics.

Turnover from the principal activity

The part of turnover derived from the principal activity of the unit.

Turnover derived from the sale of goods and services which have been subject to a sub-contracting relationship are included. Turnover derived from the resale of goods and services purchased for resale in the same condition is excluded.

Merchandise

Merchandise is goods bought and resold with no added value.

Wages and salaries

Wages and salaries are defined as "the total remuneration, in cash or in kind, payable to all persons counted on the payroll (including homeworkers), in return for work done during the accounting period." regardless of whether it is paid on the basis of working time, output or piecework and whether it is paid regularly or not.

Wages and salaries include the values of any social contributions, income taxes, etc. payable by the employee even if they are actually withheld by the employer and paid directly to social insurance schemes, tax authorities, etc. on behalf of the employee.

Wages and salaries do not include social contributions payable by the employer.

Payments for agency workers are not included in wages and salaries.

Social security costs

Social security costs include the employer's social security contributions to schemes for retirement pensions, sickness, maternity, disability, unemployment, occupational accidents and diseases, family allowances as well as other schemes.

Included are the costs for all employees including homeworkers and apprentices.

Charges are included for all schemes, regardless of whether they are statutory, collectively agreed, contractual or voluntary in nature.

Compensation of employees

Compensation of employees is the sum of wages, salaries and social security costs. Compensation of employees includes wages, holiday pay, fees, etc., employer's national insurance contribution, reportable pension costs and other personnel costs. Compensation of employees does not include remuneration to owners of sole proprietorships or partnerships or to family members without regular wages.

Production value

Production value means sales corrected for changes in stocks of finished goods, work in progress, and goods and services purchased for resale. Purchases of goods and services for resale are deducted, while capitalized own investment work is added.

Value added (at factor cost)

Value added is figured as the sum of production value less the purchase of goods and services (for other goods and services than those purchased for resale) and special public taxes, and corrected for changes in stocks of raw materials and consumer goods. Special public subsidies for manufactured/sold merchandise and other public subsidies/reimbursements are included.

Gross operating surplus

Gross operating surplus is the surplus generated by operating activities after the labour factor input has been recompensed. It can be calculated from the value added at factor cost less the personnel costs.

Income and expenditure classified as financial or extraordinary in company accounts is excluded from gross operating surplus.

Paid to subcontractors

Provided that the enterprise is the main contractor, this part includes the total cost of the goods (item 400 and percentage of other items in NO) which covers all costs incurred that year because parts of a job/project for customers were assigned to subcontractors. Costs concerning outsourced work for own operations are not included.

Project specification

Value of construction work

To avoid double counting of the value of the construction work, only the construction work invoiced directly to the building contractor and capitalized own investment work in construction have been used.

The production value of the individual project groups includes the value of all work carried out in direct association with the project, from rigging, excavating and blasting to levelling and clearing the area. In developing large residential estates, major industrial plants, etc. joint projects such as roads, water and sewer, cable installations etc. are considered construction projects, while the basic work directly associated with the individual building is listed under the corresponding building category.

Residential buildings

In addition to buildings used solely for housing, this category also includes combination buildings in which at least 50 per cent of the building's total floor space is devoted to housing space. The group also includes garages, outbuildings and other small buildings used in

direct connection with the housing unit. Holiday homes, summer cottages and other second homes are also included in this category.

Other buildings

This group includes inter alia agricultural buildings, i.e. outbuildings for agriculture, horticulture, market gardens etc. Office and commercial buildings are also included, as are shipping buildings, terminals and other transport buildings such as bus stations, railway stations, etc. The group furthermore includes school buildings, libraries, daycare centres, etc. and industrial buildings, hotels, restaurants, cinemas, sport facilities etc.

Construction sites

Construction sites are divided into the following groups:

- Roads and streets (including bridges)
- Railways, metros etc. (including bridges)
- Port, lighthouse and pier structures (including quays)
- Water and sewer systems
- Transmission lines, including secondary stations, transformer stations etc.
- Dams, tunnels, power stations etc.
- Telecommunications
- Manufacturing and mining works
- Airports, sports facilities and recreation facilities
- Agricultural and forestry plants
- Fisheries and breeding plants
- Shore-based oil and gas plants
- Military installations
- Other sites: Sites not mentioned anywhere else are listed here.

New buildings

All building work comprising the construction of new buildings is defined as new buildings.

Rehabilitation

Rehabilitation includes improvements/modernization, rebuilding, repairs and maintenance. If the rehabilitation job also includes extensions/annexes, the project is categorized as a new building if the extensions/annex comprises more than 50 per cent of the value of the project. Improvements that increase the value and/or the lifetime of existing buildings and facilities are considered rehabilitation investments.

Repair and maintenance work

Repair and maintenance work is considered to be all ongoing repair and maintenance work on existing buildings and facilities, i.e. work that does not improve the condition of the fixed assets.

Investment

Investment is the total value of new capital goods such as buildings and plant (except housing), machinery, tools, implements, equipment and vehicles (except for

personal use), both new and used. Improvements are added while sales of used capital stock are deducted. Investment figures are minus incoming value added tax but include investment tax.

New investments

New investments include all newly acquired fixed assets acquired and completed in the course of the year, excluding investments in unimproved property. In assessing the value of the business asset, cost price is used for purchases and production cost for own manufactures. Acquisitions through financial leasing are included when the asset is entered as an asset in the balance sheet.

Improvement of own assets

This includes the value of all capitalized improvements and major repairs purchased and executed by others and/or undertaken with own employees on own business assets. A precondition is that such improvements increase the efficiency/value of and/or prolong the lifetime of the business asset. The improvement is estimated at purchase price at purchase or at production cost when manufactured.

Sale of business assets

Sale of business assets is estimated at the sales value (replacement value) upon realization of used business assets over the course of the year. The amount includes investment tax. The business asset is regarded as sold when it is delivered.

Value of tangible goods acquired through financial leasing

Under a financial lease the lessee acquires the right to use a durable good in exchange for rental payments over a predetermined and protracted term. If all risks and rewards of ownership are *de facto* though not *de jure*, transferred from lessor to lessee, the lease is a financial one. In financial leasing, the leasing period covers all, or most of, the economic lifetime of the durable good. At the end of the leasing period the lessee often has the option to buy the good at a nominal price. The lessor's role is purely financial.

The value to be recorded corresponds to the market value of the good if it would have been purchased. This value is in principle known in the contract or can be estimated by summing-up the part of the instalments that cover the capital reimbursement. The part of instalments corresponding to the interest payments are to be excluded.

This value should be recorded at the time when the good is delivered to the lessee.

Annual payments for assets used under financial leasing should be excluded. The value of goods used under leases other than financial ones should also be excluded.

Payments for long term rental and operational leasing of goods

The payments for long-term rental include all charges relative to the renting of tangible goods for a period greater than one year.

Operational leases are those leases which do not transfer substantially all the risks and rewards incident to legal ownership to the lessee. Under an operational lease, the lessee acquires the right to use a durable good for a certain period of time, which may be long or short and not necessarily settled in advance. When the leasing period expires, the lessor expects to receive his good back in more or less the same condition as when he hired it out, apart from normal wear and tear.

Thus the leasing period does not cover all, or a predominant part of, the good's economic lifetime. Payments for the operational leasing of goods relate to the cost of using the tangible goods made available to the unit through these contracts.

Gross investment in land

Included under this variable, in addition to land, are underground deposits, forests and inland waters.

Where land is purchased with existing buildings and the value of the two components is not separable, the total is recorded under this heading if it is estimated that the value of the land exceeds the value of the existing buildings. If the existing buildings are estimated to be of greater value than the land, the total is recorded under gross investment in existing buildings and structures. Also included here is land merely improved by levelling, the laying of pipes or by the provision of paths or roads. Land acquired through restructurations (such as mergers, takeovers, break-ups, split-off) is excluded.

4.3. Standard classification

The Standard Industrial Classification used in Statistics Norway is SN2002. It is based on the EU standard NACE Rev. 1.1. The SN 2002 was introduced from the reference year 2002, and it replaced the Standard Industrial Classification SN94. For the construction sector there is no difference between the two standards.

5. Sources of error and uncertainty

Sources of error in the structural statistics are mainly errors in registers that are used for stratification and in sample selection, incorrect reporting of variables asked for, and errors in scanning or record reported data.

5.1. Collection and processing errors

Returned questionnaires are read optically and automatically checked. An optical image of the form is first saved electronically and then checked manually in

order to ensure that the primary data are as correct as possible. Nevertheless, the results of a statistical survey may contain some collection and processing errors.

Collection errors occur when the provider of the data gives incorrect answers due to forgetfulness, misunderstanding of question etc. Processing errors are errors from coding of errors that occur during the transferring of information from the questionnaire to a machine-read medium or during revisions.

5.2. Sampling errors

Sampling errors are errors that may arise in areas subject to sampling

5.2.1 Variance

When basing the statistics on sample-based surveying instead of a full census, there may be a certain statistical deviation between the properties of the sample population and the population. This imbalance in the sample will normally be reduced by increasing the size of sample, and will therefore be closely connected to sampling rates percentages and contribution ratios for various key variables.

There are no fixed rules on acceptable sampling rates or contribution ratios. In a homogeneous population, that is a population where the units are similar to one another, a relatively low sampling rate or contribution ratio may give satisfactory results. On the other hand, in heterogeneous populations, that is a population where the units are not similar to one another, the sampling rate and contribution ratios should be higher.

Groups that are based on relatively few observations will easily be affected by observations that deviate from the group average. To identify and to help deciding what to do with such extreme observations in the production of the statistics, there has been developed a special programme.

5.2.2 Bias

Sample bias may arise when the distribution on some variables in different parts of the sample is not the same as the corresponding distribution in the population.

Stratification is used in the structural business statistics to reduce the possibility of imbalance in the sample. When stratifying the population, it is divided into several unique subpopulations after criteria like industrial classification, turnover and number of employees. This is done to ensure that each subpopulation consists of units that are as homogeneous as possible. The sample is then drawn from all the subpopulations.

Non-responses that are not randomly distributed can still make the sample biased. Post-stratification adjusts any imbalances arising in the distribution between the stratification variables due to non-response.

5.2.3 Non-response

Non-response, that is when the respondent does not return the form or return the form with incomplete information, will always be an aspect of form-based surveys. In the structural business statistics, non-respondent enterprises are treated the same way as enterprises outside the sample population.

5.3. Non-sampling errors

In the structural business statistics, the Central Register of Establishments and Enterprises, The Register of Annual Company Reports in Brønnøysund, the VAT register and the Register of Employees and Employers (the AA Register) are used in order to define the population and help collect the necessary data.

Errors in these administrative registers - like time gaps in registration, incorrectly identified unit characteristics etc. may therefore be a potential source of uncertainty in the statistics and may for instance have an impact when dividing the population into adequate strata.

6. Comparability and correlation

6.1. Comparability over time and place

The industrial codes of some enterprises and local KAUs have been changed because of the updating of industries in the Central Register of Establishments and Enterprises for 2002. Statistics for 2001 in this publication have not been corrected according to the revisions and they therefore do not deviate from what was previously published.

6.2. Correlation with other statistics

The structural statistics on construction activities are a part of Statistics Norway industrial statistics covering most industries. Short-term statistics are published for certain industries in addition to the structural statistics. These show figures for shorter periods than one year and usually for the entire country as a whole.

A quarterly production index and order statistics, monthly, quarterly and annual building statistics and periodic sales statistics are also published for construction activities. See in this connection the monthly publication Bygginfo, which contains economic indicators for the building and construction market.

7. Availability

7.1. Internet address

http://www.ssb.no/stbygganl_en/

In addition to the tables included in this publication, a number of other and more detailed tables may be obtained from Statistics Norway, by contacting The Division for Construction and Service Statistics, tel. +47-62 88 54 82, e-mail: ssb@ssb.no, fax +47-62 88 54 62.

7.2. Language

Norwegian (bokmål) and English

7.3. Publications

The statistics is published every year in Dagens statistikk at the Internet and in Norges Offisielle Statistikk (NOS). Important results are also disseminated through other publications of Statistics Norway, including the Statistical yearbook, Økonomiske analyser and Økonomisk utsyn.

7.4. Storing and uses for basic material

Primary data and the compiled statistics are stored temporarily in the programming language SAS, and stored permanently as text-files.

7.5. Other documentation

Bjerkseth, M.S. (1997): Evaluering av ny metode for utarbeidelse av strukturstatistikk ved seksjon 460. Notater 97/4, Statistisk sentralbyrå (in Norwegian only).

1. Hovedtall etter næringsundergruppe. Bedrifter¹. 2001 og 2002

Næringsundergruppe	Antall bedrifter		Sysselsatte		Omsetning		Produksjonsverdi	
	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002
	Mill. kr ²							
45 Bygge- og anleggsvirksomhet i alt	35 028	36 360	134 745	134 335	143 155,8	151 136,6	141 056,9	149 289,8
45.1 Grunnarbeid	3 815	3 983	9 537	9 954	9 683,9	10 527,4	9 638,8	10 514,2
45.11 Riving av bygninger og flytting av masse	3 815	3 983	9 537	9 954	9 683,9	10 527,4	9 638,8	10 514,2
45.2 Annen bygge- og anleggsvirksomhet	16 249	16 574	66 414	65 397	80 087,6	86 296,9	79 981,4	85 958,2
45.21 Oppføring av bygninger og andre konstruksjoner	11 099	11 293	48 105	47 529	62 246,7	67 496,4	62 211,5	67 209,6
45.211 Oppføring av bygninger	10 556	10 731	42 482	42 173	54 616,5	59 796,7	54 573,8	59 543,7
45.212 Oppføring av andre konstruksjoner	543	562	5 623	5 356	7 630,2	7 699,6	7 637,7	7 665,9
45.22 Takarbeid	1 084	1 082	3 819	3 636	3 283,4	3 238,7	3 267,0	3 195,5
45.221 Blikkenslagerarbeid	753	760	2 593	2 496	2 005,4	2 046,1	1 989,9	2 002,0
45.229 Takarbeid ellers	331	322	1 226	1 140	1 278,0	1 192,6	1 277,2	1 193,5
45.23 Bygging av veier, flyplasser og idrettsanlegg	270	282	3 033	3 007	3 663,9	4 368,7	3 647,2	4 367,3
45.24 Bygging av havne- og damanlegg	21	19	232	138	311,6	254,9	312,0	254,9
45.25 Annen spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	3 775	3 898	11 225	11 087	10 582,0	10 938,3	10 543,6	10 931,0
45.3 Bygginstallasjon	5 845	6 160	41 753	41 778	40 046,2	40 437,5	38 256,6	39 072,4
45.31 Elektrisk installasjonsarbeid	2 675	2 815	26 616	26 502	23 225,4	23 047,6	22 128,5	22 305,6
45.32 Isolasjonsarbeid	93	94	506	475	479,8	466,0	477,8	464,2
45.33 VVS-arbeid	2 977	3 149	14 256	14 437	15 953,1	16 566,2	15 278,8	15 945,2
45.34 Annen bygginstallasjon	100	102	375	364	387,9	357,7	371,4	357,3
45.4 Ferdiggjøring av bygninger og konstruksjoner	8 504	9 050	15 195	15 456	11 489,7	12 051,3	11 322,6	11 926,2
45.41 Stukkaturarbeid og pussing	16	7	26	4	14,4	1,8	14,4	1,8
45.42 Snekkerarbeid	4 986	5 428	6 374	6 553	4 575,7	4 749,3	4 572,3	4 743,7
45.43 Gulvlegging og tapetsering	781	809	1 455	1 491	1 260,4	1 344,4	1 223,0	1 338,0
45.44 Maler- og glassarbeid	2 430	2 505	6 549	6 583	4 997,7	5 255,1	4 869,0	5 145,1
45.441 Malerarbeid	2 144	2 221	5 598	5 586	3 953,9	4 186,1	3 849,9	4 108,5
45.442 Glassarbeid	286	284	951	997	1 043,8	1 069,0	1 019,0	1 036,6
45.45 Annen ferdiggjøring av bygninger	291	301	791	825	641,5	700,7	644,0	697,7
45.5 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner med personell	615	593	1 846	1 750	1 848,4	1 823,5	1 857,4	1 818,7

¹ Tallene inkluderer private bedrifter, og bedrifter tilhørende statforetak, statseide foretak, kommunal forretningsdrift og selvstendige kommuneforetak. ² Merverdiavgift er ikke inkludert.

1. (o ts.). Hovedtall etter næringsundergruppe. Bedrifter¹. 2001 og 2002

Næringsundergruppe	Lønn		Lønnskostnader		Investeringer	
	2001	2002	2001	2002	2001	2002
	Mill. kr ²					
45 Bygge- og anleggsvirksomhet i alt	32 428,9	33 989,1	38 224,6	40 187,8	3 625,4	3 327,5
45.1 Grunnarbeid	1 981,9	2 177,4	2 267,5	2 495,9	679,2	733,6
45.11 Riving av bygninger og flytting av masse	1 981,9	2 177,4	2 267,5	2 495,9	679,2	733,6
45.2 Annen bygge- og anleggsvirksomhet	16 167,0	17 090,0	19 199,3	20 307,6	1 747,4	1 571,3
45.21 Oppføring av bygninger og andre konstruksjoner	11 783,9	12 658,8	14 005,8	15 059,7	1 080,2	998,0
45.211 Oppføring av bygninger	9 942,7	10 895,2	11 857,7	12 971,5	879,3	783,4
45.212 Oppføring av andre konstruksjoner	1 841,2	1 763,5	2 148,1	2 088,2	200,9	214,6
45.22 Takarbeid	863,4	857,1	1 013,3	1 005,6	111,1	65,4
45.221 Blikkenslagerarbeid	569,3	564,8	662,4	654,0	89,9	58,7
45.229 Takarbeid ellers	294,1	292,3	351,0	351,6	21,2	6,7
45.23 Bygging av veier, flyplasser og idrettsanlegg	884,9	865,9	1 119,0	1 108,0	161,3	148,0
45.24 Bygging av havne- og damanlegg	85,1	48,6	102,1	60,1	18,2	-1,0
45.25 Annen spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	2 549,7	2 659,6	2 959,0	3 074,1	376,6	360,9
45.3 Bygginstallasjon	11 437,6	11 752,8	13 449,6	13 937,4	815,4	456,3
45.31 Elektrisk installasjonsarbeid	7 534,5	7 680,5	8 855,8	9 127,0	484,9	193,0
45.32 Isolasjonsarbeid	142,1	134,0	167,3	155,9	6,3	2,3
45.33 VVS-arbeid	3 664,8	3 844,6	4 311,0	4 539,8	313,2	249,0
45.34 Annen bygginstallasjon	96,1	93,8	115,5	114,7	11,0	12,1
45.4 Ferdiggjøring av bygninger og konstruksjoner	2 409,2	2 537,1	2 809,4	2 948,2	286,2	407,2
45.41 Stukkaturarbeid og pussing	4,7	0,1	5,4	0,1	2,5	0,0
45.42 Snekkerarbeid	644,6	678,9	754,9	784,1	136,1	237,9
45.43 Gulvlegging og tapetsering	258,2	277,3	300,3	325,5	19,0	31,0
45.44 Maler- og glassarbeid	1 334,7	1 400,1	1 550,1	1 623,9	99,1	126,2
45.441 Malerarbeid	1 119,1	1 163,5	1 300,0	1 350,7	86,2	113,9
45.442 Glassarbeid	215,6	236,6	250,0	273,3	12,9	12,4
45.45 Annen ferdiggjøring av bygninger	167,0	180,8	198,6	214,5	29,5	12,1
45.5 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner med personell	433,2	431,9	498,9	498,8	97,3	159,1

¹ Tallene inkluderer private bedrifter, og bedrifter tilhørende statforetak, statseide foretak, kommunal forretningsdrift og selvstendige kommuneforetak. ² Merverdiavgift er ikke inkludert.

2. Hovedtall, etter sysselsettingsgruppe og næringshovedgruppe. Bedrifter¹. 2002

Næringshovedgruppe	I alt	Bedrifter med sysselsetting					
		-2	3-4	5-9	10-19	20-29	30-
45 Antall bedrifter	36 360	27 872	2 794	2 990	1 609	466	629
Sysselsatte personer	134 335	26 214	9 503	19 684	21 284	11 017	46 633
Omsetning. Mill. kr ²	151 136,6	18 993,8	9 340,2	21 055,1	24 782,1	12 963,6	64 001,8
Lønnskostnader. Mill. kr	40 187,8	1 779,7	2 539,3	6 242,3	7 420,5	3 994,3	18 211,7
Investeringer. Mill. kr ²	3 327,5	1 213,0	252,4	583,0	407,1	193,7	678,2
45.1 Antall bedrifter	3 983	3 217	313	269	114	38	32
Sysselsatte personer	9 954	2 917	1 069	1 782	1 509	862	1 815
Omsetning. Mill. kr ²	10 527,4	2 327,2	1 054,8	1 886,6	1 626,3	1 028,6	2 604,0
Lønnskostnader. Mill. kr	2 495,9	183,3	270,9	558,4	510,2	302,1	671,0
Investeringer. Mill. kr ²	733,6	324,1	83,4	119,9	82,5	45,5	78,1
45.2 Antall bedrifter	16 574	12 595	1 385	1 355	707	214	318
Sysselsatte personer	65 397	12 129	4 688	8 840	9 354	5 075	25 311
Omsetning. Mill. kr ²	86 296,9	9 011,7	4 635,1	9 997,7	12 302,5	6 930,7	43 419,3
Lønnskostnader. Mill. kr	20 307,6	849,2	1 241,5	2 793,9	3 310,1	1 858,6	10 254,3
Investeringer. Mill. kr ²	1 571,3	475,5	152,9	302,8	183,8	94,9	361,4
45.3 Antall bedrifter	6 160	3 558	617	979	597	169	240
Sysselsatte personer	41 778	3 501	2 127	6 538	7 902	4 004	17 706
Omsetning. Mill. kr ²	40 437,5	3 109,4	2 179,0	6 817,4	8 241,5	3 975,7	16 114,6
Lønnskostnader. Mill. kr	13 937,4	410,2	599,9	2 103,1	2 754,6	1 446,7	6 623,0
Investeringer. Mill. kr ²	456,3	89,0	-44,8	100,8	86,1	42,9	182,2
45.4 Antall bedrifter	9 050	8 027	438	350	170	36	29
Sysselsatte personer	15 456	7 226	1 478	2 276	2 250	855	1 371
Omsetning. Mill. kr ²	12 051,3	4 182,0	1 322,0	2 114,7	2 308,6	797,0	1 326,9
Lønnskostnader. Mill. kr	2 948,2	309,2	389,8	708,2	747,7	300,4	492,9
Investeringer. Mill. kr ²	407,2	266,5	32,0	40,0	44,6	12,1	12,1
45.5 Antall bedrifter	593	475	41	37	21	9	10
Sysselsatte personer	1 750	441	141	248	269	221	430
Omsetning. Mill. kr ²	1 823,5	363,6	149,2	238,7	303,3	231,6	537,1
Lønnskostnader. Mill. kr	498,8	27,9	37,2	78,8	97,9	86,6	170,4
Investeringer. Mill. kr ²	159,1	58,0	28,9	19,5	10,1	-1,8	44,4

¹ Tallene inkluderer kun private bedrifter, og bedrifter tilhørende statforetak, statseide foretak, kommunal forretningsdrift og selvstendige kommuneforetak. ² Merverdiavgift er ikke inkludert.

3. Hovedtall for næringshovedområdet, etter fylke. Bedrifter¹. 2002

Fylke	Antall bedrifter	Sysselsatte	Omsetning	Lønnskostnader	Investeringer
				Mill. kr ²	
I alt	36 360	134 335	151 136,6	40 187,8	3 327,5
Østfold	2 187	8 151	8 853,4	2 444,2	184,6
Akershus	3 775	11 150	13 170,3	3 149,2	304,0
Oslo	3 153	20 806	29 192,3	7 440,0	322,2
Hedmark	1 716	5 018	5 062,0	1 358,2	174,2
Oppland	2 030	5 616	5 519,4	1 457,7	180,2
Buskerud	2 732	8 146	9 126,4	2 288,3	275,4
Vestfold	2 028	6 764	7 080,6	1 954,5	168,1
Telemark	1 559	4 836	4 656,8	1 352,7	122,7
Aust-Agder	920	2 434	2 332,5	631,5	71,1
Vest-Agder	1 301	5 214	5 829,7	1 614,3	105,2
Rogaland	2 707	11 104	12 986,6	3 364,6	335,0
Hordaland	3 226	12 726	13 693,5	3 832,5	284,8
Sogn og Fjordane	1 166	2 864	2 537,2	685,6	93,0
Møre og Romsdal	2 085	6 555	6 769,9	1 866,9	182,5
Sør-Trøndelag	1 796	8 215	9 649,3	2 603,5	172,8
Nord-Trøndelag	845	2 991	3 366,0	845,2	98,4
Nordland	1 554	5 750	5 675,2	1 631,9	101,2
Troms	1 063	4 114	3 828,6	1 167,2	96,4
Finnmark Finnmark	509	1 697	1 537,8	436,9	48,7
Andre norske områder ³	8	184	269,1	62,7	7,0

¹ Tallene inkluderer kun private bedrifter, og bedrifter tilhørende statforetak, statseide foretak, kommunal forretningsdrift og selvstendige kommuneforetak. ² Merverdiavgift er ikke inkludert. ³ Svalbard, Jan Mayen og den norske kontinentalsokkel.

4. Hovedtall, etter region og næringshovedgruppe. Bedrifter¹. 2002

Region/Næringshovedgruppe	Antall bedrifter	Sysselsatte	Omsetning Mill. kr ²	Lønn	Investeringer
Hele landet					
45 Bygge- og anleggsvirksomhet i alt	36 360	134 335	151 136,6	33 989,1	3 327,5
45.1 Grunnarbeid	3 983	9 954	10 527,4	2 177,4	733,6
45.2 Annen bygge- og anleggsvirksomhet	16 574	65 397	86 296,9	17 090,0	1 571,3
45.3 Bygginstallasjon	6 160	41 778	40 437,5	11 752,8	456,3
45.4 Ferdiggjøring av bygninger og konstruksjoner	9 050	15 456	12 051,3	2 537,1	407,2
45.5 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner med personell	593	1 750	1 823,5	431,9	159,1
Akershus og Oslo					
45 Bygge- og anleggsvirksomhet i alt	6 928	31 956	42 362,6	8 770,6	626,2
45.1 Grunnarbeid	367	1 063	1 220,3	246,7	91,6
45.2 Annen bygge- og anleggsvirksomhet	2 781	15 078	25 283,4	4 389,4	240,0
45.3 Bygginstallasjon	1 465	11 099	11 446,2	3 223,7	159,3
45.4 Ferdiggjøring av bygninger og konstruksjoner	2 268	4 446	4 135,6	828,6	115,3
45.5 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner med personell	47	270	277,1	82,2	20,0
Hedmark og Oppland					
45 Bygge- og anleggsvirksomhet i alt	3 746	10 634	10 581,4	2 405,2	354,4
45.1 Grunnarbeid	513	1 012	922,4	184,3	80,5
45.2 Annen bygge- og anleggsvirksomhet	1 683	5 311	5 765,9	1 262,0	166,5
45.3 Bygginstallasjon	484	2 789	2 853,0	759,6	50,0
45.4 Ferdiggjøring av bygninger og konstruksjoner	997	1 375	886,8	173,5	35,5
45.5 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner med personell	69	147	153,2	25,9	22,0
Østfold, Vestfold, Buskerud og Telemark					
45 Bygge- og anleggsvirksomhet i alt	8 506	27 897	29 717,2	6 747,1	750,8
45.1 Grunnarbeid	978	2 328	2 677,9	504,7	188,4
45.2 Annen bygge- og anleggsvirksomhet	3 945	13 658	16 755,8	3 378,0	347,8
45.3 Bygginstallasjon	1 298	8 186	7 488,7	2 299,8	87,6
45.4 Ferdiggjøring av bygninger og konstruksjoner	2 172	3 384	2 482,8	478,9	103,8
45.5 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner med personell	113	341	312,0	85,7	23,2
Aust-Agder, Vest-Agder og Rogaland					
45 Bygge- og anleggsvirksomhet i alt	4 928	18 752	21 148,8	4 730,6	511,3
45.1 Grunnarbeid	567	1 509	1 552,9	339,1	107,9
45.2 Annen bygge- og anleggsvirksomhet	2 440	9 290	12 319,7	2 389,6	264,2
45.3 Bygginstallasjon	737	5 723	5 455,6	1 606,0	58,7
45.4 Ferdiggjøring av bygninger og konstruksjoner	1 114	2 005	1 564,9	334,8	51,6
45.5 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner med personell	70	225	255,7	61,0	29,0
Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal					
45 Bygge- og anleggsvirksomhet i alt	6 477	22 145	23 000,6	5 385,8	560,2
45.1 Grunnarbeid	757	1 833	1 851,5	401,8	119,3
45.2 Annen bygge- og anleggsvirksomhet	3 169	11 045	12 966,0	2 697,5	349,5
45.3 Bygginstallasjon	1 048	6 764	6 163,7	1 857,7	9,6
45.4 Ferdiggjøring av bygninger og konstruksjoner	1 336	2 054	1 479,9	321,9	52,1
45.5 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner med personell	167	449	539,5	106,9	29,8
Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag					
45 Bygge- og anleggsvirksomhet i alt	2 641	11 206	13 015,4	2 952,3	271,2
45.1 Grunnarbeid	324	858	943,5	188,4	83,9
45.2 Annen bygge- og anleggsvirksomhet	1 208	5 535	7 276,5	1 497,2	97,4
45.3 Bygginstallasjon	495	3 481	3 795,0	1 003,0	53,4
45.4 Ferdiggjøring av bygninger og konstruksjoner	564	1 147	825,0	216,5	24,9
45.5 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner med personell	50	185	175,4	47,2	11,5
Nordland, Troms, Finnmark og andre norske områder³					
45 Bygge- og anleggsvirksomhet i alt	3 134	11 745	11 310,7	2 997,6	253,3
45.1 Grunnarbeid	477	1 351	1 358,9	312,4	61,9
45.2 Annen bygge- og anleggsvirksomhet	1 348	5 480	5 929,7	1 476,2	105,9
45.3 Bygginstallasjon	633	3 736	3 235,4	1 003,0	37,7
45.4 Ferdiggjøring av bygninger og konstruksjoner	599	1 045	676,3	182,9	24,1
45.5 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner med personell	77	133	110,5	23,0	23,7

¹ Tallene inkluderer kun private bedrifter, og bedrifter tilhørende statforetak, statseide foretak, kommunal forretningsdrift og selvstendige kommuneforetak. ² Merverdiavgift er ikke inkludert. ³ Svalbard, Jan Mayen og den norske kontinentalsokkel.

5. Hovedtall, etter næringsundergruppe. Foretak¹. 2001 og 2002

Næringsundergruppe	Antall foretak		Eiere		Lønnstakere		Sysselsatte personer		Timeverk	
	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002
	1000									
45 Bygge- og anleggsvirksomhet	34 547	35 907	20 161	20 838	112 339	111 546	132 500	132 384	171 253	173 522
45.1 Grunnarbeid	3 824	3 987	2 295	2 355	7 230	7 609	9 525	9 964	11 258	11 802
45.11 Riving av bygninger og flytting av masse	3 824	3 987	2 295	2 355	7 230	7 609	9 525	9 964	11 258	11 802
45.2 Annen bygge- og anleggsvirksomhet	16 132	16 441	9 503	9 660	57 451	55 507	66 954	65 167	85 427	86 030
45.21 Oppføring av bygninger og andre konstruksjoner	11 000	11 198	6 655	6 715	43 155	41 673	49 810	48 388	63 931	64 712
45.211 Oppføring av bygninger	10 492	10 677	6 484	6 527	39 511	38 130	45 995	44 657	58 191	59 026
45.212 Oppføring av andre konstruksjoner	508	521	171	188	3 644	3 543	3 815	3 731	5 741	5 686
45.22 Takarbeid	1 068	1 064	545	555	3 178	3 037	3 723	3 592	4 900	4 772
45.221 Blikkenslagerarbeid	755	759	379	388	2 198	2 088	2 577	2 476	3 362	3 272
45.229 Takarbeid ellers	313	305	166	167	980	949	1 146	1 116	1 538	1 500
45.23 Bygging av veier, flyplasser og idrettsanlegg	255	265	101	97	1 849	1 950	1 950	2 047	2 908	3 047
45.24 Bygging av havne- og damanlegg	21	19	2	2	236	141	238	143	390	234
45.25 Annen spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	3 788	3 895	2 200	2 291	9 033	8 706	11 233	10 997	13 298	13 264
45.3 Bygginstallasjon	5 482	5 825	2 038	2 169	36 984	37 868	39 022	40 037	58 227	59 403
45.31 Elektrisk installasjonsarbeid	2 412	2 560	736	801	24 719	25 091	25 455	25 892	39 295	39 860
45.32 Isolasjonsarbeid	85	87	24	32	350	329	374	361	580	538
45.33 VVS-arbeid	2 886	3 079	1 221	1 275	11 597	12 145	12 818	13 420	17 840	18 512
45.34 Annen bygginstallasjon	99	99	57	61	318	303	375	364	513	493
45.4 Ferdiggjøring av bygninger og konstruksjoner	8 494	9 062	5 935	6 292	9 313	9 184	15 248	15 476	14 147	14 155
45.41 Stukkaturarbeid og pussing	16	8	9	4	17	11	26	15	29	17
45.42 Snekkerarbeid	4 988	5 444	3 775	4 053	2 717	2 553	6 492	6 606	3 852	3 790
45.43 Gulvlegging og tapetsering	781	811	509	520	955	971	1 464	1 491	1 461	1 485
45.44 Maler- og glassarbeid	2 421	2 501	1 493	1 558	4 982	4 954	6 475	6 512	7 750	7 795
45.441 Malerarbeid	2 142	2 226	1 375	1 432	4 253	4 215	5 628	5 647	6 652	6 674
45.442 Glassarbeid	279	275	118	126	729	739	847	865	1 098	1 120
45.45 Annen ferdiggjøring av bygninger	288	298	149	157	642	695	791	852	1 055	1 069
45.5 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner med personell	615	592	390	362	1 361	1 378	1 751	1 740	2 193	2 131

¹ Kun private foretak, statsforetak, statseide foretak, kommunal forretningsdrift og selvstendige kommuneforetak er med.

5. (forts.) Hovedtall, etter næringsundergruppe. Foretak¹. 2001 og 2002

Næringsundergruppe	Antall foretak		Årsverk		Lønn		Sosiale kostnader	
	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002
45 Bygge- og anleggsvirksomhet	34 547	35 907	97 961	101 310	31 909,8	33 599,5	5 728,5	6 195,5
45.1 Grunnarbeid	3 824	3 987	6 395	6 744	1 982,9	2 183,6	286,2	319,4
45.11 Riving av bygninger og flytting av masse	3 824	3 987	6 395	6 744	1 982,9	2 183,6	286,2	319,4
45.2 Annen bygge- og anleggsvirksomhet	16 132	16 441	48 928	50 231	16 341,4	17 066,5	3 056,4	3 223,0
45.21 Oppføring av bygninger og andre konstruksjoner	11 000	11 198	36 713	37 899	12 312,2	12 933,1	2 391,4	2 539,9
45.211 Oppføring av bygninger	10 492	10 677	33 399	34 586	11 175,3	11 739,7	2 192,8	2 328,6
45.212 Oppføring av andre konstruksjoner	508	521	3 315	3 313	1 136,9	1 193,4	198,6	211,3
45.22 Takarbeid	1 068	1 064	2 785	2 722	833,1	845,7	144,3	146,4
45.221 Blikkenslagerarbeid	755	759	1 927	1 846	564,7	561,2	92,4	88,7
45.229 Takarbeid ellers	313	305	857	875	268,5	284,4	51,9	57,7
45.23 Bygging av veier, flyplasser og idrettsanlegg	255	265	1 697	1 839	555,8	603,6	93,1	114,9
45.24 Bygging av havne- og damanlegg	21	19	222	135	87,1	50,4	17,4	11,9
45.25 Annen spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	3 788	3 895	7 510	7 637	2 553,3	2 633,7	410,2	409,9
45.3 Bygginstallasjon	5 482	5 825	33 333	35 025	10 753,3	11 373,4	1 919,1	2 173,2
45.31 Elektrisk installasjonsarbeid	2 412	2 560	22 400	23 475	7 321,8	7 649,9	1 311,4	1 510,2
45.32 Isolasjonsarbeid	85	87	329	308	102,7	99,8	17,8	15,6
45.33 VVS-arbeid	2 886	3 079	10 303	10 959	3 232,7	3 530,0	570,5	626,4
45.34 Annen bygginstallasjon	99	99	300	283	96,1	93,8	19,3	20,9
45.4 Ferdiggjøring av bygninger og konstruksjoner	8 494	9 062	8 100	8 089	2 428,8	2 548,4	407,1	414,1
45.41 Stukkaturarbeid og pussing	16	8	16	10	4,7	2,9	0,7	0,6
45.42 Snekkerarbeid	4 988	5 444	2 231	2 157	680,2	700,6	119,6	109,5
45.43 Gulvlegging og tapetsering	781	811	832	836	260,7	277,5	42,4	48,2
45.44 Maler- og glassarbeid	2 421	2 501	4 408	4 450	1 316,2	1 379,7	212,7	220,7
45.441 Malerarbeid	2 142	2 226	3 788	3 808	1 128,8	1 180,8	183,0	190,4
45.442 Glassarbeid	279	275	620	641	187,4	198,9	29,7	30,3
45.45 Annen ferdiggjøring av bygninger	288	298	612	637	167,0	187,8	31,6	35,2
45.5 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner med personell	615	592	1 206	1 220	403,4	427,5	59,8	65,8

¹ Kun private foretak, statsforetak, statseide foretak, kommunal forretningsdrift og selvstendige kommuneforetak er med.

5. (forts.). Hovedtall, etter næringsundergruppe. Foretak¹. 2001 og 2002

Næringsundergruppe	Antall foretak		Lønnskostnader		Omsetning		Brutto driftsresultat	
	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002
	Mill. kr ²							
45 Bygge- og anleggsvirksomhet	34 547	35 907	37 638,4	39 795,0	142 821,1	150 616,1	12 134,3	13 631,9
45.1 Grunnarbeid	3 824	3 987	2 269,1	2 503,0	9 708,9	10 534,4	1 578,7	1 635,7
45.11 Riving av bygninger og flytting av masse	3 824	3 987	2 269,1	2 503,0	9 708,9	10 534,4	1 578,7	1 635,7
45.2 Annen bygge- og anleggsvirksomhet	16 132	16 441	19 397,8	20 289,5	80 635,0	85 547,7	5 627,1	6 570,6
45.21 Oppføring av bygninger og andre konstruksjoner	11 000	11 198	14 703,6	15 473,0	64 205,1	68 573,8	3 494,0	4 469,3
45.211 Oppføring av bygninger	10 492	10 677	13 368,1	14 068,4	59 620,0	63 645,1	3 318,3	4 154,0
45.212 Oppføring av andre konstruksjoner	508	521	1 335,5	1 404,6	4 585,1	4 928,7	175,6	315,3
45.22 Takarbeid	1 068	1 064	977,4	992,1	3 154,4	3 194,8	329,6	346,9
45.221 Blikkenslagerarbeid	755	759	657,0	649,9	1 977,1	2 042,1	218,7	240,7
45.229 Takarbeid ellers	313	305	320,4	342,2	1 177,2	1 152,6	110,9	106,2
45.23 Bygging av veier, flyplasser og idrettsanlegg	255	265	648,9	718,6	2 346,0	2 648,4	255,5	269,6
45.24 Bygging av havne- og damanlegg	21	19	104,5	62,2	322,9	263,4	-12,4	-0,5
45.25 Annen spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	3 788	3 895	2 963,4	3 043,6	10 606,6	10 867,2	1 560,4	1 485,4
45.3 Bygginstallasjon	5 482	5 825	12 672,4	13 546,6	39 318,3	40 624,8	2 606,3	2 793,0
45.31 Elektrisk installasjonsarbeid	2 412	2 560	8 633,2	9 160,1	24 475,8	24 338,4	1 363,3	1 300,6
45.32 Isolasjonsarbeid	85	87	120,5	115,4	355,2	370,4	19,7	36,9
45.33 VVS-arbeid	2 886	3 079	3 803,2	4 156,4	14 099,4	15 558,3	1 193,5	1 406,8
45.34 Annen bygginstallasjon	99	99	115,5	114,7	387,9	357,7	29,8	48,7
45.4 Ferdiggjøring av bygninger og konstruksjoner	8 494	9 062	2 835,9	2 962,6	11 462,4	12 092,1	2 006,1	2 378,4
45.41 Stukkaturarbeid og pussing	16	8	5,4	3,5	14,4	9,4	1,6	1,0
45.42 Snekkerarbeid	4 988	5 444	799,8	810,1	4 676,9	4 845,1	1 004,3	1 271,5
45.43 Gulvlegging og tapetsering	781	811	303,1	325,7	1 267,9	1 344,1	242,9	221,3
45.44 Maler- og glassarbeid	2 421	2 501	1 529,0	1 600,4	4 861,7	5 177,0	674,1	791,8
45.441 Malerarbeid	2 142	2 226	1 311,9	1 371,2	3 999,0	4 264,6	575,0	683,5
45.442 Glassarbeid	279	275	217,1	229,2	862,8	912,5	99,1	108,3
45.45 Annen ferdiggjøring av bygninger	288	298	198,6	223,0	641,5	716,4	83,2	92,9
45.5 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner med personell	615	592	463,2	493,4	1 696,4	1 817,1	316,2	254,2

¹ Kun private foretak, statsforetak, statseide foretak, kommunal foretreatningsdrift og selvstendige kommeforetak er med. ² Merverdiavgift er ikke inkludert.

5 (forts.). Hovedtall, etter næringsundergruppe. Foretak¹. 2001 og 2002

Næringsundergruppe	Antall foretak		Produksjonsverdi		Bearbeidingsverdi ²		Totalt kjøp av varer og tjenester	
	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002
	Mill. kr ³							
45 Bygge- og anleggsvirksomhet	34 547	35 907	139 219,0	147 241,0	49 772,7	53 427,0	93 932,9	97 794,3
45.1 Grunnarbeid	3 824	3 987	9 667,9	10 520,9	3 847,8	4 138,7	5 935,8	6 417,0
45.11 Riving av bygninger og flytting av masse	3 824	3 987	9 667,9	10 520,9	3 847,8	4 138,7	5 935,8	6 417,0
45.2 Annen bygge- og anleggsvirksomhet	16 132	16 441	80 446,8	85 108,7	25 024,9	26 860,1	56 361,4	59 064,3
45.21 Oppføring av bygninger og andre konstruksjoner	11 000	11 198	64 070,9	68 187,7	18 197,5	19 942,3	46 652,3	49 025,7
45.211 Oppføring av bygninger	10 492	10 677	59 487,0	63 278,8	16 686,4	18 222,3	43 614,4	45 811,5
45.212 Oppføring av andre konstruksjoner	508	521	4 584,0	4 909,0	1 511,1	1 720,0	3 037,9	3 214,2
45.22 Takarbeid	1 068	1 064	3 137,9	3 150,4	1 307,0	1 339,0	1 889,5	1 843,4
45.221 Blikkenslagerarbeid	755	759	1 961,5	1 996,9	875,7	890,6	1 137,0	1 136,8
45.229 Takarbeid ellers	313	305	1 176,4	1 153,5	431,3	448,4	752,6	706,5
45.23 Bygging av veier, flyplasser og idrettsanlegg	255	265	2 344,8	2 644,5	904,4	988,2	1 445,4	1 656,9
45.24 Bygging av havne- og damanlegg	21	19	323,5	263,4	92,1	61,7	234,5	201,8
45.25 Annen spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	3 788	3 895	10 569,7	10 862,6	4 523,8	4 528,9	6 139,7	6 336,5
45.3 Bygginstallasjon	5 482	5 825	36 118,8	37 865,0	15 278,7	16 339,7	24 074,2	24 425,4
45.31 Elektrisk installasjonsarbeid	2 412	2 560	21 895,0	22 148,3	9 996,5	10 460,7	14 457,9	13 899,3
45.32 Isolasjonsarbeid	85	87	353,2	369,5	140,2	152,3	213,9	220,6
45.33 VVS-arbeid	2 886	3 079	13 499,2	14 989,9	4 996,7	5 563,2	9 161,2	10 112,3
45.34 Annen bygginstallasjon	99	99	371,4	357,3	145,3	163,4	241,1	193,2
45.4 Ferdiggjøring av bygninger og konstruksjoner	8 494	9 062	11 278,7	11 941,4	4 842,0	5 341,0	6 634,6	6 817,7
45.41 Stukkaturarbeid og pussing	16	8	14,4	9,3	6,9	4,5	7,3	4,9
45.42 Snekkerarbeid	4 988	5 444	4 673,9	4 839,6	1 804,1	2 081,6	2 861,7	2 789,8
45.43 Gulvlegging og tapetsering	781	811	1 231,4	1 337,6	546,1	546,9	730,3	795,6
45.44 Maler- og glassarbeid	2 421	2 501	4 715,1	5 041,7	2 203,1	2 392,1	2 685,1	2 825,3
45.441 Malerarbeid	2 142	2 226	3 870,7	4 152,7	1 886,9	2 054,7	2 120,6	2 244,0
45.442 Glassarbeid	279	275	844,4	889,0	316,2	337,5	564,5	581,2
45.45 Annen ferdiggjøring av bygninger	288	298	644,0	713,2	281,8	315,9	350,1	402,1
45.5 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner med personell	615	592	1 706,8	1 804,9	779,4	747,6	926,9	1 070,0

¹ Kun private foretak, statsforetak, statseide foretak, kommunal foretreatningsdrift og selvstendige kommeforetak er med. ² Til faktorkostnad. ³ Merverdiavgift er ikke inkludert.

5. (forts.). Hovedtall, etter næringsundergruppe. Foretak¹. 2001 og 2002

Næringsundergruppe	Antall foretak		Kjøp av handelsvarer		Investeringer	
	2001	2002	2001	2002	2001	2002
			Mill. kr ²			
45 Bygge- og anleggsvirksomhet	34 547	35 907	4 178,7	3 740,9	3 693,9	3 300,9
45.1 Grunnarbeid	3 824	3 987	72,7	47,0	685,1	756,4
45.11 Riving av bygninger og flytting av masse	3 824	3 987	72,7	47,0	685,1	756,4
45.2 Annen bygge- og anleggsvirksomhet	16 132	16 441	708,2	662,4	1 865,7	1 539,0
45.21 Oppføring av bygninger og andre konstruksjoner	11 000	11 198	646,8	584,4	1 233,0	1 000,7
45.211 Oppføring av bygninger	10 492	10 677	638,4	555,3	1 065,6	857,5
45.212 Oppføring av andre konstruksjoner	508	521	8,4	29,1	167,5	143,3
45.22 Takarbeid	1 068	1 064	19,8	52,5	112,0	64,4
45.221 Blikkenslagerarbeid	755	759	18,8	50,2	91,2	58,1
45.229 Takarbeid ellers	313	305	1,0	2,3	20,8	6,4
45.23 Bygging av veier, flyplasser og idrettsanlegg	255	265	0,2	0,1	137,3	116,1
45.24 Bygging av havne- og damanlegg	21	19	0,0	0,0	18,2	-1,0
45.25 Annen spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	3 788	3 895	41,5	25,4	365,2	358,8
45.3 Bygginstallasjon	5 482	5 825	3 191,0	2 846,1	763,2	439,8
45.31 Elektrisk installasjonsarbeid	2 412	2 560	2 505,3	2 225,4	463,9	177,0
45.32 Isolasjonsarbeid	85	87	0,3	3,1	5,2	2,3
45.33 VVS-arbeid	2 886	3 079	668,5	617,4	283,1	248,5
45.34 Annen bygginstallasjon	99	99	16,9	0,2	11,0	12,1
45.4 Ferdiggjøring av bygninger og konstruksjoner	8 494	9 062	203,2	173,4	284,3	405,6
45.41 Stukkaturarbeid og pussing	16	8	0,1	0,1	2,5	0,1
45.42 Snekkerarbeid	4 988	5 444	5,8	7,3	135,1	237,9
45.43 Gulvlegging og tapetsering	781	811	38,0	9,5	19,2	31,0
45.44 Maler- og glassarbeid	2 421	2 501	153,6	154,0	98,0	124,1
45.441 Malerarbeid	2 142	2 226	134,6	123,1	86,2	114,3
45.442 Glassarbeid	279	275	19,0	30,9	11,9	9,8
45.45 Annen ferdiggjøring av bygninger	288	298	5,8	2,5	29,5	12,3
45.5 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner med personell	615	592	3,6	12,0	95,6	160,1

¹ Kun private foretak, statsforetak, statseide foretak, kommunal forretningsdrift og selvstendige kommeforetak er med. ² Merverdiavgift er ikke inkludert.

6. Hovedtall, etter sysselsettingsgruppe og næringshovedgruppe. Foretak¹. 2002

Næringshovedgruppe	I alt	Foretak med sysselsetting				
		-9	10-19	20-49	50-249	250-
45 Antall foretak	35 907	33 558	1 439	697	191	22
Lønnstakere	111 546	33 537	18 953	20 201	16 838	22 017
Sysselsatte personer	132 384	54 320	18 998	20 210	16 838	22 018
Timeverk. 1000.	173 522	46 497	29 798	33 088	28 132	36 007
Lønn. Mill. kr ²	33 599,5	8 775,9	5 651,8	6 296,3	5 545,6	7 329,9
Sosiale kostnader. Mill. kr ²	6 195,5	1 400,7	938,3	1 070,5	1 031,2	1 754,9
Lønnskostnader. Mill. kr	39 795,0	10 176,6	6 590,1	7 366,7	6 576,7	9 084,8
Omsetning. Mill. kr ²	150 616,1	47 929,2	22 115,0	24 949,8	23 598,2	32 023,9
Produksjonsverdi. Mill. kr ²	147 241,0	47 393,9	21 714,8	24 419,7	23 327,0	30 385,5
Bearbeidingsverdi. Mill. kr ²	53 427,0	19 166,2	8 264,1	8 980,9	7 628,7	9 387,1
Totalt kjøp av varer og tjenester. Mill. kr ²	97 794,3	29 203,5	13 921,1	16 076,6	15 967,8	22 625,3
Investeringer. Mill. kr ²	3 300,9	2 115,7	369,1	380,5	359,7	75,9
45.1 Antall foretak	3 987	3 803	114	61	8	1
Lønnstakere	7 609	3 415	1 505	1 727	683	279
Sysselsatte personer	9 964	5 764	1 511	1 727	683	279
Timeverk. 1000.	11 802	4 838	2 421	2 894	1 170	479
Lønn. Mill. kr ²	2 183,6	889,1	446,5	539,1	:	:
Sosiale kostnader. Mill. kr ²	319,4	124,6	64,6	85,1	:	:
Lønnskostnader. Mill. kr	2 503,0	1 013,7	511,1	624,2	:	:
Omsetning. Mill. kr ²	10 534,4	5 254,9	1 626,3	2 326,4	:	:
Produksjonsverdi. Mill. kr ²	10 520,9	5 233,0	1 629,4	2 312,1	:	:
Bearbeidingsverdi. Mill. kr ²	4 138,7	2 189,0	676,0	819,0	:	:
Totalt kjøp av varer og tjenester. Mill. kr ²	6 417,0	3 059,6	952,2	1 496,6	:	:
Investeringer. Mill. kr ²	756,4	528,6	80,0	54,3	:	:
45.2 Antall foretak	16 441	15 327	654	340	108	12
Lønnstakere	55 507	15 760	8 675	10 011	9 694	11 367
Sysselsatte personer	65 167	25 390	8 696	10 019	9 694	11 368
Timeverk. 1000.	86 030	21 376	13 545	16 370	16 121	18 617
Lønn. Mill. kr ²	17 066,5	4 119,1	2 625,5	3 162,8	3 241,4	3 917,7
Sosiale kostnader. Mill. kr ²	3 223,0	672,1	436,1	521,8	615,7	977,3
Lønnskostnader. Mill. kr	20 289,5	4 791,2	3 061,5	3 684,7	3 857,2	4 894,9
Omsetning. Mill. kr ²	85 547,7	23 188,2	11 382,3	13 954,6	16 333,5	20 688,9
Produksjonsverdi. Mill. kr ²	85 108,7	23 009,4	11 307,9	13 811,3	16 257,2	20 722,9
Bearbeidingsverdi. Mill. kr ²	26 860,1	8 825,6	3 856,0	4 555,1	4 608,4	5 015,0
Totalt kjøp av varer og tjenester. Mill. kr ²	59 064,3	14 615,6	7 582,3	9 497,5	11 697,7	15 671,2
Investeringer. Mill. kr ²	1 539,0	928,2	163,0	227,6	165,9	54,3
45.3 Antall foretak	5 825	5 038	487	225	66	9
Lønnstakere	37 868	9 272	6 369	6 351	5 505	10 371
Sysselsatte personer	40 037	11 435	6 375	6 351	5 505	10 371
Timeverk. 1000.	59 403	13 006	9 950	10 327	9 208	16 912
Lønn. Mill. kr ²	11 373,4	2 447,1	:	1 949,0	1 765,7	:
Sosiale kostnader. Mill. kr ²	2 173,2	401,6	:	351,2	330,3	:
Lønnskostnader. Mill. kr	13 546,6	2 848,7	:	2 300,2	2 096,0	:
Omsetning. Mill. kr ²	40 624,8	11 172,6	:	6 553,0	5 303,8	:
Produksjonsverdi. Mill. kr ²	37 865,0	10 842,7	:	6 263,6	5 105,6	:
Bearbeidingsverdi. Mill. kr ²	16 339,7	4 450,1	:	2 666,5	2 272,3	:
Totalt kjøp av varer og tjenester. Mill. kr ²	24 425,4	6 874,4	:	3 892,5	3 018,7	:
Investeringer. Mill. kr ²	439,8	213,1	:	66,4	73,3	:
45.4 Antall foretak	9 062	8 832	166	57	7	-
Lønnstakere	9 184	4 613	2 185	1 653	733	-
Sysselsatte personer	15 476	10 895	2 194	1 654	733	-
Timeverk. 1000.	14 155	6 630	3 530	2 756	1 240	-
Lønn. Mill. kr ²	2 548,4	1 193,8	630,0	494,8	229,8	-
Sosiale kostnader. Mill. kr ²	414,1	184,6	100,1	86,6	42,9	-
Lønnskostnader. Mill. kr	2 962,6	1 378,4	730,0	581,4	272,7	-
Omsetning. Mill. kr ²	12 092,1	7 555,7	2 267,7	1 553,5	715,2	-
Produksjonsverdi. Mill. kr ²	11 941,4	7 552,5	2 210,2	1 479,9	698,7	-
Bearbeidingsverdi. Mill. kr ²	5 341,0	3 425,1	931,6	694,5	289,8	-
Totalt kjøp av varer og tjenester. Mill. kr ²	6 817,7	4 173,6	1 344,9	872,5	426,6	-
Investeringer. Mill. kr ²	405,6	338,4	43,5	18,5	5,1	-
45.5 Antall foretak	592	558	18	14	2	-
Lønnstakere	1 378	477	219	459	223	-
Sysselsatte personer	1 740	836	222	459	223	-
Timeverk. 1000.	2 131	647	352	741	392	-
Lønn. Mill. kr ²	427,5	126,8	:	150,5	:	-
Sosiale kostnader. Mill. kr ²	65,8	17,8	:	25,8	:	-
Lønnskostnader. Mill. kr	493,4	144,6	:	176,3	:	-
Omsetning. Mill. kr ²	1 817,1	757,7	:	562,3	:	-
Produksjonsverdi. Mill. kr ²	1 804,9	756,3	:	552,8	:	-
Bearbeidingsverdi. Mill. kr ²	747,6	276,4	:	245,8	:	-
Totalt kjøp av varer og tjenester. Mill. kr ²	1 070,0	480,4	:	317,5	:	-
Investeringer. Mill. kr ²	160,1	107,4	:	13,7	:	-

¹ Kun private foretak, statsforetak, statseide foretak, kommunal foretaksdrift og selvstendige kommeforetak er med. ² Merverdiavgift er ikke inkludert.

7. Investeringer, etter type anleggsmiddel og næringsundergruppe. Foretak¹. 2002

Næringsundergruppe	Antall foretak	Investeringer			
		Totalt	Maskiner, verktøy, redskap og inventar ²	Transportmidler ²	Bygninger og anlegg
Mill. kr ³					
45 Bygge- og anleggsvirksomhet	35 907	3 300,9	1 859,7	1 262,5	178,8
45.1 Grunnarbeid	3 987	756,4	470,3	219,0	67,1
45.11 Riving av bygninger og flytting av masse	3 987	756,4	470,3	219,0	67,1
45.2 Annen bygge- og anleggsvirksomhet	16 441	1 539,0	817,8	649,6	71,5
45.21 Oppføring av bygninger og andre konstruksjoner	11 198	1 000,7	501,8	449,8	49,1
45.211 Oppføring av bygninger	10 677	857,5	358,0	434,7	64,8
45.212 Oppføring av andre konstruksjoner	521	143,3	143,9	15,1	-15,7
45.22 Takarbeid	1 064	64,4	25,2	40,6	-1,4
45.221 Blikkenslagerarbeid	759	58,1	21,1	38,4	-1,4
45.229 Takarbeid ellers	305	6,4	4,2	2,2	0,0
45.23 Bygging av veier, flyplasser og idrettsanlegg	265	116,1	72,6	36,5	7,0
45.24 Bygging av havne- og damanlegg	19	-1,0	-2,5	0,5	1,0
45.25 Annen spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	3 895	358,8	220,7	122,2	15,8
45.3 Bygginstallasjon	5 825	439,8	238,7	178,9	22,3
45.31 Elektrisk installasjonsarbeid	2 560	177,0	147,7	42,8	-13,5
45.32 Isolasjonsarbeid	87	2,3	1,1	1,2	-0,1
45.33 VVS-arbeid	3 079	248,5	89,0	123,7	35,9
45.34 Annen bygginstallasjon	99	12,1	0,9	11,2	0,0
45.4 Ferdiggjøring av bygninger og konstruksjoner	9 062	405,6	219,6	168,3	17,8
45.41 Stukkaturarbeid og pussing	8	0,1	0,1	0,1	0,0
45.42 Snekkerarbeid	5 444	237,9	154,7	73,5	9,8
45.43 Gulvlegging og tapetsering	811	31,0	3,2	27,8	0,0
45.44 Maler- og glassarbeid	2 501	124,1	54,0	62,4	7,8
45.441 Malerarbeid	2 226	114,3	48,8	60,4	5,1
45.442 Glassarbeid	275	9,8	5,2	1,9	2,7
45.45 Annen ferdiggjøring av bygninger	298	12,3	7,6	4,6	0,2
45.5 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner med personell	592	160,1	113,3	46,7	0,1

¹ Kun private foretak, statsforetak, statseide foretak, kommunal forretningsdrift og selvstendige kommuneforetak er med. ² Anleggsmaskiner inngår i gruppen: Maskiner, verktøy, redskap og inventar. ³ Merverdiavgift er ikke inkludert.

8. Investeringer, etter art og næringsundergruppe. Foretak¹. 2002

Næringsundergruppe	Antall foretak	Sum investeringer ²	Nyinvesteringer og påkostninger	Salg ³	Anskaffelser ved finansiell leasing ⁴	Kjøp av tomt/ grunn ⁵
45 Bygge- og anleggsvirksomhet	35 907	3 300,9	4 782,4	1 481,5	300,9	102,4
45.1 Grunnarbeid	3 987	756,4	1 014,9	258,4	53,8	17,0
45.11 Riving av bygninger og flytting av masse	3 987	756,4	1 014,9	258,4	53,8	17,0
45.2 Annen bygge- og anleggsvirksomhet	16 441	1 539,0	2 358,2	819,2	147,6	77,4
45.21 Oppføring av bygninger og andre konstruksjoner	11 198	1 000,7	1 584,9	584,2	80,5	75,2
45.211 Oppføring av bygninger	10 677	857,5	1 369,4	511,9	29,2	75,2
45.212 Oppføring av andre konstruksjoner	521	143,3	215,6	72,3	51,3	0,0
45.22 Takarbeid	1 064	64,4	82,0	17,6	9,0	0,0
45.221 Blikkenslagerarbeid	759	58,1	70,9	12,9	8,3	0,0
45.229 Takarbeid ellers	305	6,4	11,1	4,7	0,7	0,0
45.23 Bygging av veier, flyplasser og idrettsanlegg	265	116,1	152,4	36,3	41,9	0,1
45.24 Bygging av havne- og damanlegg	19	-1,0	6,2	7,3	0,4	0,0
45.25 Annen spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	3 895	358,8	532,6	173,9	15,8	2,1
45.3 Bygginstallasjon	5 825	439,8	691,6	251,7	44,6	4,9
45.31 Elektrisk installasjonsarbeid	2 560	177,0	307,1	130,1	6,1	4,9
45.32 Isolasjonsarbeid	87	2,3	3,6	1,2	0,0	0,0
45.33 VVS-arbeid	3 079	248,5	367,9	119,4	38,5	0,0
45.34 Annen bygginstallasjon	99	12,1	13,1	1,0	0,0	0,0
45.4 Ferdiggjøring av bygninger og konstruksjoner	9 062	405,6	494,9	89,3	17,7	3,1
45.41 Stukkaturarbeid og pussing	8	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
45.42 Snekkerarbeid	5 444	237,9	262,6	24,7	13,3	0,0
45.43 Gulvlegging og tapetsering	811	31,0	33,9	2,9	0,0	0,0
45.44 Maler- og glassarbeid	2 501	124,1	181,0	56,9	3,5	3,1
45.441 Malerarbeid	2 226	114,3	169,1	54,8	3,3	3,1
45.442 Glassarbeid	275	9,8	11,9	2,1	0,2	0,0
45.45 Annen ferdiggjøring av bygninger	298	12,3	17,2	4,8	0,8	0,0
45.5 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner med personell	592	160,1	222,9	62,8	37,2	0,0

¹ Kun private foretak, statsforetak, statseide foretak, kommunal forretningsdrift og selvstendige kommuneforetak er med. ² Nyinvesteringer og påkostninger fratrukket salg. ³ Salg av fysiske driftsmidler. Salg av tomt er ikke inkludert. ⁴ Inngår i nyinvesteringer og påkostninger. ⁵ Ikke inkludert i nyinvesteringer og påkostninger. ⁶ Merverdiavgift er ikke inkludert.

9. Prosentvis fordeling av omsetning på ulike næringer, etter næringsundergruppe. Foretak¹. 2002

Næringshovedgruppe	Antall foretak	Omsetning	Omsetning				
			Fra byggevirk-somhet	Fra anleggsvirk-somhet	Fra annen industriell aktivitet	Fra tjeneste-aktiviteter	Fra vare-handel
			Prosent				
45 Bygge- og anleggsvirksomhet	35 907	150 616,1	73,8	20,8	0,8	1,5	3,1
45.1 Grunnarbeid	3 987	10 534,4	10,3	87,1	0,7	1,6	0,3
45.11 Riving av bygninger og flytting av masse	3 987	10 534,4	10,3	87,1	0,7	1,6	0,3
45.2 Annen bygge- og anleggsvirksomhet	16 441	85 547,7	79,1	18,4	0,7	0,9	0,9
45.21 Oppføring av bygninger og andre konstruksjoner	11 198	68 573,8	84,9	12,6	0,5	0,9	1,0
45.22 Takarbeid	1 064	3 194,8	95,3	0,9	1,7	0,1	2,0
45.23 Bygging av veier, flyplasser og idrettsanlegg	265	2 648,4	5,5	86,5	6,2	1,8	0,0
45.24 Bygging av havne- og damanlegg	19	263,4	1,1	98,9	0,0	0,0	0,0
45.25 Annen spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	3 895	10 867,2	57,6	41,4	0,1	0,7	0,2
45.3 Bygginstallasjon	5 825	40 624,8	74,5	12,1	1,3	3,3	8,9
45.31 Elektrisk installasjonsarbeid	2 560	24 338,4	69,3	12,9	1,4	5,2	11,3
45.32 Isolasjonsarbeid	87	370,4	55,8	42,8	0,0	1,0	0,3
45.33 VVS-arbeid	3 079	15 558,3	84,1	8,9	1,1	0,4	5,5
45.34 Annen bygginstallasjon	99	357,7	35,9	64,0	0,0	0,0	0,0
45.4 Ferdiggjøring av bygninger og konstruksjoner	9 062	12 092,1	96,5	1,4	0,0	0,2	1,9
45.41 Stukkaturarbeid og pussing	8	9,4	91,8	3,0	0,5	2,8	1,9
45.42 Snekkerarbeid	5 444	4 845,1	97,1	2,7	0,0	0,2	0,0
45.43 Gulvlegging og tapetsering	811	1 344,1	99,1	0,0	0,0	0,1	0,8
45.44 Maler- og glassarbeid	2 501	5 177,0	95,3	0,5	0,0	0,2	4,0
45.45 Annen ferdiggjøring av bygninger	298	716,4	96,0	1,9	0,3	1,1	0,8
45.5 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner med personell	592	1 817,1	22,4	76,0	0,4	0,5	0,8

¹ Kun private foretak, statsforetak, statseide foretak, kommunal forettningsdrift og selvstendige kommeforetak er med. ² Merverdiavgift er ikke inkludert.

10. Antall nystartede og opphørte foretak¹, etter næringshovedgruppe. 2002

Næringshovedgruppe	Antall nystartede foretak	Antall opphørte foretak
45 Bygge- og anleggsvirksomhet	4 249	3 730
45.1 Grunnarbeid	371	316
45.2 Annen bygge- og anleggsvirksomhet	1 610	1 681
45.3 Bygginstallasjon	792	546
45.4 Ferdiggjøring av bygninger og konstruksjoner	1 462	1 138
45.5 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner med personell	14	49

¹ Kun private foretak, statsforetak, statseide foretak, kommunal forettningsdrift og selvstendige kommeforetak er med.

1. Principal figures, by industry subclass. Local kind-of-activity units¹. 2001 and 2002

Industry subclass	Local KAUs		Employment		Turnover		Production value	
	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002
	Million kroner ²							
45 Construction, total	35 028	36 360	134 745	134 335	143 155.8	151 136.6	141 056.9	149 289.8
45.1 Site preparation	3 815	3 983	9 537	9 954	9 683.9	10 527.4	9 638.8	10 514.2
45.11 Demolition and wrecking of buildings; earth moving	3 815	3 983	9 537	9 954	9 683.9	10 527.4	9 638.8	10 514.2
45.2 Building of complete constructions or parts thereof; civil engineering	16 249	16 574	66 414	65 397	80 087.6	86 296.9	79 981.4	85 958.2
45.21 General construction of buildings and civil engineering works	11 099	11 293	48 105	47 529	62 246.7	67 496.4	62 211.5	67 209.6
45.211 General construction of buildings	10 556	10 731	42 482	42 173	54 616.5	59 796.7	54 573.8	59 543.7
45.212 General construction of civil engineering works	543	562	5 623	5 356	7 630.2	7 699.6	7 637.7	7 665.9
45.22 Erection of roof covering and frames	1 084	1 082	3 819	3 636	3 283.4	3 238.7	3 267.0	3 195.5
45.221 Tinsmith work	753	760	2 593	2 496	2 005.4	2 046.1	1 989.9	2 002.0
45.229 Other erection of roof covering and frames	331	322	1 226	1 140	1 278.0	1 192.6	1 277.2	1 193.5
45.23 Construction of highways, roads, airfields and sports facilities	270	282	3 033	3 007	3 663.9	4 368.7	3 647.2	4 367.3
45.24 Construction of water projects	21	19	232	138	311.6	254.9	312.0	254.9
45.25 Other construction work involving special trades	3 775	3 898	11 225	11 087	10 582.0	10 938.3	10 543.6	10 931.0
45.3 Building installation	5 845	6 160	41 753	41 778	40 046.2	40 437.5	38 256.6	39 072.4
45.31 Installation of electrical wiring and fittings	2 675	2 815	26 616	26 502	23 225.4	23 047.6	22 128.5	22 305.6
45.32 Insulation work activities	93	94	506	475	479.8	466.0	477.8	464.2
45.33 Plumbing	2 977	3 149	14 256	14 437	15 953.1	16 566.2	15 278.8	15 945.2
45.34 Other building installation	100	102	375	364	387.9	357.7	371.4	357.3
45.4 Building completion	8 504	9 050	15 195	15 456	11 489.7	12 051.3	11 322.6	11 926.2
45.41 Plastering	16	7	26	4	14.4	1.8	14.4	1.8
45.42 Joinery installation	4 986	5 428	6 374	6 553	4 575.7	4 749.3	4 572.3	4 743.7
45.43 Floor and wall covering	781	809	1 455	1 491	1 260.4	1 344.4	1 223.0	1 338.0
45.44 Painting and glazing	2 430	2 505	6 549	6 583	4 997.7	5 255.1	4 869.0	5 145.1
45.441 Painting	2 144	2 221	5 598	5 586	3 953.9	4 186.1	3 849.9	4 108.5
45.442 Glazing	286	284	951	997	1 043.8	1 069.0	1 019.0	1 036.6
45.45 Other building completion	291	301	791	825	641.5	700.7	644.0	697.7
45.5 Renting of construction or demolition equipment with operator	615	593	1 846	1 750	1 848.4	1 823.5	1 857.4	1 818.7

¹ Only private sector and local KAUs belonging to state enterprises, state-owned enterprises, municipal business undertakings, and independent council enterprises are included.

² VAT is not included.

1 (ont.). Principal figures, by industry subclass. Local kind-of-activity units¹. 2001 and 2002

Industry subclass	Wages and salaries		Compensation of employees		Investment	
	2001	2002	2001	2002	2001	2002
	Million kroner ²					
45 Construction, total	32 428.9	33 989.1	38 224.6	40 187.8	3 625.4	3 327.5
45.1 Site preparation	1 981.9	2 177.4	2 267.5	2 495.9	679.2	733.6
45.11 Demolition and wrecking of buildings; earth moving	1 981.9	2 177.4	2 267.5	2 495.9	679.2	733.6
45.2 Building of complete constructions or parts thereof; civil engineering	16 167.0	17 090.0	19 199.3	20 307.6	1 747.4	1 571.3
45.21 General construction of buildings and civil engineering works	11 783.9	12 658.8	14 005.8	15 059.7	1 080.2	998.0
45.211 General construction of buildings	9 942.7	10 895.2	11 857.7	12 971.5	879.3	783.4
45.212 General construction of civil engineering works	1 841.2	1 763.5	2 148.1	2 088.2	200.9	214.6
45.22 Erection of roof covering and frames	863.4	857.1	1 013.3	1 005.6	111.1	65.4
45.221 Tinsmith work	569.3	564.8	662.4	654.0	89.9	58.7
45.229 Other erection of roof covering and frames	294.1	292.3	351.0	351.6	21.2	6.7
45.23 Construction of highways, roads, airfields and sports facilities	884.9	865.9	1 119.0	1 108.0	161.3	148.0
45.24 Construction of water projects	85.1	48.6	102.1	60.1	18.2	-1.0
45.25 Other construction work involving special trades	2 549.7	2 659.6	2 959.0	3 074.1	376.6	360.9
45.3 Building installation	11 437.6	11 752.8	13 449.6	13 937.4	815.4	456.3
45.31 Installation of electrical wiring and fittings	7 534.5	7 680.5	8 855.8	9 127.0	484.9	193.0
45.32 Insulation work activities	142.1	134.0	167.3	155.9	6.3	2.3
45.33 Plumbing	3 664.8	3 844.6	4 311.0	4 539.8	313.2	249.0
45.34 Other building installation	96.1	93.8	115.5	114.7	11.0	12.1
45.4 Building completion	2 409.2	2 537.1	2 809.4	2 948.2	286.2	407.2
45.41 Plastering	4.7	0.1	5.4	0.1	2.5	0.0
45.42 Joinery installation	644.6	678.9	754.9	784.1	136.1	237.9
45.43 Floor and wall covering	258.2	277.3	300.3	325.5	19.0	31.0
45.44 Painting and glazing	1 334.7	1 400.1	1 550.1	1 623.9	99.1	126.2
45.441 Painting	1 119.1	1 163.5	1 300.0	1 350.7	86.2	113.9
45.442 Glazing	215.6	236.6	250.0	273.3	12.9	12.4
45.45 Other building completion	167.0	180.8	198.6	214.5	29.5	12.1
45.5 Renting of construction or demolition equipment with operator	433.2	431.9	498.9	498.8	97.3	159.1

¹ Only private sector and local KAUs belonging to state enterprises, state-owned enterprises, municipal business undertakings, and independent council enterprises are included.

² VAT is not included.

4. Principal figures, by region and industry group. Local KAUs¹. 2002

Region/Industry group	Local KAUs	Employment	Turnover	Wages and salaries	Investments
			Mill. kr ²		
The whole country					
45 Construction, total	36 360	134 335	151 136.6	33 989.1	3 327.5
45.1 Site preparation	3 983	9 954	10 527.4	2 177.4	733.6
45.2 Building of complete constructions or parts thereof; civil engineering	16 574	65 397	86 296.9	17 090.0	1 571.3
45.3 Building installation	6 160	41 778	40 437.5	11 752.8	456.3
45.4 Building completion	9 050	15 456	12 051.3	2 537.1	407.2
45.5 Renting of construction or demolition equipment with operator	593	1 750	1 823.5	431.9	159.1
Akershus and Oslo					
45 Construction, total	6 928	31 956	42 362.6	8 770.6	626.2
45.1 Site preparation	367	1 063	1 220.3	246.7	91.6
45.2 Building of complete constructions or parts thereof; civil engineering	2 781	15 078	25 283.4	4 389.4	240.0
45.3 Building installation	1 465	11 099	11 446.2	3 223.7	159.3
45.4 Building completion	2 268	4 446	4 135.6	828.6	115.3
45.5 Renting of construction or demolition equipment with operator	47	270	277.1	82.2	20.0
Hedmark and Oppland					
45 Construction, total	3 746	10 634	10 581.4	2 405.2	354.4
45.1 Site preparation	513	1 012	922.4	184.3	80.5
45.2 Building of complete constructions or parts thereof; civil engineering	1 683	5 311	5 765.9	1 262.0	166.5
45.3 Building installation	484	2 789	2 853.0	759.6	50.0
45.4 Building completion	997	1 375	886.8	173.5	35.5
45.5 Renting of construction or demolition equipment with operator	69	147	153.2	25.9	22.0
Østfold, Vestfold, Buskerud and Telemark					
45 Construction, total	8 506	27 897	29 717.2	6 747.1	750.8
45.1 Site preparation	978	2 328	2 677.9	504.7	188.4
45.2 Building of complete constructions or parts thereof; civil engineering	3 945	13 658	16 755.8	3 378.0	347.8
45.3 Building installation	1 298	8 186	7 488.7	2 299.8	87.6
45.4 Building completion	2 172	3 384	2 482.8	478.9	103.8
45.5 Renting of construction or demolition equipment with operator	113	341	312.0	85.7	23.2
Aust-Agder, Vest-Agder and Rogaland					
45 Construction, total	4 928	18 752	21 148.8	4 730.6	511.3
45.1 Site preparation	567	1 509	1 552.9	339.1	107.9
45.2 Building of complete constructions or parts thereof; civil engineering	2 440	9 290	12 319.7	2 389.6	264.2
45.3 Building installation	737	5 723	5 455.6	1 606.0	58.7
45.4 Building completion	1 114	2 005	1 564.9	334.8	51.6
45.5 Renting of construction or demolition equipment with operator	70	225	255.7	61.0	29.0
Hordaland, Sogn og Fjordane and Møre og Romsdal					
45 Construction, total	6 477	22 145	23 000.6	5 385.8	560.2
45.1 Site preparation	757	1 833	1 851.5	401.8	119.3
45.2 Building of complete constructions or parts thereof; civil engineering	3 169	11 045	12 966.0	2 697.5	349.5
45.3 Building installation	1 048	6 764	6 163.7	1 857.7	9.6
45.4 Building completion	1 336	2 054	1 479.9	321.9	52.1
45.5 Renting of construction or demolition equipment with operator	167	449	539.5	106.9	29.8
Sør-Trøndelag and Nord-Trøndelag					
45 Construction, total	2 641	11 206	13 015.4	2 952.3	271.2
45.1 Site preparation	324	858	943.5	188.4	83.9
45.2 Building of complete constructions or parts thereof; civil engineering	1 208	5 535	7 276.5	1 497.2	97.4
45.3 Building installation	495	3 481	3 795.0	1 003.0	53.4
45.4 Building completion	564	1 147	825.0	216.5	24.9
45.5 Renting of construction or demolition equipment with operator	50	185	175.4	47.2	11.5
Nordland, Troms, Finnmark and other Norwegian territories³					
45 Construction, total	3 134	11 745	11 310.7	2 997.6	253.3
45.1 Site preparation	477	1 351	1 358.9	312.4	61.9
45.2 Building of complete constructions or parts thereof; civil engineering	1 348	5 480	5 929.7	1 476.2	105.9
45.3 Building installation	633	3 736	3 235.4	1 003.0	37.7
45.4 Building completion	599	1 045	676.3	182.9	24.1
45.5 Renting of construction or demolition equipment with operator	77	133	110.5	23.0	23.7

¹ Only private sector and local KAUs belonging to state enterprises, state-owned enterprises, municipal business undertakings, and independent council enterprises are included.² VAT is not included. ³ Svalbard, Jan Mayen and the Norwegian continental shelf.

5. Principal figures, by industry subclass. Enterprises¹. 2001 and 2002

Industry subclass	Enterprises		Owners		Employees		Persons employed		Hours worked by employees	
	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002
45 Construction, total	34 547	35 907	20 161	20 838	112 339	111 546	132 500	132 384	171 253	173 522
45.1 Site preparation	3 824	3 987	2 295	2 355	7 230	7 609	9 525	9 964	11 258	11 802
45.11 Demolition and wrecking of buildings; earth moving	3 824	3 987	2 295	2 355	7 230	7 609	9 525	9 964	11 258	11 802
45.2 Building of complete constructions or parts thereof; civil engineering	16 132	16 441	9 503	9 660	57 451	55 507	66 954	65 167	85 427	86 030
45.21 General construction of buildings and civil engineering works	11 000	11 198	6 655	6 715	43 155	41 673	49 810	48 388	63 931	64 712
45.211 General construction of buildings	10 492	10 677	6 484	6 527	39 511	38 130	45 995	44 657	58 191	59 026
45.212 General construction of civil engineering works	508	521	171	188	3 644	3 543	3 815	3 731	5 741	5 686
45.22 Erection of roof covering and frames	1 068	1 064	545	555	3 178	3 037	3 723	3 592	4 900	4 772
45.221 Tinsmith work	755	759	379	388	2 198	2 088	2 577	2 476	3 362	3 272
45.229 Other erection of roof covering and frames	313	305	166	167	980	949	1 146	1 116	1 538	1 500
45.23 Construction of highways, roads, airfields and sports facilities	255	265	101	97	1 849	1 950	1 950	2 047	2 908	3 047
45.24 Construction of water projects	21	19	2	2	236	141	238	143	390	234
45.25 Other construction work involving special trades	3 788	3 895	2 200	2 291	9 033	8 706	11 233	10 997	13 298	13 264
45.3 Building installation	5 482	5 825	2 038	2 169	36 984	37 868	39 022	40 037	58 227	59 403
45.31 Installation of electrical wiring and fittings	2 412	2 560	736	801	24 719	25 091	25 455	25 892	39 295	39 860
45.32 Insulation work activities	85	87	24	32	350	329	374	361	580	538
45.33 Plumbing	2 886	3 079	1 221	1 275	11 597	12 145	12 818	13 420	17 840	18 512
45.34 Other building installation	99	99	57	61	318	303	375	364	513	493
45.4 Building completion	8 494	9 062	5 935	6 292	9 313	9 184	15 248	15 476	14 147	14 155
45.41 Plastering	16	8	9	4	17	11	26	15	29	17
45.42 Joinery installation	4 988	5 444	3 775	4 053	2 717	2 553	6 492	6 606	3 852	3 790
45.43 Floor and wall covering	781	811	509	520	955	971	1 464	1 491	1 461	1 485
45.44 Painting and glazing	2 421	2 501	1 493	1 558	4 982	4 954	6 475	6 512	7 750	7 795
45.441 Painting	2 142	2 226	1 375	1 432	4 253	4 215	5 628	5 647	6 652	6 674
45.442 Glazing	279	275	118	126	729	739	847	865	1 098	1 120
45.45 Other building completion	288	298	149	157	642	695	791	852	1 055	1 069
45.5 Renting of construction or demolition equipment with operator	615	592	390	362	1 361	1 378	1 751	1 740	2 193	2 131

¹ Only private enterprises, state enterprises, state-owned enterprises, municipal business undertakings and independent council enterprises are included.

5 (cont.). Principal figures, by industry subclass. Enterprises¹. 2001 and 2002

Industry subclass	Enterprises		Man-labour year		Wages and salaries		Social security costs	
	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002
45 Construction, total	34 547	35 907	97 961	101 310	31 909.8	33 599.5	5 728.5	6 195.5
45.1 Site preparation	3 824	3 987	6 395	6 744	1 982.9	2 183.6	286.2	319.4
45.11 Demolition and wrecking of buildings; earth moving	3 824	3 987	6 395	6 744	1 982.9	2 183.6	286.2	319.4
45.2 Building of complete constructions or parts thereof; civil engineering	16 132	16 441	48 928	50 231	16 341.4	17 066.5	3 056.4	3 223.0
45.21 General construction of buildings and civil engineering works	11 000	11 198	36 713	37 899	12 312.2	12 933.1	2 391.4	2 539.9
45.211 General construction of buildings	10 492	10 677	33 399	34 586	11 175.3	11 739.7	2 192.8	2 328.6
45.212 General construction of civil engineering works	508	521	3 315	3 313	1 136.9	1 193.4	198.6	211.3
45.22 Erection of roof covering and frames	1 068	1 064	2 785	2 722	833.1	845.7	144.3	146.4
45.221 Tinsmith work	755	759	1 927	1 846	564.7	561.2	92.4	88.7
45.229 Other erection of roof covering and frames	313	305	857	875	268.5	284.4	51.9	57.7
45.23 Construction of highways, roads, airfields and sports facilities	255	265	1 697	1 839	555.8	603.6	93.1	114.9
45.24 Construction of water projects	21	19	222	135	87.1	50.4	17.4	11.9
45.25 Other construction work involving special trades	3 788	3 895	7 510	7 637	2 553.3	2 633.7	410.2	409.9
45.3 Building installation	5 482	5 825	33 333	35 025	10 753.3	11 373.4	1 919.1	2 173.2
45.31 Installation of electrical wiring and fittings	2 412	2 560	22 400	23 475	7 321.8	7 649.9	1 311.4	1 510.2
45.32 Insulation work activities	85	87	329	308	102.7	99.8	17.8	15.6
45.33 Plumbing	2 886	3 079	10 303	10 959	3 232.7	3 530.0	570.5	626.4
45.34 Other building installation	99	99	300	283	96.1	93.8	19.3	20.9
45.4 Building completion	8 494	9 062	8 100	8 089	2 428.8	2 548.4	407.1	414.1
45.41 Plastering	16	8	16	10	4.7	2.9	0.7	0.6
45.42 Joinery installation	4 988	5 444	2 231	2 157	680.2	700.6	119.6	109.5
45.43 Floor and wall covering	781	811	832	836	260.7	277.5	42.4	48.2
45.44 Painting and glazing	2 421	2 501	4 408	4 450	1 316.2	1 379.7	212.7	220.7
45.441 Painting	2 142	2 226	3 788	3 808	1 128.8	1 180.8	183.0	190.4
45.442 Glazing	279	275	620	641	187.4	198.9	29.7	30.3
45.45 Other building completion	288	298	612	637	167.0	187.8	31.6	35.2
45.5 Renting of construction or demolition equipment with operator	615	592	1 206	1 220	403.4	427.5	59.8	65.8

¹ Only private enterprises, state enterprises, state-owned enterprises, municipal business undertakings and independent council enterprises are included.

5 (cont.). Principal figures, by industry subclass. Enterprises¹. 2001 and 2002

Industry subclass	Enterprises		Compensation of employees		Turnover		Gross operating surplus	
	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002
	Million kroner ²							
45 Construction, total	34 547	35 907	37 638.4	39 795.0	142 821.1	150 616.1	12 134.3	13 631.9
45.1 Site preparation	3 824	3 987	2 269.1	2 503.0	9 708.9	10 534.4	1 578.7	1 635.7
45.11 Demolition and wrecking of buildings; earth moving	3 824	3 987	2 269.1	2 503.0	9 708.9	10 534.4	1 578.7	1 635.7
45.2 Building of complete constructions or parts thereof; civil engineering	16 132	16 441	19 397.8	20 289.5	80 635.0	85 547.7	5 627.1	6 570.6
45.21 General construction of buildings and civil engineering works	11 000	11 198	14 703.6	15 473.0	64 205.1	68 573.8	3 494.0	4 469.3
45.211 General construction of buildings	10 492	10 677	13 368.1	14 068.4	59 620.0	63 645.1	3 318.3	4 154.0
45.212 General construction of civil engineering works	508	521	1 335.5	1 404.6	4 585.1	4 928.7	175.6	315.3
45.22 Erection of roof covering and frames	1 068	1 064	977.4	992.1	3 154.4	3 194.8	329.6	346.9
45.221 Tinsmith work	755	759	657.0	649.9	1 977.1	2 042.1	218.7	240.7
45.229 Other erection of roof covering and frames	313	305	320.4	342.2	1 177.2	1 152.6	110.9	106.2
45.23 Construction of highways, roads, airfields and sports facilities	255	265	648.9	718.6	2 346.0	2 648.4	255.5	269.6
45.24 Construction of water projects	21	19	104.5	62.2	322.9	263.4	-12.4	-0.5
45.25 Other construction work involving special trades	3 788	3 895	2 963.4	3 043.6	10 606.6	10 867.2	1 560.4	1 485.4
45.3 Building installation	5 482	5 825	12 672.4	13 546.6	39 318.3	40 624.8	2 606.3	2 793.0
45.31 Installation of electrical wiring and fittings	2 412	2 560	8 633.2	9 160.1	24 475.8	24 338.4	1 363.3	1 300.6
45.32 Insulation work activities	85	87	120.5	115.4	355.2	370.4	19.7	36.9
45.33 Plumbing	2 886	3 079	3 803.2	4 156.4	14 099.4	15 558.3	1 193.5	1 406.8
45.34 Other building installation	99	99	115.5	114.7	387.9	357.7	29.8	48.7
45.4 Building completion	8 494	9 062	2 835.9	2 962.6	11 462.4	12 092.1	2 006.1	2 378.4
45.41 Plastering	16	8	5.4	3.5	14.4	9.4	1.6	1.0
45.42 Joinery installation	4 988	5 444	799.8	810.1	4 676.9	4 845.1	1 004.3	1 271.5
45.43 Floor and wall covering	781	811	303.1	325.7	1 267.9	1 344.1	242.9	221.3
45.44 Painting and glazing	2 421	2 501	1 529.0	1 600.4	4 861.7	5 177.0	674.1	791.8
45.441 Painting	2 142	2 226	1 311.9	1 371.2	3 999.0	4 264.6	575.0	683.5
45.442 Glazing	279	275	217.1	229.2	862.8	912.5	99.1	108.3
45.45 Other building completion	288	298	198.6	223.0	641.5	716.4	83.2	92.9
45.5 Renting of construction or demolition equipment with operator	615	592	463.2	493.4	1 696.4	1 817.1	316.2	254.2

¹ Only private enterprises, state enterprises, state-owned enterprises, municipal business undertakings and independent council enterprises are included. ² VAT is not included.

5 (cont.). Principal figures, by industry subclass. Enterprises¹. 2001 and 2002

Industry subclass	Enterprises		Production value		Value added ²		Total purchases of goods and services	
	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002
	Million kroner ³							
45 Construction, total	34 547	35 907	139 219.0	147 241.0	49 772.7	53 427.0	93 932.9	97 794.3
45.1 Site preparation	3 824	3 987	9 667.9	10 520.9	3 847.8	4 138.7	5 935.8	6 417.0
45.11 Demolition and wrecking of buildings; earth moving	3 824	3 987	9 667.9	10 520.9	3 847.8	4 138.7	5 935.8	6 417.0
45.2 Building of complete constructions or parts thereof; civil engineering	16 132	16 441	80 446.8	85 108.7	25 024.9	26 860.1	56 361.4	59 064.3
45.21 General construction of buildings and civil engineering works	11 000	11 198	64 070.9	68 187.7	18 197.5	19 942.3	46 652.3	49 025.7
45.211 General construction of buildings	10 492	10 677	59 487.0	63 278.8	16 686.4	18 222.3	43 614.4	45 811.5
45.212 General construction of civil engineering works	508	521	4 584.0	4 909.0	1 511.1	1 720.0	3 037.9	3 214.2
45.22 Erection of roof covering and frames	1 068	1 064	3 137.9	3 150.4	1 307.0	1 339.0	1 889.5	1 843.4
45.221 Tinsmith work	755	759	1 961.5	1 996.9	875.7	890.6	1 137.0	1 136.8
45.229 Other erection of roof covering and frames	313	305	1 176.4	1 153.5	431.3	448.4	752.6	706.5
45.23 Construction of highways, roads, airfields and sports facilities	255	265	2 344.8	2 644.5	904.4	988.2	1 445.4	1 656.9
45.24 Construction of water projects	21	19	323.5	263.4	92.1	61.7	234.5	201.8
45.25 Other construction work involving special trades	3 788	3 895	10 569.7	10 862.6	4 523.8	4 528.9	6 139.7	6 336.5
45.3 Building installation	5 482	5 825	36 118.8	37 865.0	15 278.7	16 339.7	24 074.2	24 425.4
45.31 Installation of electrical wiring and fittings	2 412	2 560	21 895.0	22 148.3	9 996.5	10 460.7	14 457.9	13 899.3
45.32 Insulation work activities	85	87	353.2	369.5	140.2	152.3	213.9	220.6
45.33 Plumbing	2 886	3 079	13 499.2	14 989.9	4 996.7	5 563.2	9 161.2	10 112.3
45.34 Other building installation	99	99	371.4	357.3	145.3	163.4	241.1	193.2
45.4 Building completion	8 494	9 062	11 278.7	11 941.4	4 842.0	5 341.0	6 634.6	6 817.7
45.41 Plastering	16	8	14.4	9.3	6.9	4.5	7.3	4.9
45.42 Joinery installation	4 988	5 444	4 673.9	4 839.6	1 804.1	2 081.6	2 861.7	2 789.8
45.43 Floor and wall covering	781	811	1 231.4	1 337.6	546.1	546.9	730.3	795.6
45.44 Painting and glazing	2 421	2 501	4 715.1	5 041.7	2 203.1	2 392.1	2 685.1	2 825.3
45.441 Painting	2 142	2 226	3 870.7	4 152.7	1 886.9	2 054.7	2 120.6	2 244.0
45.442 Glazing	279	275	844.4	889.0	316.2	337.5	564.5	581.2
45.45 Other building completion	288	298	644.0	713.2	281.8	315.9	350.1	402.1
45.5 Renting of construction or demolition equipment with operator	615	592	1 706.8	1 804.9	779.4	747.6	926.9	1 070.0

¹ Only private enterprises, state enterprises, state-owned enterprises, municipal business undertakings and independent council enterprises are included. ² At factor cost. ³ VAT is not included.

5 (cont.). Principal figures, by industry subclass. Enterprises¹. 2001 and 2002

Industry subclass	Enterprises		Purchases of merchandise		Investment	
	2001	2002	2001	2002	2001	2002
					Million kroner ²	
45 Construction, total	34 547	35 907	4 178.7	3 740.9	3 693.9	3 300.9
45.1 Site preparation	3 824	3 987	72.7	47.0	685.1	756.4
45.11 Demolition and wrecking of buildings; earth moving	3 824	3 987	72.7	47.0	685.1	756.4
45.2 Building of complete constructions or parts thereof; civil engineering	16 132	16 441	708.2	662.4	1 865.7	1 539.0
45.21 General construction of buildings and civil engineering works	11 000	11 198	646.8	584.4	1 233.0	1 000.7
45.211 General construction of buildings	10 492	10 677	638.4	555.3	1 065.6	857.5
45.212 General construction of civil engineering works	508	521	8.4	29.1	167.5	143.3
45.22 Erection of roof covering and frames	1 068	1 064	19.8	52.5	112.0	64.4
45.221 Tinsmith work	755	759	18.8	50.2	91.2	58.1
45.229 Other erection of roof covering and frames	313	305	1.0	2.3	20.8	6.4
45.23 Construction of highways, roads, airfields and sports facilities	255	265	0.2	0.1	137.3	116.1
45.24 Construction of water projects	21	19	0.0	0.0	18.2	-1.0
45.25 Other construction work involving special trades	3 788	3 895	41.5	25.4	365.2	358.8
45.3 Building installation	5 482	5 825	3 191.0	2 846.1	763.2	439.8
45.31 Installation of electrical wiring and fittings	2 412	2 560	2 505.3	2 225.4	463.9	177.0
45.32 Insulation work activities	85	87	0.3	3.1	5.2	2.3
45.33 Plumbing	2 886	3 079	668.5	617.4	283.1	248.5
45.34 Other building installation	99	99	16.9	0.2	11.0	12.1
45.4 Building completion	8 494	9 062	203.2	173.4	284.3	405.6
45.41 Plastering	16	8	0.1	0.1	2.5	0.1
45.42 Joinery installation	4 988	5 444	5.8	7.3	135.1	237.9
45.43 Floor and wall covering	781	811	38.0	9.5	19.2	31.0
45.44 Painting and glazing	2 421	2 501	153.6	154.0	98.0	124.1
45.441 Painting	2 142	2 226	134.6	123.1	86.2	114.3
45.442 Glazing	279	275	19.0	30.9	11.9	9.8
45.45 Other building completion	288	298	5.8	2.5	29.5	12.3
45.5 Renting of construction or demolition equipment with operator	615	592	3.6	12.0	95.6	160.1

¹ Only private enterprises, state enterprises, state-owned enterprises, municipal business undertakings and independent council enterprises are included. ² VAT is not included.

6. Principal figures, by number of persons employed and industry group. Enterprises¹. 2002

Industry group	Total	Enterprises with employment				
		-9	10-19	20-49	50-249	250-
45 Enterprises	35 907	33 558	1 439	697	191	22
Employees	111 546	33 537	18 953	20 201	16 838	22 017
Employment	132 384	54 320	18 998	20 210	16 838	22 018
Hours worked by employees, 1000	173 522	46 497	29 798	33 088	28 132	36 007
Wages and salaries, Mill. kr ²	33 599.5	8 775.9	5 651.8	6 296.3	5 545.6	7 329.9
Social security costs, Mill. kr ²	6 195.5	1 400.7	938.3	1 070.5	1 031.2	1 754.9
Compensation of employees	39 795.0	10 176.6	6 590.1	7 366.7	6 576.7	9 084.8
Turnover, Mill. kr ²	150 616.1	47 929.2	22 115.0	24 949.8	23 598.2	32 023.9
Production value, Mill. kr ²	147 241.0	47 393.9	21 714.8	24 419.7	23 327.0	30 385.5
Value added, Mill. kr ²	53 427.0	19 166.2	8 264.1	8 980.9	7 628.7	9 387.1
Total purchases of goods and services, Mill. kr ²	97 794.3	29 203.5	13 921.1	16 076.6	15 967.8	22 625.3
Investment ²	3 300.9	2 115.7	369.1	380.5	359.7	75.9
45.1 Enterprises	3 987	3 803	114	61	8	1
Employees	7 609	3 415	1 505	1 727	683	279
Employment	9 964	5 764	1 511	1 727	683	279
Hours worked by employees, 1000	11 802	4 838	2 421	2 894	1 170	479
Wages and salaries, Mill. kr ²	2 183.6	889.1	446.5	539.1	:	:
Social security costs, Mill. kr ²	319.4	124.6	64.6	85.1	:	:
Compensation of employees	2 503.0	1 013.7	511.1	624.2	:	:
Turnover, Mill. kr ²	10 534.4	5 254.9	1 626.3	2 326.4	:	:
Production value, Mill. kr ²	10 520.9	5 233.0	1 629.4	2 312.1	:	:
Value added, Mill. kr ²	4 138.7	2 189.0	676.0	819.0	:	:
Total purchases of goods and services, Mill. kr ²	6 417.0	3 059.6	952.2	1 496.6	:	:
Investment ²	756.4	528.6	80.0	54.3	:	:
45.1 Enterprises	16 441	15 327	654	340	108	12
Employees	55 507	15 760	8 675	10 011	9 694	11 367
Employment	65 167	25 390	8 696	10 019	9 694	11 368
Hours worked by employees, 1000	86 030	21 376	13 545	16 370	16 121	18 617
Wages and salaries, Mill. kr ²	17 066.5	4 119.1	2 625.5	3 162.8	3 241.4	3 917.7
Social security costs, Mill. kr ²	3 223.0	672.1	436.1	521.8	615.7	977.3
Compensation of employees	20 289.5	4 791.2	3 061.5	3 684.7	3 857.2	4 894.9
Turnover, Mill. kr ²	85 547.7	23 188.2	11 382.3	13 954.6	16 333.5	20 688.9
Production value, Mill. kr ²	85 108.7	23 009.4	11 307.9	13 811.3	16 257.2	20 722.9
Value added, Mill. kr ²	26 860.1	8 825.6	3 856.0	4 555.1	4 608.4	5 015.0
Total purchases of goods and services, Mill. kr ²	59 064.3	14 615.6	7 582.3	9 497.5	11 697.7	15 671.2
Investment ²	1 539.0	928.2	163.0	227.6	165.9	54.3
45.3 Enterprises	5 825	5 038	487	225	66	9
Employees	37 868	9 272	6 369	6 351	5 505	10 371
Employment	40 037	11 435	6 375	6 351	5 505	10 371
Hours worked by employees, 1000	59 403	13 006	9 950	10 327	9 208	16 912
Wages and salaries, Mill. kr ²	11 373.4	2 447.1	:	1 949.0	1 765.7	:
Social security costs, Mill. kr ²	2 173.2	401.6	:	351.2	330.3	:
Compensation of employees	13 546.6	2 848.7	:	2 300.2	2 096.0	:
Turnover, Mill. kr ²	40 624.8	11 172.6	:	6 553.0	5 303.8	:
Production value, Mill. kr ²	37 865.0	10 842.7	:	6 263.6	5 105.6	:
Value added, Mill. kr ²	16 339.7	4 450.1	:	2 666.5	2 272.3	:
Total purchases of goods and services, Mill. kr ²	24 425.4	6 874.4	:	3 892.5	3 018.7	:
Investment ²	439.8	213.1	:	66.4	73.3	:
45.4 Enterprises	9 062	8 832	166	57	7	-
Employees	9 184	4 613	2 185	1 653	733	-
Employment	15 476	10 895	2 194	1 654	733	-
Hours worked by employees, 1000	14 155	6 630	3 530	2 756	1 240	-
Wages and salaries, Mill. kr ²	2 548.4	1 193.8	630.0	494.8	229.8	-
Social security costs, Mill. kr ²	414.1	184.6	100.1	86.6	42.9	-
Compensation of employees	2 962.6	1 378.4	730.0	581.4	272.7	-
Turnover, Mill. kr ²	12 092.1	7 555.7	2 267.7	1 553.5	715.2	-
Production value, Mill. kr ²	11 941.4	7 552.5	2 210.2	1 479.9	698.7	-
Value added, Mill. kr ²	5 341.0	3 425.1	931.6	694.5	289.8	-
Total purchases of goods and services, Mill. kr ²	6 817.7	4 173.6	1 344.9	872.5	426.6	-
Investment ²	405.6	338.4	43.5	18.5	5.1	-
45.5 Enterprises	592	558	18	14	2	-
Employees	1 378	477	219	459	223	-
Employment	1 740	836	222	459	223	-
Hours worked by employees, 1000	2 131	647	352	741	392	-
Wages and salaries, Mill. kr ²	427.5	126.8	:	150.5	:	-
Social security costs, Mill. kr ²	65.8	17.8	:	25.8	:	-
Compensation of employees	493.4	144.6	:	176.3	:	-
Turnover, Mill. kr ²	1 817.1	757.7	:	562.3	:	-
Production value, Mill. kr ²	1 804.9	756.3	:	552.8	:	-
Value added, Mill. kr ²	747.6	276.4	:	245.8	:	-
Total purchases of goods and services, Mill. kr ²	1 070.0	480.4	:	317.5	:	-
Investment ²	160.1	107.4	:	13.7	:	-

¹ Only private enterprises, state enterprises, state-owned enterprises, municipal business undertakings and independent council enterprises are included. ² VAT is not included.

7. Investments, by group of fixed assets and industry subclass. Enterprises¹. 2002

Industry subclass	Enterprises	Investments			
		Total	Machinery, tools, implements and other equipment ²	Vehicles ²	Buildings and plant
		Million kroner ³			
45 Construction, total	35 907	3 300.9	1 859.7	1 262.5	178.8
45.1 Site preparation	3 987	756.4	470.3	219.0	67.1
45.11 Demolition and wrecking of buildings; earth moving	3 987	756.4	470.3	219.0	67.1
45.2 Building of complete constructions or parts thereof; civil engineering	16 441	1 539.0	817.8	649.6	71.5
45.21 General construction of buildings and civil engineering works ..	11 198	1 000.7	501.8	449.8	49.1
45.211 General construction of buildings	10 677	857.5	358.0	434.7	64.8
45.212 General construction of civil engineering works	521	143.3	143.9	15.1	-15.7
45.22 Erection of roof covering frames	1 064	64.4	25.2	40.6	-1.4
45.221 Tinsmith work	759	58.1	21.1	38.4	-1.4
45.229 Other erection of roof covering and frames	305	6.4	4.2	2.2	0.0
45.23 Construction of highways, roads, airfields and sports facilities ..	265	116.1	72.6	36.5	7.0
45.24 Construction of water projects	19	-1.0	-2.5	0.5	1.0
45.25 Other construction work involving special trades	3 895	358.8	220.7	122.2	15.8
45.3 Building installation	5 825	439.8	238.7	178.9	22.3
45.31 Installation of electrical wiring and fittings	2 560	177.0	147.7	42.8	-13.5
45.32 Insulation work activities	87	2.3	1.1	1.2	-0.1
45.33 Plumbing	3 079	248.5	89.0	123.7	35.9
45.34 Other building installation	99	12.1	0.9	11.2	0.0
45.4 Building completion	9 062	405.6	219.6	168.3	17.8
45.41 Plastering	8	0.1	0.1	0.1	0.0
45.42 Joinery installation	5 444	237.9	154.7	73.5	9.8
45.43 Floor and wall covering	811	31.0	3.2	27.8	0.0
45.44 Painting and glazing	2 501	124.1	54.0	62.4	7.8
45.441 Painting	2 226	114.3	48.8	60.4	5.1
45.442 Glazing	275	9.8	5.2	1.9	2.7
45.45 Other building completion	298	12.3	7.6	4.6	0.2
45.5 Renting of construction or demolition equipment with operator	592	160.1	113.3	46.7	0.1

¹ Only private enterprises, state enterprises, state-owned enterprises, municipal business undertakings and independent council enterprises are included. ² Demolition equipment are included in: Machinery, tools, implements and other equipment. ³ VAT is not included.

8. Investments, by category and industry subclass. Enterprises¹. 2002

Industry subclass	Enterprises	Investments, total ²	New investments and additions	Sales ³	Acquisitions through financial leasing ⁴	New investments in building sites ⁵
45 Construction, total	35 907	3 300.9	4 782.4	1 481.5	300.9	102.4
45.1 Site preparation	3 987	756.4	1 014.9	258.4	53.8	17.0
45.11 Demolition and wrecking of buildings; earth moving	3 987	756.4	1 014.9	258.4	53.8	17.0
45.2 Building of complete constructions or parts thereof; civil engineering	16 441	1 539.0	2 358.2	819.2	147.6	77.4
45.21 General construction of buildings and civil engineering works ..	11 198	1 000.7	1 584.9	584.2	80.5	75.2
45.211 General construction of buildings	10 677	857.5	1 369.4	511.9	29.2	75.2
45.212 General construction of civil engineering works	521	143.3	215.6	72.3	51.3	0.0
45.22 Erection of roof covering frames	1 064	64.4	82.0	17.6	9.0	0.0
45.221 Tinsmith work	759	58.1	70.9	12.9	8.3	0.0
45.229 Other erection of roof covering and frames	305	6.4	11.1	4.7	0.7	0.0
45.23 Construction of highways, roads, airfields and sports facilities ..	265	116.1	152.4	36.3	41.9	0.1
45.24 Construction of water projects	19	-1.0	6.2	7.3	0.4	0.0
45.25 Other construction work involving special trades	3 895	358.8	532.6	173.9	15.8	2.1
45.3 Building installation	5 825	439.8	691.6	251.7	44.6	4.9
45.31 Installation of electrical wiring and fittings	2 560	177.0	307.1	130.1	6.1	4.9
45.32 Insulation work activities	87	2.3	3.6	1.2	0.0	0.0
45.33 Plumbing	3 079	248.5	367.9	119.4	38.5	0.0
45.34 Other building installation	99	12.1	13.1	1.0	0.0	0.0
45.4 Building completion	9 062	405.6	494.9	89.3	17.7	3.1
45.41 Plastering	8	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0
45.42 Joinery installation	5 444	237.9	262.6	24.7	13.3	0.0
45.43 Floor and wall covering	811	31.0	33.9	2.9	0.0	0.0
45.44 Painting and glazing	2 501	124.1	181.0	56.9	3.5	3.1
45.441 Painting	2 226	114.3	169.1	54.8	3.3	3.1
45.442 Glazing	275	9.8	11.9	2.1	0.2	0.0
45.45 Other building completion	298	12.3	17.2	4.8	0.8	0.0
45.5 Renting of construction or demolition equipment with operator	592	160.1	222.9	62.8	37.2	0.0

¹ Only private enterprises, state enterprises, state-owned enterprises, municipal business undertakings and independent council enterprises are included. ² New investments and additions, less sales. ³ Sale of business assets. Sale of building sites is not included. ⁴ Included in new investments and additions. ⁵ Not included in new investments and additions. ⁶ VAT is not included.

9. Specification of turnover, by different industries and industry subclass, expressed in percentages. Enterprises¹. 2002

Industry group	Enter- prises	Turnover	Turnover				
			From building work	From con- struction work	From other industrial activities	From service activities	From com- modity trade
		Million kroner ²	Per cent				
45 Construction, total	35 907	150 616.1	73.8	20.8	0.8	1.5	3.1
45.1 Site preparation	3 987	10 534.4	10.3	87.1	0.7	1.6	0.3
45.11 Demolition and wrecking of buildings; earth moving	3 987	10 534.4	10.3	87.1	0.7	1.6	0.3
45.2 Building of complete constructions or parts thereof; civil engineering	16 441	85 547.7	79.1	18.4	0.7	0.9	0.9
45.21 General construction of buildings and civil engineering works	11 198	68 573.8	84.9	12.6	0.5	0.9	1.0
45.22 Erection of roof covering and frames.	1 064	3 194.8	95.3	0.9	1.7	0.1	2.0
45.23 Construction of highways, roads, airfields and sports facilities	265	2 648.4	5.5	86.5	6.2	1.8	0.0
45.24 Construction of water projects.	19	263.4	1.1	98.9	0.0	0.0	0.0
45.25 Other construction work involving special trades.	3 895	10 867.2	57.6	41.4	0.1	0.7	0.2
45.3 Building installation	5 825	40 624.8	74.5	12.1	1.3	3.3	8.9
45.31 Installation of electrical wiring and fittings	2 560	24 338.4	69.3	12.9	1.4	5.2	11.3
45.32 Insulation work activities.	87	370.4	55.8	42.8	0.0	1.0	0.3
45.33 Plumbing	3 079	15 558.3	84.1	8.9	1.1	0.4	5.5
45.34 Other building installation	99	357.7	35.9	64.0	0.0	0.0	0.0
45.4 Building completion	9 062	12 092.1	96.5	1.4	0.0	0.2	1.9
45.41 Plastering	8	9.4	91.8	3.0	0.5	2.8	1.9
45.42 Joinery installation	5 444	4 845.1	97.1	2.7	0.0	0.2	0.0
45.43 Floor and wall covering	811	1 344.1	99.1	0.0	0.0	0.1	0.8
45.44 Painting and glazing.	2 501	5 177.0	95.3	0.5	0.0	0.2	4.0
45.45 Other building completion	298	716.4	96.0	1.9	0.3	1.1	0.8
45.5 Renting of construction or demolition equipment with operator	592	1 817.1	22.4	76.0	0.4	0.5	0.8

¹ Only private enterprises, state enterprises, state-owned enterprises, municipal business undertakings and independent council enterprises are included. ² VAT is not included.

10. Number of births and deaths of enterprises¹, by industry group. 2002

Industry group	Number of births of enterprises	Number of deaths of enterprises
45 Construction, total	4 249	3 730
45.1 Site preparation	371	316
45.2 Building of complete constructions or parts thereof; civil engineering	1 610	1 681
45.3 Building installation	792	546
45.4 Building completion	1 462	1 138
45.5 Renting of construction or demolition equipment with operator	14	49

¹ Only private enterprises, state enterprises, state-owned enterprises, municipal business undertakings and independent council enterprises are included.

Skatteetaten

Næringsoppgave 1 for 2002

For næringsdrivende med begrenset regnskapsplikt
Om fortegnbruken i skjema, se rettledningen

Vedlegg til selvangivelsen/selskapsoppgave

Virksomhetens navn, adresse mv.:		Regnskapsperiode	Fra		Til	
Navn						
Nærings- (kontor) adresse		Organisasjonsnummer	Fødselsnummer	Antall årsverk utført av ansatte		
Postnr./sted						
Næring (virksomhetens art)		Skal det for virksomheten fastsettes personinntekt etter Sktl kap. 12? ☐ Ja ☐ Nei				

Ekstern regnskapsfører:

Regnskapsførers navn		Nummer i regnskapsførerregisteret	
Forretningsadresse		Postnr./sted	
Er næringsoppg. fylt ut av ekstern regnskapsfører?	☐ Ja ☐ Nei	Er regnskapet ført av ekstern regnsk.fører?	☐ Ja ☐ Nei

Tilleggsopplysninger og spesifikasjoner

Varelager		31.12.2002	31.12.2001
0110	Råvarer og innkjøpte halvfabrikata		
0120	Varer under tilvirkning		
0130	Ferdig egentilvirkede varer		
0140	Innkjøpte varer for videresalg		
0150	Sum	=	=
Kun for jordbruk	0160 Selvproduserte varer som skal nyttes i egen produksjon		
	0170 Buskap		
	0180 Sum varelager	=	=

Bruttofortjeneste på innkjøpte varer for videresalg

0210	Avgiftspliktig salg av innkjøpte varer for videresalg	
0220	Avgiftsfritt salg av innkjøpte varer for videresalg	+
0230	Fritt salg utenfor avgiftsområde	+
0240	Sum salgsinntekter	=
0250	Varekostnad innkjøpte varer for videresalg	+
0260	Bruttofortjeneste innkjøpte varer for videresalg	=

Skattemessig verdi på kundefordringer

		2002	2001															
0410	Pålydende kundefordringer																	
0420	<table border="0"> <tr> <td>2001</td> <td>Konstaterte tap på kundekrav</td> <td>2002</td> <td></td> </tr> <tr> <td><input type="text"/></td> <td>+</td> <td><input type="text"/></td> <td rowspan="2">x 4 x <input type="text"/> ▶</td> </tr> <tr> <td><input type="text"/></td> <td>+</td> <td><input type="text"/></td> </tr> <tr> <td>2001</td> <td>Kreditsalg</td> <td>2002</td> <td></td> </tr> </table>	2001	Konstaterte tap på kundekrav	2002		<input type="text"/>	+	<input type="text"/>	x 4 x <input type="text"/> ▶	<input type="text"/>	+	<input type="text"/>	2001	Kreditsalg	2002		÷	÷
	2001	Konstaterte tap på kundekrav	2002															
<input type="text"/>	+	<input type="text"/>	x 4 x <input type="text"/> ▶															
<input type="text"/>	+	<input type="text"/>																
2001	Kreditsalg	2002																
0430	Skattemessig verdi kundefordringer	=	=															
0460	Nyetabl. virksomhet i 2000 eller senere?	☐ Ja ☐ Nei																

Andre offentlige organers bruk av opplysninger i RF-1175B

For å samordne og forenkle oppgaveinnleveringen fra næringslivet, kan opplysninger som avgis i "Næringsoppgave 1", RF-1175B, helt eller delvis bli benyttet også av andre offentlige organer som har hjemmel til å innhente de samme opplysningene, jf. lov om Oppgaverregisteret §§ 5 og 6. Opplysninger om evt. samordning kan fås ved henvendelse til Oppgaverregisteret på telefon 75 00 75 00, eller Skattedirektoratet på telefon 22 07 70 00.

Skattemessig resultatregnskap 2002 (i hele kroner)

	2002	2001		2002	2001
3000 Salgsinntekt og uttak, avgiftspliktig			7000 Drivstoff transportmidler		
3100 Salgsinntekt og uttak, avgiftsfri			7020 Vedlikehold mv. transportmidler		
3200 Salgsinntekt og uttak, utenfor avgiftsområdet			7040 Forsikring og avgifter på transportmidler		
3300 Offentlige avgifter vedrørende salg	÷	÷	7080 Bilkostnader, bruk av privat bil i næring		
3400 Offentlig tilskudd/refusjon			7099 Privat bruk av næringsbil	÷	÷
3600 Leieinntekt av fast eiendom			7155 Reise-/diett og bilgodtgjørelse, oppgavepliktig		
3650 Leieinntekt av rettigheter - jakt, fiske mv			7165 Reise- og diettkostnader, ikke oppgavepliktig		
3695 Andre utleieinntekter			7295 Provisjonskostnad		
3700 Provisjonsinntekt			7330 Salgs- og reklamekostnad		
3895 Inntektsføring fra negativ saldo			7350 Representasjonskostn. (med fradragsrett)		
3900 Annen driftsrelatert inntekt			7495 Kontingent og gave (med fradragsrett)		
9900 Sum næringsinntekt	=	=	7500 Forsikringspremie		
4005 Varekostnad			7565 Garanti- og servicekostnad		
4295 Beholdn. endr. av varer under tilv. og ferdig tilv. varer			7600 Lisens, patentkostnad royalt y o.l.		
4500 Fremmedytelse og underentreprise			7700 Annen kostnad fradragsberettiget		
4995 Beholdn. endring av egentilvirkede anleggsmidler			7895 Konstaterte tap på fordringer, kontrakter mv.		
5000 Lønn, feriepenger mv.			7897 Endring i skattemessig nedskrivning kundefordr.		
5300 Annen oppgavepliktig godtgjørelse			9910 Sum næringskostnad	=	=
5400 Arbeidsgiveravgift			9920 Netto næringsinntekt før kapitalinntekt/-kostnad Overføres personinntektsskjema		
5420 Innberetningspliktig pensjonskostnad					
5600 Arbeidsgodtgjørelse til eiere i ANS mv.			8024 Andel av overskudd i deltakerliknet selskap		
5900 Annen personalkostnad			8060 Valutagevinst (agio)		
6000 Avskrivning			8095 Gevinst ved realisasjon av aksjer mv. (jf. RF-1061)		
6100 Frakt og transportkostnad vedrørende salg			8099 Annen kapitalinnt. (ekskl. renteinntekt, utbytte)		
6200 Energi, brensel mv. vedrørende produksjon			8285 Inntektsføring fra positiv gevinst-/tapkonto		
6300 Leie av lokaler			9925 Sum kapitalinntekter	=	=
6340 Lys, varme			8026 Andel av underskudd i deltakerliknet selskap		
6395 Renovasjon, vann, avløp, renhold mv.			8160 Valutatap (disagio)		
6400 Andre leiekostnader			8195 Tap ved realisasjon av aksjer (jf. RF-1061)		
6500 Verktøy, inventar mv. som ikke skal aktiveres			8199 Annen kapitalkostnad (ekskl. rentekostnad)		
6600 Reparasjon og vedlikehold av bygninger			8286 Fradragsføring av negativ gevinst-/ tapkonto		
6695 Reparasjon og vedlikehold annet			8287 Avsetning til kjøpsutbytte til medl. av samv. foretak		
6700 Fremmed tjeneste (regnsk. /revisjon/rådgivn. o.l.)			8288 Avsetn. til felleseid andelskapital for samv. foretak		
6995 Kontorkostnad, telefon, porto mv.			9929 Sum kapitalkostnader	=	=
			9930 Netto næringsinntekt	=	=
			9935 Netto næringsunderskudd	=	=

Balanse - Skattemessige verdier (i hele kroner)

	31.12.2002	31.12.2001		31.12.2002	31.12.2001
Eiendeler			Skattemessig egenkapital		
1000 Forskning og utvikling			2015 Felleseid andelskapital i samvirkeforetak		
1020 Immaterielle eiendeler, konsesjoner/mjølkekvote			2050 Annen egenkapital		
1080 Goodwill (saldogruppe b)			2080 Udekket tap		
1105 Forretningsbygg (saldogruppe i)			9960 Sum skattemessig egenkapital	=	=
1115 Bygg og anlegg, hotell o.l. (saldogruppe h)			Ubeskattet egenkapital		
1130 Bygg og anlegg under arb., maskiner under bygging			2095 Negativ saldo		
1140 Jord- og skogverdier			2096 Positiv gevinst- og tapskonto		
1150 Tomter og andre grunnarealer			2097 Betinget avsatt gevinst (skt § 14-71)		
1160 Bolig inkl. tomter, hytter mv.			9970 Sum ubeskattet egenkapital	=	=
1205 Maskiner, personbiler, inventar (saldogruppe d)			Gjeld		
1221 Skip, rigger mv. (saldogruppe e)			2220 Gjeld til kredittinstitusjoner		
1225 Fly, helikopter mv. (saldogruppe f)			2275 Langsiktig lån i utenlandsk valuta		
1239 Vare-, lastebiler, busser mv. (saldogruppe c)			2289 Stille interesseinnskudd og ansvarlig lånekapital		
1280 Kontormaskiner (saldogruppe a)			2380 Kassakreditt		
1295 Avskr.bare eiend. utenom saldoyst. (kostn.ford.)			2400 Leverandørgjeld		
1299 Negativ gevinst- og tapskonto			2600 Skattetrekk og andre trekk		
1495 Varelager (spesifikasjon side 1)			2740 Oppgjørskonto merverdiavgift		
1500 Kundefordringer			2770 Skyldig arbeidsgiveravgift		
1530 Opptjent, ikke fakturert driftsinntekt			2790 Andre offentlige avgifter		
1577 Fordringer på ansatte			2900 Forskudd fra kunder		
1578 Fordringer på eiere, styremedlemmer o.l.			2910 Gjeld til ansatte og eiere		
1595 Langsiktige fordringer i utenlandsk valuta			2949 Lønn, feriepenger o.l.		
1599 Andre fordringer			2950 Påløpt rente		
1780 Krav på innbetaling av selskapskapital			2995 Annen gjeld		
1829 Aksjer og verdipapir-fondsandeler			9990 Sum gjeld	=	=
1869 Obligasjoner og sertifikater			9995 Sum egenkapital og gjeld	=	=
1880 Andre finansielle instrumenter			Fyller bare ut av de som benyttet næringsoppgave 2 (RF-1167) forrige år. 9996 Egenkapital 31.12.2001 9997 Midlertidige forskjeller 31.12.01, jf. RF-1217 9998 Korrigert egenkapital 1.1.2002		
1895 Andel i deltakerliknet selskap					
1899 Individuelle poster (differansesaldo mv.)					
1900 Kontanter					
1920 Bankinnskudd					
1950 Bankinnskudd for skattetrekk					
9950 Sum eiendeler	=	=			

Spesifikasjon av privatkonto		Næringskostnader uten fradragsrett/egenkapitalkorreksjoner	
		2002	2002
2061	Kontantuttak		2051 Ikke fradragsberettigede representasjonskostnader
2063	Uttak av driftsmidler		2052 Ikke fradragsberettigede kontingenter/gaver
2064	Uttak av varer og tjenester		2053 Andre ikke fradragsberettigede kostnader
2065	Bolig i næringsbygg		2060 Sum næringskostnader uten fradragsrett =
2067	Lys og varme privat		
2068	Private telefonkostnader		2054 Skattefrie inntekter
2069	Diverse andre private kostnader		2055 Innskudd kontanter
2072	Skatter		2056 Innskudd eiendeler
2075	Privat bruk av næringsbil		2057 Fradragsført bruk av privat bil etter sats
2077	Premie til egen syke- og ulykkesforsikring		2058 Positive egenkapitalkorreksjoner
2078	Premie til tilleggstrygd for sykepenges		2059 Negative egenkapitalkorreksjoner ÷
2079	Sum privatkonto =		2070 Sum egenkapitalkorreksjoner =

Årsresultat	Type næring	Fordeling mellom ektefeller:		2002 (Beløp i hele kroner)
		Fødselsnr.	Fødselsnr.	
0401	Netto næringsinntekt / underskudd (post 9930/9935)			
0402	Netto næringsinntekt / underskudd (post 9930/9935)			
0403	Netto næringsinntekt / underskudd (post 9930/9935)			
0404	Netto næringsinntekt / underskudd (post 9930/9935)			
0405	Utbytte på aksjer Til SA (RF-1027) post 3.1.4 / 3.1.7			
0406				
0407	Renteinntekt Til SA (RF-1027) post 3.1.1 / 3.1.2			+
0408	Rentekostnader Til SA (RF-1027) post 3.3.1 / 3.3.2			÷
9940	Årsresultat			=

Egenkapitalavstemming (Beløp i hele kroner)		2002
0410	Skattemessig egenkapital pr 31.12.2001 (post 9960)	
0411	Årsresultat (fra post 9940.)	
0412	Privatkonto (spesifisert ovenfor) fra post 2079	÷
0413	Næringskostnader uten fradragsrett/ (spesifisert ovenfor i post 2060)	÷
0414	Egenkapitalkorreksjoner (spesifisert ovenfor i post 2070)	
0415	Skattemessig egenkapital pr. 31.12.2002 (post 9960)	=

Sted og dato		Underskrift	
Henvendelse rettes til		Telefonnummer	

Det vises til rettelser som er utarbeidet til hjelp ved utfylling av næringsoppgave 1: RF-1176 og RF-1178

Fastsatt av Skattedirektoratet med hjemmel i Finansdepartementets delegeringsvedtak av 24. oktober 1991, jf. likningsloven § 4-4 nr. 7

Rettledning til utfylling av Næringsoppgave 1, RF-1175B. (For næringsdrivende med begrenset regnskapsplikt.)

Generelt.

Nytt i 2002. Næringsoppgave 1 kan nå valgfritt nyttes av næringsdrivende innenfor jordbruk/gartneri, skogbruk, pelsdyrnæring og reindrift. Som en følge av det, er skjemaet tilført noen nye poster og noe omarbeidet ved at utregningen av årsresultat er flyttet fra side 2 til side 4. For ovennevnte næringer er det utarbeidet en spesiell rettledning, RF-1178.

Næringsoppgave 1 (RF-1175) skal leveres av næringsdrivende som etter regnskapsloven av 17. juli 1998 nr. 56 § 1-2 annet ledd er regnskapspliktig etter kapittel 2 (begrenset regnskapsplikt). Som regnskapspliktig etter kapittel 2 regnes skattyter som driver virksomhet eller utleie av fast eiendom, og som derfor plikter å levere næringsoppgaver etter ligningsloven § 4-4 nr. 1. For de som driver utleievirksomhet som ikke anses som næringsvirksomhet, benyttes "Årsoppgjør for utleie av fast eiendom" (RF-1189).

Foretak som ikke har full regnskapsplikt etter regnskapsloven § 1-2 første ledd, men som har begrenset regnskapsplikt etter § 1-2 annet ledd, skal i utgangspunktet levere Næringsoppgave 1 (RF-1175). Dersom et foretak/en næringsdrivende som ikke har full regnskapsplikt etter regnskapsloven frivillig utarbeider fullt årsoppgjør i henhold til regnskapslovens bestemmelser, kan Næringsoppgave 2 benyttes i stedet for Næringsoppgave 1. Se nærmere om forutsetninger for dette i rettledningen til Næringsoppgave 2 (RF-1168).

Enmannsforetak som har færre enn 21 ansatte, og som samlet har eiendeler med verdi på 20 millioner eller mindre, har begrenset regnskapsplikt etter regnskapsloven og skal levere Næringsoppgave 1.

Dersom skattyter driver flere næringer, skal det leveres kun én Næringsoppgave 1. Systemet som er utarbeidet for elektronisk levering, tar bare én næringsoppgave fra den enkelte skattyter. De som driver jordbruk/gartneri, skogbruk, pelsdyrnæring og/eller reindrift skal, hvis de driver flere næringer, levere én næringsoppgave for hver næring, men da i papir. Se spesiell rettledning for disse: RF-1178.

Skattytere som fyller ut flere næringsoppgaver skal som hovedregel føre balansepostene i respektive næringsoppgaver. En del poster (bl.a. finansposter) vil være vanskelig å knytte til en bestemt næring. Den næringsdrivende kan da velge å utarbeide en samlet balanse for alle næringer med felles egenkapitalberegning.

Ansvarlige selskap og kommandittselskap har begrenset regnskapsplikt dersom selskapet har mindre enn fem millioner kroner i salgsinntekt og færre enn fem ansatte og har færre enn seks deltakere. Selskap med begrenset regnskapsplikt skal levere Næringsoppgave 1 som vedlegg til selskapsoppgaven (for inntektsåret 2002 kan selskapet velge å legge ved Næringsoppgave 2 i stedet). Dersom ikke alle vilkårene er oppfylt, eller en av deltakerne er en juridisk person med begrenset ansvar, har selskapet full regnskapsplikt. Selskap med full regnskapsplikt skal levere Næringsoppgave 2 som vedlegg til selskapsoppgaven.

Skattefrie institusjoner som likevel har skatteplikt, og som er begrenset regnskapspliktige, kan benytte Næringsoppgave 1 (RF-1175) som vedlegg til Selvangivelse for aksjeselskaper mv. (RF-1028).

Aksjeselskaper skal som tidligere bruke Næringsoppgave 2 (RF-1167).

Kommunale foretak som er en del av RF-1176B Elektronisk utgave

kommunen som juridisk person, og som følger kommunale prinsipper ved utarbeidelse av årsregnskap, skal i utgangspunktet levere Næringsoppgave 1. Dersom det kommunale foretaket frivillig utarbeider fullt årsoppgjør oppgjort og vurdert etter regnskapslovens bestemmelser, kan de i stedet levere Næringsoppgave 2.

Fiskere og fangstfolk skal levere Næringsoppgave 1 som vedlegg til selvangivelsen. Der rettledningen kun omtaler fiske, gjelder omtalen tilsvarende for fangst.

Alle som driver *drosjje- og lastebilnæring*, skal som vedlegg til næringsoppgaven fylle ut "Tilleggsskjema for drosjje- og lastebilnæring" (RF-1223).

Alle som driver *overnattings- og serveringssteder* med skjenkerett for øl, vin eller brennevin, skal som vedlegg til Næringsoppgaven fylle ut og levere "Tilleggsskjema for overnattings- og serveringssteder med skjenkerett for øl, vin og brennevin" (RF-1122).

Enkelte *samvirke*lag har begrenset regnskapsplikt og skal levere næringsoppgave 1.

Næringsoppgave 1 er på 4 sider og inneholder på side 1 felter for tilleggsopplysninger og spesifikasjoner, bl.a. en oppstilling over varelager. På side 2 er det en oppstilling over **skattemessig** resultatregnskap og på side 3 balanse - **skattemessige** verdier. På side 4 foretas egenkapitalavstemming. På side 4 er det også en spesifikasjon av privatkonto.

Selvangivelse, næringsoppgave og andre pliktige skjemaer kan, dersom man har Internettildgang, leveres elektronisk. Systemet som er utarbeidet for elektronisk innlevering, tar bare én næringsoppgave fra den enkelte skattyter. Skal det leveres flere næringsoppgaver (se rettledning RF-1178), må disse leveres i papir. For å nytte elektronisk innlevering er det nødvendig å ha et årsoppgjørprogram og et program fra skatteetaten (fås gratis). For mer informasjon om dette og for bestilling av program, se www.skatteetaten.no

Velges det å levere næringsoppgave i papir, er det adgang til å sende inn datautskrift i stedet for Næringsoppgave 1, jf. forskrift gitt av Skattedirektoratet 24. oktober 1988. Forskriften stiller detaljerte krav til utskriftens innhold, utforming og kvalitet/format.

Den foreliggende næringsoppgaven er utarbeidet som et felles skjema for likningsmyndighetene og Statistisk sentralbyrå.

Etter § 3 i lov om autorisasjon av regnskapsførere skal navn og forretningsadresse på eksterne regnskapsførere også påføres alle dokumenter som regnskapsføreren utarbeider for oppdragsgiveren. Det er avsatt et eget felt øverst på side 1 for dette. Det skal gis opplysninger om den eksterne regnskapsføreren har ført regnskapet og/eller har fylt ut næringsoppgaven. Revisorer som påtar seg regnskapsføreroppdrag skal stå oppført i regnskapsførerregisteret. Dersom revisjonskontoret ikke står i regnskapsførerregisteret, skal vedkommende revisor ikke krysse av i feltet for utfylling av næringsoppgaven.

Billedkunstnere som utelukkende driver produksjon av kunstverk som angitt i lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 5 nr. 1 bokstav a, skal ikke levere Næringsoppgave 1. Disse skal levere "Næringsoppgave for billedkunstnere" (RF-1242).

Drives næring i flere kommuner, skal selvangivelse med alle pliktige vedlegg sendes til hvert av de aktuelle likningskontorene.

Særlig om bruken av fortegn i skjema

Hovedregel

I utgangspunktet skal alle tall innrapporteres uten fortegn når det klart fremgår av ledeteksten om tallet skal tillegges eller trekkes fra i forhold til den sammenheng det føres inn i. Det skal altså ikke

<http://blanketter.ft.dep.no>

brukes minustegn når teksten forteller at det dreier seg om kostnader, underskudd, mv., og tilsvarende ingen plustegn ved inntekter, overskudd mv.

Et unntak fra dette kan illustreres ved følgende

eksempel: Beholdningen av varer som hører hjemme under post 4295, er større enn ved forrige årsskifte. Denne beholdningsøkningen reduserer kostnadene og angis som negativt beløp med fortegn minus, til tross for at det dreier seg om en kostnadspost som normalt skal innrapporteres uten fortegn.

Presiseringer

Dersom et felt har forhåndstrykt fortegn (positivt eller negativt) skal tallet som innrapporteres være uten fortegn. Fortegn brukes kun i de tilfeller man ønsker å innrapportere et beløp med omvendt fortegn av det som er forhåndstrykt.

I sum og resultatfelter brukes alltid minustegn når summen er negativ

Side 1 i næringsoppgaven

Registrerte foretak skal påføre næringsoppgaven tildelt organisasjonsnummer. Her skal også føres antall årsverk utført av ansatte i regnskapsåret. Som eksempel regnes to 50%-stillinger som ett årsverk.

Næring, virksomhetens art

Gi en så nøyaktig beskrivelse som mulig av den virksomhet som utføres. Eksempler på beskrivelse av næringsvei er:

- håndverker - tømrer
- konsulent - bedriftsrådgivning
- handel - agenturhandel med tømmere, trelast og byggevarer
- handel - engrosshandel med elektriske husholdningsapparater
- handel - butikkhandel med kjøtt og kjøttvarer
- handel - torghandel

Utenlandske virksomheter oppgir den næring som utøves i Norge.

Skal det beregnes personinntekt etter skatteloven kapittel 12?

Her skal krysses av for å vise om vilkårene for beregning av personinntekt anses oppfylt. Utgjør skattyterens samlede arbeidsinnsats i enmannsforetak mindre enn 300 timer i inntektsåret, skal det ikke beregnes personinntekt. 300 timers kravet avkortes forholdsmessig ved kortere eiertid enn ett år. For ANS gjelder "2/3-regelen", se skatteloven § 12-10.

Spesifikasjon av varelager

Skattemessig verdi av beholdning av varer skal settes til anskaffelsesverdi. For varer som er tilvirket i virksomheten, settes verdien av beholdningen til tilvirkningsverdi, det vil si verdien av direkte tilvirkningskostnader som råstoff, halvfabrikata, hjelpestoffer (brensel, smøring, produksjonsstrøm mv.) og produksjonslønn.

Bygg/anlegg oppført for egen regning for videresalg verdsettes til tilvirkningsverdi.

Bokforlag og bokhandlere har på visse vilkår adgang til å fravike tilvirknings- og anskaffelsesverdi ved verdsettelse av beholdningen av bøker, jf. § 14-5 i Finansdepartementets forskrift av 19. november 1999 nr. 1158.

Den skattemessige verdien av varelageret skal føres til postene 0110 - 0140 og sum post 0150 overføres til post 1495 i balansen. Varelageret vurderes etter FIFU-prinsippet dersom varene ikke kan individualiseres. Postene 0160 - 0180 skal bare nyttes av næringsdrivende innenfor jordbruk, se spesiell rettledning RF-1178.

Bruttofortjeneste på innkjøpte varer for videresalg

Formålet med spesifikasjonen er å komme fram til virksomhetens oppnådde bruttofortjeneste (post 0260) på omsetningen av handelsvarer. Under post 0210 og 0220 spesifiseres hhv. avgiftspliktig og avgiftsfritt varesalg. Under 0230 spesifiseres fritt salg utenfor avgiftsområde. Varekostnad føres i post 0250.

Skattemessig verdi på kundefordringer

Under post 0410 føres kundefordringer til pålydende pr. 31.12.02 og 31.12.01. Skattemessig nedskrivning på kundefordringer føres i post 0420. Slik nedskrivning skal alltid vises ved at beløpene i oppstillingen er utfyllt.

Nyetablert virksomhet kan foreta nedskrivning på utestående kundefordringer med 2 % ved utgangen av etableringsåret og de to påfølgende inntektsår, jf. skatteloven § 14-5 fjerde ledd. Slike virksomheter fyller ikke ut tallene i konstatert tap på kundefordringer og kredittsalg under post 0420, men krysser av i post 0460. Kundefordringer ved årets slutt og nedskrivningen må imidlertid føres.

Side 2 og 3 i næringsoppgaven

Generelt om resultat og balanse

Resultat og balanse skal vise det skattemessige resultat og de skattemessige verdier. Nummereringen er så langt som mulig i tråd med Norsk Standard, NS 4102, 4. utgave. Det er imidlertid benyttet fire siffrers nivå.

Resultat- og balanseoppstillingen er basert på reglene i skatteloven.

I resultatregnskapet skal både driftsinntekter og driftskostnader vises som positive tall, så lenge posten ikke skal redusere sumpostene for driftsinntekter/driftsutgifter. Et eksempel på en slik post er 7099 «Privat bruk av næringsbil». De postene som står etter post 9910 «Sum driftskostnader» skal bare føres som et positivt tall når det er inntekt og med minustegn når det er en kostnad.

Skattemessig resultatregnskap

Post 3000 Salgsinntekt og uttak - avgiftspliktig

Her føres inntekten av avgiftspliktig salg og verdien av uttak av varer og tjenester i perioden. Salget/uttaket føres eksklusiv merverdiavgift. Interne transaksjoner mellom foretakets avdelinger skal ikke tas med.

Ved salg av fisk inkluderes pristilskudd o.l. som inngår i fangstavgiften, men etter fradrag for avgift til salgslagene. Offentlige avgifter som f.eks. produktavgift i fiske skal være inkludert, mens rabatter, returer o.l. skal være trukket fra. Produktavgiften kommer til fradrag i post 3300. Virksomheter som har avgiftsfri omsetning skal føre denne i post 3100 eller i post 3200, se nedenfor.

Post 3100 Salgsinntekt og uttak - avgiftsfritt

Her føres inntekten av avgiftsfritt salg og verdien av uttak av varer og tjenester i perioden som faller innenfor merverdiavgiftsreglene. Salg av varer mv. som faller utenfor mva-loven, jf. post 3200.

Uttak av fisk fra virksomheten til eier/deltaker og ansatte skal tas med her. Uttak til fordel for eier/deltaker skal verdsettes til den pris som kunne vært oppnådd ved vanlig omsetning av fisken. Eiers/deltakers uttak av fisk skal dessuten gå fram i post 2064.

Post 3200 Salgsinntekt og uttak - utenfor avgiftsområdet

Her føres inntekten av avgiftsfritt salg og verdien av uttak av varer og tjenester i perioden som faller utenfor avgiftsområdet. Eksempler på slike inntekter er hotells utleie av rom, inntekter av persontransport, legevirksomhet mv.

Post 3300 Offentlige avgifter vedrørende salg

Denne posten omfatter alle de spesielle offentlige avgifter (særlig avgifter) som er inkludert i postene 3000, 3100 og 3200. Her føres bl.a. produktavgiften i fiske. Posten skal trekkes fra driftsinntektene.

Post 3400 Offentlig tilskudd/refusjon

Her føres offentlige tilskudd og refusjoner. Refusjoner fra folketrygden til leger, tannleger og fysioterapeuter mv. for behandling føres her. Her føres også lærlingetilskudd, instruktørtilskudd o.l. Ekstraordinære tilskudd som f.eks. rentesubsidier, likviditetstilskudd, investeringstilskudd mv. føres ikke her, men tas med under post 3900, annen driftsrelatert inntekt.

Post 3600 Leieinntekt fast eiendom

Her føres leieinntekt fra utleie og verdi av egen bruk av fast eiendom (bolig, forretningsseiendom mv.) som ikke er merverdiavgiftspliktig.

Post 3650 Utleie av rettigheter - jakt, fiske mv.

Inntekter fra utleie av diverse rettigheter knyttet til fast eiendom, føres her.

Post 3695 Annen leieinntekt

Her føres inntekt fra utleie av driftsløse mv. som er avgiftspliktig.

Post 3700 Provisjonsinntekt

Her føres inntekt fra provisjonssalg, inntekter vedrørende royalties, lisensinntekter o.l.

Post 3895 Inntektsføring fra negativ saldo

Her føres årets skattepliktige del av negativ saldo. Eventuelt vederlag ved realisasjon av driftsmiddel i saldo gr. a, c, eller d som velges inntektsført helt eller delvis i realisasjonsåret skal også føres her.

Beløpene hentes fra avskrivningsskjema - RF-1084 post 107 og/eller post 110.

Post 3900 Annen driftsrelatert inntekt

Her føres andre driftsinntekter som ikke er medtatt under postene foran. Lott som regnskapspliktig fisker mottar fra annen hovedsmann, skal føres her. Mottatte sykepenger skal inntektsføres direkte i selvangivelsens post 2.7.5 - 2.7.7 (avhengig av bransje). Sykepenger skal ikke føres i resultatregnskapet. Hvis beløpet går inn i regnskapet, skal det føres som en egenkapitalkorreksjon - post 2058.

Post 4005 Varekostnad

Her føres solgte varers inntakskost (post 0240 side 1) for omsetning som er medtatt i postene 3000, 3100 og 3200. Endringen av lageret av råvarer, innkjøpte halvfabrikata og innkjøpte varer for videresalg skal være inkludert i denne posten. Nedskrivning for ukurans og prisfallsrisiko kan ikke medtas da det er de skattemessige verdier av varebeholdningen som skal benyttes.

Post 4295 Beholdningsendring av varer under tilvirkning og ferdig egentilvirkede varer

Her føres endringen i beholdningene på varer under tilvirkning og ferdig egentilvirkede varer. En beholdningsnedgang øker kostnadene, og angis som positivt beløp uten fortegn. En beholdningsøkning reduserer kostnadene, og angis som negativt beløp med minusfortegn. Endringsbeløpet baseres på de skattemessige verdier som fremgår på side 1 under postene 0120 og 0130.

Post 4500 Fremmedytelse og underentreprise

Her føres kostnader til innleid arbeidskraft og underentreprenør som vedrører postene 4005, 4295 og 4995.

Post 4995 Beholdningsendring av egentilvirkede anleggsmidler

Her føres beholdningsendring av egentilvirkede anleggsmidler. Denne posten brukes også ved eventuell tilbakeføring av aktiverte kostnader og har derfor ikke noe fortrykt fortegn - posten kan bli både positiv og negativ.

Post 5000 Lønn, feriepenger mv.

I denne posten føres enhver form for lønn i tjenesteforhold. Beløpet som skal føres her, er både innberetningspliktig og arbeidsgiveravgiftspliktig. Hyre skal føres her, men hyre til aktiv fisker er likevel ikke arbeidsgiveravgiftspliktig. Her føres premie for individuell livrente- og kapitalforsikring med arbeidstaker som begunstiget. Premie i kollektive livrenteordninger kan behandles som fradragsberettigede lønnsutgifter og føres i såfall her. Når premie i kollektive livrenteordninger ikke behandles som lønn føres denne i post 5900. I livrenteordninger og kapitalforsikringer med arbeidstaker som begunstiget er premien i alle tilfeller arbeidsgiveravgiftspliktig.

Post 5300 Annen oppgavepliktig godtgjørelse

Her føres kostnader til selvstendig næringsdrivende som er oppgavepliktig men ikke arbeidsgiveravgiftspliktig. Eksempel: Utbetaling av lott i fiske og fangst.

Post 5420 Innberetningspliktig pensjonskostnad

Her føres kostnader til løpende pensjonsutbetalinger.

Post 5600 Arbeidsgodtgjørelse til eiere i ANS mv.

Her føres godtgjørelse til deltaker i deltakerliknet selskap etter selskapsloven § 2-25, jf. § 2-26 første ledd, samt arbeidsgodtgjørelse som utbetales i form av skjevdeling av overskudd. Mannslott til deltaker i deltakerliknet selskap tas med her. Beløpet skal omfatte dekket premie ved tariffestet pakkeforsikring.

Post 5900 Annen personalkostnad

Her føres blant annet gaver til ansatte, kostnader til fri kantine, kurs, bedriftshytte, tjenesteboliger, bedriftsidrettslag o.l. Innbetalt premie etter lov om yrkesskadeforsikring føres her. Merpremie for syke- og ulykkesforsikring utover lovbestemt yrkesskadeforsikring skal derimot, når arbeidstaker er begunstiget, behandles som lønn og føres i post 5000. Her under post 5900 føres premie til tjenestepensjonsforsikring etter skatteloven og andre pensjonskostnader vedrørende reelle ytelsesplaner.

Premie til tjenestepensjonsforsikring etter skatteloven vil alltid være fradragsberettiget. Forøvrig vil pensjonskostnader vedrørende sikring av plikt til fremtidige pensjonsutbetalinger ikke være fradragsberettiget i skattepliktig inntekt.

Engangspremie til forsikringsselskap til avløsning av løpende aktuelle pensjonsforpliktelser til tidligere ansatt er fradragsberettiget.

Post 6000 Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle rettigheter

Her føres skattemessige avskrivninger hentet fra "Avskrivningsskjema for saldo- og lineære avskrivninger, RF-1084". Både saldoavskrivninger (inkludert ev. avskrivning på tom positiv saldo) og lineære avskrivninger skal være med her.

Post 6600 Reparasjon og vedlikehold av bygninger

Her føres kostnader til reparasjon og vedlikehold på bygning som brukes i virksomheten. Kostnader som fører bygget til en bedre stand enn den tidligere har vært, er ikke å anse som vedlikehold. Slike kostnader anses som påkostninger og skal aktiveres.

Post 6695 Reparasjon og vedlikehold annet

Her føres reparasjon og vedlikehold på maskiner, utstyr o.l. brukt i virksomheten. Reparasjon og vedlikehold på transportmidler skal føres under post 7020.

Post 6700 Fremmed tjeneste

Her føres kostnader til f.eks. ekstern regnskapsfører, revisorer, advokater, konsulenter mv.

Slike kostnader og saksomkostninger vil kunne være fradragberettigede dersom saken bstanden er knyttet til direkte gjelder skattepliktige inntekter eller fradragberettigede utgifter. Ikke-fradragberettigede utgifter føres i post 2053.

Post 7000, 7020 og 7040 Kostnader vedrørende transportmidler

I post 7000, 7020 og 7040 føres de respektive kostnader vedrørende personbiler, stasjonsbiler, varebiler og lastebiler. De som driver drosje- eller lastebilnæring skal vedlegge "Tilleggsskjema for drosje- og lastebilnæring" (RF-1223). Alle andre næringsdrivende som krever fradrag for bilkostnader, skal vedlegge skjemaet "Opplysninger om bruk av bil" RF-1125. Skattemessige avskrivninger på transportmidler skal føres i post 6000. Bompenger, parkeringsutgifter, fergebilletter mv. føres på post 7155 eller 7165 som en reisekostnad.

Post 7080 Bilkostnader, bruk av privat bil i næring

Hvis det foreligger nøyaktig registrert bilbruk i næring kan en selvstendig næringsdrivende i et enmannsforetak kreve fradrag for bruk av privatbil i virksomheten etter satsene for bilgodtgjørelse. For 2002 er satsen kr 3,20 fra 1. januar til 31. mars og kr 3,00 resten av året. Fradrag etter sats kan kun kreves for inntil 6000 km. Det er i disse tilfellene ikke plikt til å levere bilskjema. Denne posten kan ikke benyttes for ANS mv. Utbetaling av godtgjørelse til en deltaker for bruk av egen bil i virksomheten, skal føres som leieutgift, post 6400.

Post 7099 Privat bruk av næringsbil

Her tilbakeføres for fordel ved privat bruk av næringsbil basert på en årlig kjørelengde på 13 000 km multiplisert med kilometersats som er angitt i Skattedirektoratets Takseringsregler. Kjøring til og fra arbeid i året kommer i tillegg. Eventuelt beregnes tillegget til 75% av bilkostnader etter bestemmelsen i skatteloven § 6-12. Motpost er 2075.

Post 7155 Reise-/diett- og bilgodtgjørelse, oppgavepliktig

Her føres alle kostnader til reise, diett og bilgodtgjørelse som er innberetningspliktige. Ikke-oppgavepliktige reisekostnader føres i post 7165.

Post 7350 Salgs- og representasjonskostnader (med fradagsrett)

Her føres salgs- og representasjonskostnader. Den delen av representasjonskostnader som ikke er fradagsberettiget, skal føres i post 2051.

Post 7495 Kontingent og gave (med fradagsrett)

Her føres kontingent og gave. Kontingent og gave som ikke er fradagsberettiget, skal føres i post 2052.

Post 7500 Forsikringspremie

Her føres forsikringskostnader med unntak av bil- og personalforsikringer som skal føres under hhv. post 7040 og 5900. Her føres også premie for pakkeforsikring.

(Frivillig tilleggstrygd for næringsdrivende føres direkte til fradrag i selvangivelsen og spesifiseres på privatkonto post 2078.)

Post 7565 Garanti- og servicekostnader

Her føres påløpte/konstaterte kostnader til garanti- og servicearbeid. Avsetning til garanti- og servicekostnader kommer ikke til fradrag.

Post 7600 Lisens-, patentkostnad og royalty o.l.

Her føres kostnader til patenter, lisenser og royalties i forbindelse med egen produksjon/eget salg.

Post 7700 Annen kostnad, fradagsberettiget

Her føres driftskostnader som ikke skal føres på de øvrige postene.

Post 7895 Konstaterte tap på fordringer, kontrakter mv.

Her føres endelig konstaterte tap på fordringer. Det er kun tap på fordringer i næring som gir fradagsrett.

Post 7897 Endring i skattemessig nedskrivning kundefordringer

Her føres endringen i skattemessig nedskrivning på kundefordringer. Beløpet fremkommer under post 0420 som forskjellen mellom årets og forrige års avsetning.

Er årets avsetning større enn forrige års avsetning, skal differansen fremstå som et positivt beløp (uten fortegn). Dersom årets avsetning er mindre enn forrige års, skal differansen fremstå som et negativt beløp (med minus- fortegn).

Post 9920 Netto næringsinntekt før kapitalinntekt-/kostnad overføres personinntektsskjema

Enmannsforetak og ansvarlig selskap hvor det skal beregnes personinntekt skal overføre beløpet til RF-1224 skjema for beregning av personinntekt post 1.2.

Kapitalinntekter-/utgifter

Post 8024 Andel av overskudd i deltakerliknet selskap

Her føres skattemessig overskudd fra andel i deltakerliknet selskap. Beløpet fremkommer i deltakeroppgaven fra selskapet som skal vedlegges selvangivelsen. Denne posten skal kun benyttes i tilfelle andelen er eiet som ledd i næringsvirksomheten. Den næringsdrivende kan velge å føre andelen direkte i selvangivelsen.

Post 8060/8160 Valutagevinst (agio)/valutatap (disagio)

Her føres gevinst/tap på fordringer og gjeld i utenlandsk valuta. Det er de skattemessige reglene for beregning av gevinst/ tap som skal anvendes.

Post 8095/8195 Gevinst/tap ved realisasjon av aksjer

Dersom aksjene er realisert som ledd i virksomheten eller registrert i regnskapet, skal disse postene benyttes. Beløpet overføres i så fall fra skjemaet «Oppgave over realisasjon av aksjer mv.» (RF-1061). Samlet gevinst eller tap skal IKKE føres direkte over til selvangivelsen.

Post 8099/8199 Annen kapitalinntekt-/kostnad

Her føres annen kapitalinntekt-/kostnad. Gevinst/tap ved realisasjon av andel i deltakerliknet selskap, i henhold til RF-1221 og RF-1228, føres her. Det samme gjelder individuelle poster (f.eks. differansesaldo) i henhold til RF-1230. I post 8099 føres det beløp som skal inntektsføres når skattyter ikke har oppfylt vilkårene for reinvestering etter skatteloven § 14-70 (betinget skattefritak ved ufrivillig realisasjon).

Post 8285 Inntektsføring fra positiv gevinst-/tapskonto

Her føres årets andel av skattepliktig inntekt fra positiv gevinst-/tapskonto. Beløpet hentes fra skjemaet "Gevinst- og tapskonto" (RF-1219). Evt. vederlag ved realisasjon som velges inntektsført helt eller delvis i realisasjonsåret i stedet for overføring til gevinst- og tapskonto, skal også føres her.

Post 8026 Andel av underskudd i deltakerliknet selskap

Her føres skattemessig underskudd fra andel i deltakerliknet selskap. Beløpet fremkommer i deltakeroppgaven fra selskapet som skal vedlegges selvangivelsen. Denne posten skal kun benyttes i tilfelle andelen er eiet som ledd i næringsvirksomheten. Den næringsdrivende kan velge å føre andelen direkte i selvangivelsen.

Post 8286 Fradragføring fra negativ gevinst-/tapskonto

Her føres til fradrag årets andel av tap fra negativ gevinst-/tapskonto. Beløpet hentes fra skjemaet "Gevinst- og tapskonto" (RF-1219).

Post 8287/8288

Postene benyttes kun av samvirkeforetak.

Post 9930 Netto næringsinntekt

Her fremkommer netto næringsinntekt som skal overføres til selvangivelsen post 2.7. Skattefrie institusjoner som nytter Næringsoppgave 1 (RF-1175), skal overføre beløpet til Selvangivelse for aksjeselskaper (RF-1028) post 204.

Post 9935 Netto næringsunderskudd

Her fremkommer netto næringsunderskudd som skal overføres til selvangivelsen post 3.2.17.

Balanse - skattemessige verdier

Etter regnskapsloven av 17.7.98 er foretak med "begrenset" regnskapsplikt fritatt for årsoppgjørplikten etter § 1-2 første ledd. Likningsloven kapittel 4 pålegger imidlertid slike foretak å utarbeide et skattemessig årsoppgjør basert på realisasjonsprinsippet. Balansen i næringsoppgaven skal derfor føres etter reglene i skatteloven og det er de skattemessige verdier som skal legges til grunn.

Eksempel: Saldogruppe a føres i balansen post 1280 med saldoverdi for gruppen pr. 31.12. Hvis et foretak går over fra full regnskapsplikt til begrenset regnskapsplikt, endres pliktig næringsoppgave 2 til 1. Dette kan påvirke hva som skal føres som inngående balanse. Se nærmere redegjørelse under post 9996 - 9998.

Postene 1080, 1105, 1115, 1205, 1221, 1225, 1239 og 1280 -saldodriftsmidler

Her føres sum saldoverdi for den enkelte gruppen. Beløpene hentes fra avskrivningsskjema RF-1084 som skal vedlegges næringsoppgaven. Saldoverdien for forretningsbygg som pr. 1.1.84 ble oppskrevet i samsvar med § 1-2 i Finansdepartementets forskrift av 29. august 1984, er differansen mellom saldogrunnlag pr. 31.12 og nedre grense for avskrivning. Eventuell tom positiv saldo (saldoverdi uten driftsmiddel) skal også inngå her og tas med som eiendelens verdi i balansen.

Post 1295 Avskrivbare eiendeler utenom saldosystemet

Her føres avskrivbare eiendeler som avskrives lineært, og som fremkommer i avskrivningsskjema RF-1084.

Post 1299 Negativ gevinst- og tapskonto

Her føres beløp hentet fra skjema for gevinst- og tapskonto RF-1219 post 18.

Post 1495 Varelager

Her føres den skattemessige verdien av varelager hentet fra post 0150.

Post 1500 Kundefordringer

Her føres skattemessig verdi av kundefordringer fra post 0430 (etter fradrag for eventuell nedskrivning).

Post 1530 Opptjent, ikke fakturert driftsinntekt

Her føres verdien av opptjente inntekter som ennå ikke er fakturert. Slik inntekt skal resultatføres i aktuell post i 3000-serien.

Post 1595/2275 Langsiktige fordringer/gjeld i utenlandsk valuta

Skattemessig verdi av langsiktige fordringer og gjeld i utenlandsk valuta fastsettes etter reglene i skatteloven § 14-5 (5) hvor det fremgår at fordringer ikke kan vurderes til en lavere kurs enn den laveste av kursene på årsoppgjørstidspunktet og ervervstidspunktet. Tilsvarende kan gjeld ikke vurderes høyere enn den høyeste av verdiene på årsoppgjørstidspunktet og tidspunktet for låneopptaket. Urealisert valutataap skal avregnes mot urealisert valutagevinst.

Post 1829 Aksjer og verdipapirfondandeler

Den verdien som føres opp i post 1829, skal ikke korrigeres for årlige RISK-beløp. Ved realisasjon skal RISK som hensyntas i gevinst-/tapsberegningen motregnes mot post 2058 - øvrige egenkapital korreksjoner.

Post 1899 Individuelle poster

Saldo for individuelle poster etter overgang til nettoligning (fra RF-1230) skal gjøres opp i 2002 slik at det ikke vil være noen utgående saldo pr. 31.12.02. Gjenværende saldo pr. 31.12.01 skal som hovedregel enten inntektsføres eller overføres gevinst- og tapskonto. Se rettleidingen til RF-1230.

Skattemessig egenkapital

Skattemessig egenkapital er foretakets skattemessige verdi. Ved avstemming av egenkapitalkontoen på side 4 skal postene 0410-0414 stemme med balansen post 9960, skattemessig egenkapital.

Ubeskattet egenkapital

Post 2095 Negativ saldo

Her føres sum negativ saldo 31.12. for den eller de saldogrupper som iflg. "Avskrivningsskjema for saldo- og lineære avskrivninger" (RF-1084) fremkommer med slik saldo. Beløpet er en ubeskattet inntekt.

Post 2096 Positiv gevinst og tapskonto

Her føres beløp hentet fra skjema for "Gevinst og tapskonto" (RF-1219). Beløpet er en ubeskattet inntekt.

Gjeld

Post 2600 Skattetrekk og andre trekk

Her føres skatt trukket av lønnsutbetalinger til ansatte. Her føres også skyldig bidragstrekk mv.

Overgang fra full til begrenset regnskapsplikt

Hvis et foretak går over fra full regnskapsplikt til begrenset regnskapsplikt, vil det medføre at pliktig næringsoppgave for foretaket endres til Næringsoppgave1. Utgående balanse året forut er oppgjort etter reglene i regnskapsloven. Det kan medføre at der er midlertidige forskjeller. Dette vil fremgå av skjemaet for midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier (RF-1217) som i så fall var vedlegg til fjorårets næringsoppgave.

Den næringsdrivende skal da sette opp en korrigeret inngående balanse. Korrigeret skattemessig egenkapital (post 9960) skal fremgå av post 9998.

Eksempel:

Balanse pr 31.12.X1		(Næringsopp g 2)	
1105 Forr.bygg	2.000	2050 Annen EK	1.600
1400 Varelager	100	2220 Gjeld	500
9400 Sum eiend.	2.100	9650 Sum	2.100

Skattemessig verdi på		
Forr.bygg	1.800	(negativ forskjell 200)
Varelager	120	(positiv forskjell 20)

Næringsoppgave 1 for x2:

Inngående balanse (pr. 31.12.x1)			
1105 Forr.bygg	1.800	2050 Annen EK	1.420
1495 Varelager	120	2220 Gjeld	500
9400 Sum eiend.	1.920	9650 Sum	1.920

I tillegg må postene 9996-9998 fylles ut:

9996 Egenkapital 31.12.x1	1.600
9997 Midlertidige forskjeller 31.12.x1, jf RF-1217	-180
9998 Korrigeret egenkapital 31.12.x1	1.420

Side 4 i næringsoppgaven

Spesifikasjon av privatkonto

Dette er en spesifikasjon av post 0412 i egenkapitalbevegelsen. Her føres eierens uttak og private kostnader ført i virksomhetens regnskap. De private kostnadene skal ikke føres i resultatregnskapet, men mot privatkonto.

Eksempel:

Telefonkostnad som er fradragsberettiget skattemessig, føres i post 6995 kontorkostnad, telefon, porto mv. Private telefonkostnader skal føres i post 2068.

Næringskostnader uten

fradragsrettlegenkapitalkorreksjon

Her føres kostnad pådratt som ledd i virksomheten, men som etter skatteloven ikke er fradragsberettiget.

Kontingenter, gaver o.l. som ikke er fradragsberettiget skal føres her og ikke som kostnad i regnskapet.

Det korrigeres her også for andre poster som påvirker det skattemessige resultat uten å medføre endringer i egenkapitalen eller omvendt. Dette gjelder bl.a.

- skattefrie inntekter,
- fradragsført hjemmekontor,
- sykepenger for innehaveren (se merknader til post 3900)
- RISK ved realisasjon av aksjer

Hvis et deltakerlignet selskap refunderer i henhold til skatteloven § 16-40 skatt på personinntekt tilordnet aktiv deltaker, skal beløpet føres i post 2053 "Andre ikke fradragsberettigede kostnader".

Kolonne for fordeling av inntekt mellom ektefeller

Dersom det skal foretas en fordeling av overskuddet i enmannsforetaket, etter reglene i skatteloven § 2-11,3. ledd, skal kolonnene under "Fordeling mellom ektefeller" fylles ut. Fordelingen må som utgangspunkt og hovedregel svare til ektefellenes arbeidsinnsats og deltagelse i virksomheten. Det er ikke anledning til å fordele underskudd. Underskudd skal i sin helhet tilordnes den ansvarlige innehaver av virksomheten, eller begge hvis begge er ansvarlige for virksomheten.

Post 0405 – 0408 Aksjeutbytte/

Renteinntekt/Rentekostnad

Postene benyttes når aksjeutbytte/ renteinntekt/-kostnad vedrører virksomheten. Andre renteinntekter/-kostnader som f.eks. vedrører private bankinnskudd/ privat gjeld føres direkte i selvangivelsen. Postene 0405 - 0408 må i tillegg føres i selvangivelsen.

Post 9940 Årsresultat

Dersom oppgaven er innsendt fra et ANS eller KS, skal posten overføres til post 201 i "Selskapsoppgave for ansvarlige selskap mv." (RF-1215) eller post 201 i "Selskapsoppgave for kommandittselskap mv." (RF-1226).

Skatteetaten

Næringsoppgave 2 for 2002

For aksjeselskap og andre foretak som utarbeider årsregnskap etter regnskapsloven
Om fortegningsbruken i skjema, se rettleidingen
Vedlegg til selvangivelsen/selskapsoppgave

Foretakets navn, adresse mv.:		Regnskapsperiode	Fra	Til
Navn		Organisasjonsnummer	Fødselsnummer	Antall årsverk i regnskapsåret
Nærings- (kontor) adresse				
Postnr./ -sted		Er reglene for små foretak, jf. RL § 1-6, benyttet?		☐ Ja ☐ Nei
Næring (virksomhetens art)		Foretaket har ikke årsregnskapsplikt etter regnskapsloven		☐ Kryss av

Regnskapsfører:

Regnskapsførers navn		Regnskapsførers organisasjonsnr.	
Forretningsadresse		Postnr./-sted	
Er næringsoppgaven fylt ut av ekstern regnskapsfører?		☐ Ja ☐ Nei	Er regnskapet ført av ekstern regnskapsfører?
		☐ Ja ☐ Nei	

Tilleggsopplysninger og spesifikasjoner (i hele kroner):

Varelager	Skattemessig verdi 31.12.2002	Regnskapsmessig verdi 31.12.2002. (post 1400)	Skattemessig verdi 31.12.2001	Regnskapsmessig verdi 31.12.2001 (post 1400)
0110 Råvarer og innkjøpte halvfabrikata				
0120 Varer under tilvirkning	+	+	+	+
0130 Ferdige egentilvirkede varer	+	+	+	+
0140 Innkjøpte varer for videresalg	+	+	+	+
0150 Sum varelager				

Bruttofortjeneste på innkjøpte varer for videresalg

0210 Avgiftspliktig salg	0220 Avgiftsfritt salg	0230 Sum salgsinntekter	0240 Varekostnad	0250 Bruttofortjeneste
	+	=	÷	=

Utrekning av skattemessig verdi på fordringer

	2002	2001																							
0410 Kundefordringer til pålydende																									
0420	<table border="1"> <tr> <td>2001</td> <td>Konstaterte tap på kundefordringer</td> <td>2002</td> <td></td> </tr> <tr> <td><input type="text"/></td> <td>+</td> <td><input type="text"/></td> <td></td> </tr> <tr> <td><input type="text"/></td> <td>+</td> <td><input type="text"/></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2001</td> <td>Kreditsalg</td> <td>2002</td> <td></td> </tr> </table>	2001	Konstaterte tap på kundefordringer	2002		<input type="text"/>	+	<input type="text"/>		<input type="text"/>	+	<input type="text"/>		2001	Kreditsalg	2002		<table border="1"> <tr> <td>Kundefordringer pr. 31.12.2002</td> <td><input type="text"/></td> </tr> </table>	Kundefordringer pr. 31.12.2002	<input type="text"/>	<table border="1"> <tr> <td>2002</td> <td>÷</td> <td>2001</td> <td>÷</td> </tr> </table>	2002	÷	2001	÷
2001	Konstaterte tap på kundefordringer	2002																							
<input type="text"/>	+	<input type="text"/>																							
<input type="text"/>	+	<input type="text"/>																							
2001	Kreditsalg	2002																							
Kundefordringer pr. 31.12.2002	<input type="text"/>																								
2002	÷	2001	÷																						
0430 Skattemessig verdi på kundefordringer (post 0410 + post 0420)	=	=																							
0440 Andre fordringer, herunder fordringer på konsernselskap, ansatte, eiere o.l. til pålydende	+	+																							
0450 Sum skattemessig verdi på fordringer	=	=																							
0460 Nyetablert virksomhet i 2000 eller senere?	☐ Ja ☐ Nei																								

Årets anskaffelser og salg av driftsmidler (se rettleidingen)

	Anskaffelse	Salg		Anskaffelse	Salg
0510 Forskning, utvikling og andre immatr. eiendeler			0550 Skip, rigger, fly mv.		
0520 Bygninger og anlegg			0560 Varebiler mv.		
0530 Tomter og andre grunnareal			0570 Kontormaskiner		
0540 Boliger inkl. boligtomter			0580 Personbiler, maskiner, inventar og andre driftsmidler		

Andre offentlige organers bruk av opplysninger i RF-1167B

For å samordne og forenkle oppgaveinnleveringen fra næringslivet, kan opplysninger som avgis i Næringsoppgave 2, RF-1167B, helt eller delvis bli benyttet også av andre offentlige organer som har hjemmel til å innhente de samme opplysningene, jf. lov om Oppgaverregisteret §§ 5 og 6. Opplysninger om evt. samordning kan fås ved henvendelse til Oppgaverregisteret på telefon 75 00 75 00, eller Skattedirektoratet på telefon 22 07 70 00.

Resultatregnskap 2002 i (hele kroner)

		2002	2001			2002	2001
3000	Salgsinntekt og uttak, avgiftspliktig			7080	Bilkostnader, bruk av privat bil i næring		
3100	Salgsinntekt og uttak, avgiftsfri			7099	Privat bruk av næringsbil	÷	÷
3200	Salgsinntekt og uttak, utenfor avgiftsområdet			7155	Reise-/diett og bilgodtgjørelse, oppgavepliktig		
3300	Spesielle offentlige avgifter vedrørende salg	÷	÷	7165	Reise- og diettkostnader, ikke oppgavepliktig		
3400	Offentlige tilskudd/refusjon			7295	Provisjonskostnad		
3500	Uopptjent inntekt			7330	Salgs- og reklamekostnader		
3600	Leieinntekt fast eiendom			7370	Representasjonskostnader		
3695	Annen leieinntekt			7490	Kontingent og gave		
3700	Provisjonsinntekt			7500	Forsikringspremie		
3800	Gevinst ved avgang av anleggsmidler			7565	Garanti- og servicekostnad		
3900	Annen driftsrelatert inntekt			7600	Lisens, patentkostnad royalty o.l.		
9000	Sum driftsinntekter			7700	Annen kostnad		
4005	Varekostnad			7800	Tap ved avgang av anleggsmidler		
4295	Beholdn.endring av varer under tilvirkning og ferdig tilv. varer			7830	Tap på fordringer		
4500	Fremmedytelse og underentreprise			9010	Sum driftskostnader		
4995	Beholdn.endring av egen-tilvirkede anleggsmidler	÷	÷	9050	Driftsresultat		
5000	Lønn, feriepenger mv.			8005	Netto positiv resultatandel vedr. investering i DS, TS og FKV		
5300	Annen oppgavepliktig godtgjørelse			8030	Renteinntekt fra foretak i samme konsern		
5400	Arbeidsgiveravgift			8050	Annen renteinntekt		
5420	Innberetningspliktig pensjonskostnad			8060	Valutagevinst (agio)		
5600	Arbeidsgodtgjørelse til eiere i ANS mv.			8070	Annen finansinntekt		
5900	Annen personalkostnad			8080	Verdiøk. av markedsbaserte finansielle omløpsmidler		
6000	Avskrivning på varige dr.m. og immaterielle eiendeler			9060	Sum finansinntekter		
6050	Nedskrivning på varige dr.m. og immaterielle eiendeler			8006	Netto negativ resultatandel vedr. investering i DS, TS og FKV		
6100	Frakt og transportkostnad vedrørende salg			8100	Verdired. av markedsbaserte finansielle omløpsmidler		
6200	Energi, brensel mv. vedrørende produksjon			8115	Nedskrivning av finansielle eiendeler		
6300	Leie lokaler			8130	Rentekostnad til foretak i samme konsern		
6340	Lys, varme			8150	Annen rentekostnad		
6395	Renovasjon, vann, avløp, renhold mv.			8160	Valutatap (disagio)		
6400	Leie maskiner, inventar, transportmidler o.l.			8170	Annen finanskostnad		
6500	Verktøy, inventar mv. som ikke skal aktiveres			9070	Sum finanskostnader		
6600	Reparasjon og vedlikehold bygning			9100	Ordinært resultat før skattekostnad		
6695	Reparasjon og vedlikehold annet			8300	Betalbar skatt		
6700	Fremmed tjeneste (regnskap/ revisjon/rådgivning o.l.)			8310	Refusjon skatt etter skatteloven § 16-50		
6995	Kontorkostnad, telefon, porto mv.			8320	Endring utsatt skatt/ skattefordel		
7000	Drivstoff transportmidler			9150	Ordinært resultat		
7020	Vedlikehold mv. transportmidler			8400	Ekstraordinær inntekt		
7040	Forsikring og avgifter på transportmidler			8500	Ekstraordinær kostnad		
Avstemming av egenkapital skal føres i skjema RF-1052 Rettledning til RF-1052 er gitt i RF-1168 (Rettledning til næringsoppgave 2)				8600	Betalbar skatt		
				8620	Endring utsatt skatt/ skattefordel		
				9200	Årsresultat		

Balanse-regnskapsmessige verdier (i hele kroner)

Eiendeler	31.12.2002	31.12.2001	Egenkapital og gjeld	31.12.2002	31.12.2001
ANLEGGSMIDLER			INNSKUTT EGENKAPITAL		
1000 Forskning og utvikling			2000 Aksjekap./EK andre foretak		
1020 Konsesjoner, patenter, lisenser o.l.			2010 Egne aksjer (negativt beløp) Felleseid andelskapital		
1070 Utsatt skattefordel			2020 Overkursfond		
1080 Goodwill (saldogruppe b)			2030 Innskutt annen egenkapital		
1105 Forretningsbygg (saldogruppe i)			OPPTJENT EGENKAPITAL		
1115 Bygg og anlegg, hotell o.l. (saldogruppe h)			2041 Fond for vurd.forskj. i dls.		
1117 Elektroteknisk utrusting i kraftforetak mv. (saldogr. g)			2042 Fond for vurderingsforskjeller i andre selskap		
1130 Anlegg, maskiner under utførelse			2050 Annen egenkapital		
1150 Tomter og andre grunnareal			2080 Udekket tap		
1160 Bolig inkl. boligtomter, hytter mv.			9450 Sum egenkapital		
1205 Personbiler, maskiner, inventar mv. (saldogruppe d)			LANGSIKTIG GJELD		
1221 Skip, rigger mv. (saldogruppe e)			2100 Pensjonsforpliktelser		
1225 Fly, helikopter mv. (saldogruppe f)			2120 Utsatt skatt		
1239 Vare- og lastebiler, busser mv. (saldogruppe c)			2160 Uopptjent inntekt		
1280 Kontormaskiner o.l. (saldogruppe a)			2180 Andre avsetninger for forpliktelser		
1290 Andre driftsmidler			2200 Konvertible lån		
1312 Investeringer i deltagerliknede datter- og konsernselskap			2210 Obligasjonslån		
1313 Investeringer i andre datter- og konsernselskap			2220 Gjeld til kredittinstitusjoner		
1320 Lån til foretak i samme konsern			2260 Gjeld til selskap i samme konsern		
1331 Investeringer i deltagerliknede tilknyttede selskap			2280 Stille interessentinnskudd og ansvarlig lånekapital		
1332 Investeringer i andre tilknyttede selskap			2290 Annen langsiktig gjeld		
1340 Lån til tilknyttet selskap og felles kontrollert virksomhet			9500 Sum langsiktig gjeld		
1350 Investeringer i aksjer, andeler og verdipapirfondsandeler			KORTSIKTIG GJELD		
1360 Obligasjoner			2310 Konvertible lån (byggelån mv.)		
1370 Fordringer mot eiere, styremedl. o.l.			2320 Sertifikatlån		
1380 Fordringer på ansatte			2380 Kassakreditt		
1390 Andre fordringer			2400 Leverandørgjeld		
9300 Sum anleggsmidler			2500 Betalbar skatt, ikke utliknet		
OMLØPSMIDLER			2510 Betalbar skatt, utlignet		
1400 Varelager			2530 Refusjon skatt etter sktl. § 16-50		
1500 Kundefordringer, inkl. i samme konsern			2600 Skattetrekk og andre trekk		
1530 Opptjent, ikke fakturert driftsinntekt			2740 Skyldig merverdiavgift		
1560 Andre fordringer på selskap i samme konsern			2770 Skyldig arbeidsgiveravgift		
1570 Andre kortsiktige fordringer			2790 Andre offentlige avgifter		
1780 Krav på innbetaling av selskapskapital			2800 Avsatt utbytte		
1800 Ikke-markedsbaserte aksjer og andeler			2900 Forskudd fra kunder		
1810 Markedsbaserte aksjer og verdipapirfondsandeler			2910 Gjeld til ansatte og eiere		
1830 Markedsbaserte obligasjoner, sertifikater mv.			2920 Gjeld til selskap i samme konsern		
1840 Andre obligasjoner og sertifikater			2949 Lønn, feriepenger o.l.		
1880 Andre finansielle instrumenter			2950 Påløpt rente		
1900 Kontanter			2970 Uopptjent inntekt		
1920 Bankinnskudd			2980 Avsetninger for forpliktelser		
9350 Sum omløpsmidler			2990 Annen kortsiktig gjeld		
9400 Sum eiendeler			9550 Sum kortsiktig gjeld		
			9650 Sum egenkapital og gjeld		

Beregning av næringsinntekt (i hele kroner)		Org.nr		Fødselsnr.	
0600 Årsresultat fra post 9200 (side 2)					
Tillegg for	0610	Ikke fradagsberettiget representasjonskostnad			
	0620	Ikke fradagsberettigede kontingenter/gaver			
	0630	Sum skattekostnad			
	0640	Rentekostnad på iliknet skatt			
	0650	Andre ikke fradagsberettigede kostnader (spesifiseres i eget vedlegg)			
	0660	Tilbakeføring av negativ resultatandel vedrørende investering i datterselskap, tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet (se post 8006)			
	0670	Foreslått utbytte fra datterselskap og tilknyttet selskap ved bruk av egenkapitalmetoden			
	0680	Tilbakeføring av verdireduksjon av markedsbaserte finansielle omløpsmidler (se post 8100)			
	0690	Regnskapsmessig tap ved realisasjon av aksjer og andre verdipapirer			
	0700	Skattemessig gevinst ved realisasjon av aksjer og andre verdipapirer			
	0710	Regnskapsmessig nedskrivning av aksjer og andre verdipapir som er kostnadsført i året			
	0720	Andel av regnskapsmessig underskudd i deltakerliknede selskaper			
	0730	Andel av skattemessig overskudd i deltakerliknede selskaper			
	0740	Regnskapsmessig tap ved realisasjon av andel i deltakerliknede selskaper			
	0750	Skattemessig gevinst ved realisasjon av andel i deltakerliknede selskaper			
	0760	Annen inntekt			+
Fradrag for	0800	Renteinntekt på tilbakebetalt skatt			
	0810	Andre fradrag (må spesifiseres i eget vedlegg)			
	0815	Evt. egne sykepenger ført som inntekt i resultatregnskapet (inntektsføres i selvangivelsens post 2.7.5/2.7.6 eller 2.7.7)			
	0820	Tilbakeføring av positiv resultatandel vedrørende investering i datterselskap, tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet (se post 8005)			
	0830	Tilbakeføring av verdiøkning av markedsbaserte finansielle omløpsmidler (se post 8080)			
	0840	Regnskapsmessig gevinst ved realisasjon av aksjer og andre verdipapirer			
	0850	Skattemessig tap ved realisasjon av aksjer og andre verdipapirer			
	0860	Reversering av tidligere års nedskrivning på aksjer mv. som er inntektsført (se rettleidingen)			
	0870	Andel av regnskapsmessig overskudd i deltakerliknede selskaper			
	0880	Andel av skattemessig underskudd i deltakerliknede selskaper			
0890	Regnskapsmessig gevinst ved realisasjon av andel i deltakerliknede selskaper				
0900	Skattemessig tap ved realisasjon av andel i deltakerliknede selskaper			÷	
0930	Endringer i forskjeller som påvirker forholdet mellom regnskapsmessig og skattemessig inntekt fra post 100 i skjemaet RF-1217 «Spesifikasjon av forskjeller...».				
0940	Sum , skal overføres til «Skjema for beregning av personinntekt» (RF-1224)				
0950	Fradrag for renteinntekter og inntektsført avkasting på livsforsikring (Posten fylles ikke ut av deltagerliknede selskap)				÷
0960	Tillegg for gjeldsrenter (Posten fylles ikke ut av deltagerliknede selskap)				+
0970	Fradrag for aksjeutbytte (Posten fylles ikke ut av deltagerliknede selskap)				÷
For samvirkeforetak	0980	Fradrag for avsetning til kjøpsutbytte til medlemmer av samvirkeforetak			÷
	0990	Fradrag for avsetning til felleseid andelskapital for samvirkeforetak (se rettleidingen)			÷
0999	Næringsinntekt overføres til selvangivelsen. Deltagerliknede selskap skal overføre beløpet til selskapsoppgaven (se rettleidingen)				
0998	Næringsunderskudd overføres til selvangivelsen. Deltagerliknede selskap skal overføre beløpet til selskapsoppgaven (se rettleidingen)				
Er virksomheten revisjonspliktig? ☐ Ja ☐ Nei Skal det for virksomheten fastsettes personinntekt etter skattelovens kap. 12? ☐ Ja ☐ Nei					
Underskrift				Dato	
Henvendelse rettes til				Telefonnr.	
Revisors underskrift			Revisornr.	Revisjonsselskapets navn	
Revisors navn	Adresse		Postnr./-sted		
Vi viser til rettleiding som er utarbeidet til hjelp ved utfyllingen av næringsoppgavene; RF-1168			Fastsatt av Skattedirektoratet med hjemmel i Finansdepartementets delegeringsvedtak av 24. oktober 1991, jf. likningsloven § 4.4 nr. 7		

Næringsoppgave 2 skal leveres av alle aksjeselskaper og andre foretak som har regnskapsplikt etter lov om årsregnskap av 17. juli 1998 nr. 56 (regnskapsloven) § 1-2 første ledd (fullt regnskapspliktige).

Fullt regnskapspliktige etter regnskapsloven § 1-2 første ledd er følgende foretak:

- * aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper
- * statsforetak
- * ansvarlige selskap og kommandittselskaper
- * med unntak av:
 - interkommunale selskaper
 - selskap som har mindre enn fem mill NOK i salgssinntekt, færre enn fem ansatte og færre enn seks deltakere (unntatt partrederi). Ingen av deltakerne kan være en juridisk person med begrenset ansvar.
- * finansinstitusjoner og andre foretak under tilsyn av Kredittilsynet
- * verdipapirfond samvirkelag som har salgssinntekter over to mill NOK
- * boligbyggelag, borettslag og eierseksjonssameier
- * økonomiske foreninger
- * andre foreninger som har eiendeler med verdi over 20 mill NOK eller flere enn 20 ansatte
- * enmannsforetak som samlet har eiendeler med verdi over 20 mill NOK eller flere enn 20 ansatte
- * utenlandske foretak som driver skattepliktig virksomhet i Norge eller på norsk sokkel.

Boligbyggelag, borettslag og eierseksjonssameier vil ofte ikke drive virksomhet, jf. Ligningsloven § 4-4 nr. 1, og skal da ikke levere næringsoppgave 2.

Foretak som ikke har full regnskapsplikt etter regnskapsloven § 1-2 første ledd, men som har begrenset regnskapsplikt etter § 1-2 annet ledd skal i utgangspunktet levere Næringsoppgave 1 (RF-1175). Foretak som ikke har full regnskapsplikt etter regnskapsloven, men som frivillig utarbeider fullt årsoppgjør oppgjort og vurdert i henhold til regnskapslovens bestemmelser kan likevel velge å benytte Næringsoppgave 2 i stedet for Næringsoppgave 1. Forutsetningen for valgadgangen er at det utarbeides et fullstendig årsoppgjør etter regnskapslovens regler, inklusive noteopplysninger. For denne gruppen regnskapspliktige kan reglene for små foretak benyttes. Dette innebærer forenklinger mht noteopplysninger mv. Det vises i denne forbindelse også til NRS 8 – god regnskapskikk for små foretak. Foretak med begrenset regnskapsplikt skal skattemessig tidfeste inntekter og kostnader etter realisasjonsprinsippet (ikke regnskapsprinsippet som for foretak med full regnskapsplikt). I tillegg kommer de særlige skattemessige tidfestingsregler i skatteloven § 14-4 (med unntak av annet og tredje ledd) til anvendelse for foretak med begrenset regnskapsplikt. Korrigeringer mellom regnskapsprinsippet og den skattemessige tidfestingen skal gjennomføres i skjemaet RF-1217 "Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier." Foretak som frivillig utarbeider årsregnskap og som benytter Næringsoppgave 2 i stedet for Næringsoppgave 1 skal krysse av i rubrikken øverst på side 1.

Kommunale foretak som er en del av kommunen som juridisk person og som følger kommunale prinsipper ved utarbeidelsen av årsregnskap, skal i utgangspunktet levere Næringsoppgave 1. Dersom det kommunale foretaket frivillig utarbeider fullt årsoppgjør oppgjort og vurdert etter regnskapslovens bestemmelser kan de i stedet velge å levere Næringsoppgave 2.

Næringsoppgaven er på 4 sider og inneholder på side 1 felt for spesifikasjoner og tilleggsopplysninger som skal gis.

Næringsoppgavens side 2 og 3 inneholder oppstilling over resultatregnskap og balanse. Det er resultat og balanse i samsvar med regnskapslovens bestemmelser som skal fremkomme her.

Til side 4 overføres årsoverskudd/underskudd fra side 2 samt sum endring i forskjeller fra skjemaet "Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier" (RF-1217). For øvrig foretas på side 4 de øvrige nødvendige korreksjoner for å komme fram til en næringsinntekt/underskudd som skal overføres til selvangivelsen.

Henvisninger til sidenummer som foretas i rettleddningen gjelder side i næringsoppgaven.

Næringsoppgave 2 skal leveres som vedlegg til selvangivelsen (enten selvangivelse for aksjeselskaper, aksjefond, banker og andre upersonlige skattytere (RF-1028) eller selvangivelse for næringsdrivende mv (RF-1027)), eller som vedlegg til Selskapsoppgave for ansvarlige selskap mv. (RF-1215) eller Selskapsoppgave for kommandittselskap (RF-1226).

Foretak som er pliktig til å bruke næringsoppgave 2, 3 eller 4 eller frivillig bruker næringsoppgave 2 skal fylle ut skjema RF-1052 "Avstemming av egenkapital mv". Skjemaet skal leveres som vedlegg til næringsoppgaven. *Rettleddning til skjema for avstemming av egenkapital mv. er tatt inn bakerst i rettleddningen til Næringsoppgave 2.*

Foretak som driver drosje- og lastebilnæring skal som vedlegg til næringsoppgaven fylle ut tillegggskjema for drosje- og lastebilnæring (RF-1223).

Foretak som driver overnattings- og serveringssteder med skjenkerett for øl, vin eller brennevin skal som vedlegg til næringsoppgaven fylle ut og levere "Tillegggskjema for overnattings- og serveringssteder med skjenkerett for øl, vin og brennevin" (RF-1122).

Foretak som driver oppdrett av pelsdyr, skal ved siden av næringsoppgaven vedlegge spesifikasjon over:

- antall dyr ved årets begynnelse og slutt, herunder tilgang og avgang i året
 - kjøpte dyr i året, herunder type, antall, kjøpesum, samt selgerens navn og adresse
 - verdien av skinn og dyr ved årets utgang.
- Foretaket kan som alternativ til egen spesifikasjon fylle ut feltene for opplysninger om dyr og skinn på side 1 i "Næringsoppgave for pelsdyrgårder" (RF-1203).

Der rettleddningen omtaler fiske, gjelder omtalen tilsvarende for fangst.

Med hjemmel i likningsloven § 4-4 og Finansdepartementets delegeringsvedtak, har Skattedirektoratet 24. oktober 1988 fastsatt forskrift som gir adgang til å sende inn datautskrift i stedet for "Næringsoppgave 2 for aksjeselskaper og andre foretak som utarbeider årsregnskap etter regnskapsloven". Forskriften stiller detaljerte krav til utskriftens innhold, utforming og kvalitet/format.

Den foreliggende næringsoppgave er utarbeidet som et felles skjema for likningsmyndighetene og Statistisk sentralbyrå.

Etter § 3 i lov om autorisasjon av regnskapsførere skal navn og forretningsadresse på ekstern regnskapsfører påføres alle dokumenter som regnskapsfører utarbeider for oppdragsgiveren. Det er avsatt et eget felt øverst på side 1 for dette. Dette feltet fylles også ut dersom ekstern regnskapsfører kun har ført regnskapet, men ikke har fylt ut næringsoppgaven. Det krysses da av for nei på kontrollspørsmålet. Det skal videre krysses av for om regnskapet er ført av ekstern regnskapsfører.

Særlig om bruken av fortegn i skjema

Hovedregel

I utgangspunktet skal alle tall innrapporteres uten fortegn når det klart fremgår av ledeteksten om tallet skal tillegges eller trekkes fra i forhold til den sammenheng det føres inn i. Det skal altså ikke brukes minustegn når teksten forteller at det dreier seg om kostnader, underskudd, mv., og tilsvarende ingen pluss tegn ved inntekter, overskudd mv. Et unntak fra dette kan illustreres ved følgende eksempel :

En utleieaktivitet har i inntektsåret gitt større utgifter enn inntekter:

Inntekter	30.000
utgifter	35.000
underskudd	- 5.000

For å føre dette underskuddet på 5 000 kroner inn i en post med ledetekst "Inntekt ved utleie" må beløpet settes med negativt fortegn for å kunne trekkes fra - det er jo en kostnad (det motsatte av ledeteksten) og ikke en inntekt.

Presiseringer

Dersom et felt har forhåndstrykt fortegn (positivt eller negativt) skal tallet som innrapporteres være uten fortegn. Fortegnet brukes kun i de tilfeller man ønsker å innrapportere et beløp med omvendt fortegn av det som er forhåndstrykt. I sum og resultatfelter brukes alltid minustegn når summen er negativ.

Side 1 i næringsoppgaven**Regnskapsperiode**

Her angis starttidspunkt og avslutningstidspunkt (dato) for regnskapsperioden, normalt 01.01.02 til 31.12.02 (andre tidspunkt kan være aktuelle ved f.eks. oppstart eller opphør av virksomheten i løpet av året). Datoen angis med seks siffer, som i eksemplet ovenfor. Dersom virksomheten har avvikende regnskapsår angis den regnskapsperioden som benyttes, f.eks. 01.06.02 til 31.05.03.

Antall årsverk i regnskapsåret

Her føres antall årsverk i regnskapsåret. Dette innebærer at det får betydning hvorvidt en person arbeider heltid eller deltid. F. eks. regnes to 50% stillinger som ett årsverk.

Næring (virksomhetens art)

Gi en så nøyaktig beskrivelse som mulig av den virksomhet som utføres. Eksempler på beskrivelse av næringsveg er:

Industri

- produksjon av husholdnings-, sanitær- og toalettartikler av papir
- produksjon av byggevarer av plast

Handel

- agenturhandel med tømmer, trelast og byggevarer
- engroshandel med elektriske husholdningsapparater
- butikkhandel med kjøtt og kjøttvarer
- torghandel

Utenlandske virksomheter oppgir den virksomhet som utøves i Norge.

Er reglene for små foretak benyttet?

Som store foretak regnes allmennaksjeselskap og regnskapspliktige hvis aksjer, andeler, grunnfondsbevis eller obligasjoner noteres på børs og foretak som har en særlig samfunnsøkonomisk eller markedsmessig betydning, jf. regnskapsloven § 1-5.

Som små foretak regnes foretak som ikke regnes som store og som etter de to siste årsregnskap oppfyller to av følgende tre vilkår:

1. har mindre enn 40 millioner kroner i salgsinntekt
2. har mindre enn 20 millioner kroner i balansesum
3. har færre enn 50 ansatte.

Morselskap regnes bare som små foretak dersom vilkårene ovenfor er oppfylt for konsernet som en enhet.

Tilleggsopplysninger og spesifikasjoner: Varelager

Skattemessig verdi av beholdning av varer settes til anskaffelsesverdi. For varer som er tilvirket i virksomheten, settes skattemessig verdi av beholdningen til tilvirkningsverdi. Til tilvirkningsverdi regnes direkte produksjonskostnader som: råstoff, halvfabrikata, hjelpestoffer (brønsl, smøring, produksjonsstrøm mv.) og produksjonslønn. Prosjekter oppført for egen regning med sikte på salg verdsettes til tilvirkningsverdi. Det er i forskrift gitt adgang for bokforlag og bokhandlere til på visse vilkår å fravike tilvirknings- og anskaffelsesverdi ved verdsettelsen av beholdningen av bøker, jf. § 14-5-1 i forskrift av 19. november 1999 nr. 1158 fastsatt av Finansdepartementet. Verdien av varebeholdningen skal føres i postene 0110 - 0140. Varelager vurderes skattemessig etter FIFU-prinsippet dersom varene ikke kan individualiseres.

Bruttofortjeneste på varer for videresalg

Formålet med spesifikasjonen er å komme fram til selskapets oppnådde bruttofortjeneste (post 0250) på omsetningen av handelsvarer. Under post 0210 og 0220 spesifiseres hhv. avgiftspliktig og avgiftsfritt varesalg, mens forbruk av innkjøpte handelsvarer (varekostnad) føres i post 0240.

Utregning av skattemessig verdi på fordringer

Under post 0410 føres kundefordringer til pålydende verdi pr. 31.12.2002 og 31.12.2001. Skattemessig nedskrivning på kundefordringer føres i post 0420. Beregningen av nedskrivningen skal alltid utfylles. I nyetablert virksomhet kan det kreves nedskrivning på utestående kundefordringer med 2 prosent ved utgangen av etableringsåret og de to påfølgende inntektsår, jf. skatteloven § 14-5 nr. 4 d. Slike virksomheter fyller ikke ut tallene for konstatert tap på kundefordringer og kredittsalg under post 0420. Kundefordringer ved årets slutt og nedskrivningen må imidlertid føres. Om sjablonberegnet tap på kundefordringer vises til Finansdepartementets forskrift av 19. nov. 1999 nr. 1158 § 14-5 b.

I post 0440 føres andre fordringer enn kundefordringer til pålydende verdi. Dette gjelder også langsiktige fordringer. Fordringer i næring som er endelig konstatert tap, føres opp med null i verdi. Om når tap på utestående fordringer i næring anses endelig konstatert vises til forskrift av 19. november 1999 nr. 1158.

Årets anskaffelser og salg av driftsmidler

I postene 0510-0580 skal det oppgis

anskaffelser i løpet av regnskapsperioden til anskaffelseskost, og salg av driftsmidler i løpet av perioden til salgssum. I kolonnen for anskaffelser skal medregnes driftsmidler som er aktivert i året (balanseført i postene 1000-1290), herunder kjøp av nye og brukte driftsmidler, påkostninger på eksisterende driftsmidler, anlegg under utførelse og egne investeringsarbeider. Driftsmidler som er kostnadsført (jf. post 6500) skal ikke oppgis her. I kolonnen for salg skal kun føres opp driftsmidler som er solgt i året. Driftsmidler som er avhendet vederlagsfritt eller er utrangert i perioden skal ikke føres opp. Som anskaffelse/salg av driftsmidler regnes ikke tilgang/avgang som følge av fusjon eller fisjon av foretak, og ikke endring i utsatt skattefordel.

Side 2 i næringsoppgaven

Generelt om resultatregnskap og balanse

Resultatregnskapet og balansen bygger i det vesentlige på regnskapsloven av 17. juli 1998. Nummereringen har tatt utgangspunkt i Norsk Standard, NS 4102 (med angivelse av 0 som siste siffer). En del poster har imidlertid en noe annen inndeling enn kontoplanen. Finansregnskapet skal baseres på reglene i regnskapsloven samt god regnskapsskikk. Både resultatregnskap og balanse skal også vise tallene for foregående år.

Resultatregnskapet

Driftsinntekter og driftskostnader

Post 3000 Salgsinntekt og uttak - avgiftspliktig

Her føres inntekten av salg/uttak av avgiftspliktige varer og tjenester i perioden. Frakter og spesielle offentlige avgifter skal være med, mens rabatter, returer o.l. skal være trukket fra. Salget føres eksklusiv merverdiavgift, og interne transaksjoner mellom foretakets avdelinger tas ikke med. Virksomheter som ikke har avgiftspliktig omsetning skal ikke føre noe her (se postene 3100 og 3200).

Post 3100 Salgsinntekt og uttak - avgiftsfri

Her føres verdien av alle avgiftsfrie varer og tjenester som er solgt eller tatt ut i perioden. Uttak av fisk fra virksomheten til aksjonær og ansatte skal tas med her. Uttak til fordel for aksjonær verdsettes til den pris som kunne vært oppnådd ved vanlig omsetning av fisken.

Post 3200 Salgsinntekt og uttak, utenfor avgiftsområdet

Her føres inntekten av salg/uttak av varer/tjenester som faller utenfor merverdiavgiftsloven, jf. §§ 5a og 5b, som f.eks. romutleie i hotellvirksomhet, tjenester som gjelder personbefordring, helsestjenester, mv. Posten skal være inkludert andre spesielle offentlige avgifter, men rabatter, returer o.l. skal være trukket fra.

Post 3300 Spesielle offentlige avgifter vedrørende salg

Denne posten omfatter alle de spesielle offentlige avgifter (særlig avgifter) som er inkludert i postene 3000, 3100 og 3200. Her føres bl.a. produktavgiften. Posten skal trekkes fra driftsinntektene.

Post 3400 Offentlig tilskudd/refusjon

Her føres tilskudd/refusjoner som virksomheten mottar fra det offentlige, som f.eks. refusjoner til leger, tannleger, fysioterapeuter mv. for behandling. Ekstraordinære tilskudd som f.eks. rentesubsidier, likviditetstilskudd, investeringsstilskudd mv. føres ikke her, men tas med under ekstraordinære inntekter i post 8400.

I fiske føres offentlige tilskudd vedrørende fisket som ikke går inn i fangstavregningene og som ikke er tatt med i postene 3100/3200. Dette kan f.eks. gjelde egnetilskudd.

Post 3500 Uopptjent inntekt

For at en inntekt skal regnskapsføres med resultatvirkning må den være opptjent.

I praksis må varen eller tjenesten være levert for å kunne anses opptjent. I en del tilfeller vil deler av en transaksjon ikke være opptjent pga. at levering ikke har funnet sted. F.eks. vil en del av salgssummen for en bil som selges med fri service i 3 år kunne henføres til levering av en servicetjeneste som ikke leveres før på et senere tidspunkt. Inntekten må dermed reduseres med den andelen som vedrører fremtidige serviceleveranser (uopptjent inntekt). Slik uopptjent inntekt anses som gjeld (langsiktig eller kortsiktig) og balanseføres i post 2160 eller 2970. Post 3500 er en tidfestingspost og vil korrigere inntekten med årets uopptjente inntekt (negativt beløp) og tidligere års uopptjent inntekt som skal inntektsføres i år (positivt beløp). Det er forskjell i tidfestingsreglene regnskapsmessig og skattemessig. For å beregne korrekt skattemessig resultat korrigeres tidfestingsforskjellene i skjema RF 1217 "Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier".

Post 3600 Leieinntekt fast eiendom

Her føres leieinntekt for utleie av fast eiendom samt verdi av egen bruk av fast eiendom (bolig, foretningseiendom mv).

Post 3800 Gevinst ved avgang av anleggsmidler

Gevinst ved avgang av anleggsmidler anses normalt som driftsinntekter. Det er den regnskapsmessige gevinsten som skal føres her. Korreksjoner for skattemessige forhold fremkommer i skjemaet "Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier" postene 1 - 3. Er gevinsten av ekstraordinær karakter skal den føres i post 8400. Se også post 7800 om tap ved avgang av anleggsmidler.

Post 3900 Annen driftsrelatert inntekt

Her føres andre driftsinntekter som ikke er tatt med under postene foran, som f.eks. provisjonsinntekter, inntekter vedrørende royalties, lisensinntekter o.l.

Post 4005 Varekostnad

For handelsbedrifter omfatter denne posten solgte varers inntakskost (post 0240 side 1) for omsetningen som er medtatt i postene 3000, 3100 og 3200. Endringen av lageret av råvarer, innkjøpte halvfabrikata og innkjøpte varer for videresalg skal være inkludert i denne posten. Regnskapsmessig nedskrivning for ukurans og prisfallsrisiko medtas her. Korreksjoner for de skattemessige verdiene fremkommer i skjemaet "Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier" postene 31-33

Post 4295 Beholdningsendring av varer under tilvirkning og ferdig tilvirkede varer

Her føres de regnskapsmessige endringene i beholdningene på varer under tilvirkning og ferdig egentilvirkede varer. En beholdningsnedgang øker driftskostnadene, mens en beholdningsøkning reduserer driftskostnadene (tallet føres da med minustegn foran beløpet). Korreksjoner for skattemessige forhold fremkommer i skjemaet "Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier" postene 31-33.

Post 4500 Fremmedytelse og underentreprise

Her føres forbruk av fremmedytelser og underentreprise.

Post 4995 Beholdningsendring av egentilvirkede anleggsmidler

Her føres beholdningsendring av egentilvirkede anleggsmidler.

Post 5000 Lønn, feriepengar mv.

I denne posten føres enhver form for lønn i

tjenesteforhold og godtgjørelse til styre-, representantskaps- og bedriftsforsamlingsmedlemmer. Beløpet som skal føres her er både innberetningspliktig og arbeidsgiveravgiftspliktig. Hyre skal føres her, men hyre til aktiv fisker er likevel ikke arbeidsgiveravgiftspliktig. Her føres premie for individuell livrenteforsikring og kapitalforsikring med arbeidstaker som begunstiget. Premie i kollektive livrenteordninger kan behandles som fradragsberettigede lønnsutgifter og føres i såfall her. Når premie i kollektive livrenteordninger ikke behandles som lønn føres denne i post 5900. I livrenteordninger og kapitalforsikringer med arbeidstakere som begunstiget er premien i alle tilfeller arbeidsgiveravgiftspliktig.

Post 5300 Annen oppgavepliktig godtgjørelse

Her føres utbetaling av lott o.l. i fiske og fangst.

Post 5420 Innberetningspliktig pensjonskostnad

Her føres kostnader til løpende pensjonsutbetalinger.

Post 5600 Arbeidsgodtgjørelse til eiere i ANS mv.

Her føres godtgjørelse til deltaker i deltakerliknet selskap etter selskapsloven § 2-25, jf. § 2-26 første ledd, samt arbeidsgodtgjørelse som utbetales i form av skjevdeling av overskudd. Mannsloft til deltaker i deltakerliknet selskap tas med her. Beløpet skal omfatte dekket premie ved tariffestet pakkeforsikring.

Post 5900 Annen personalkostnad

Avhengig av regnskapsmessig vurderingsprinsipp føres årets endring i pensjonsforpliktelser eller premie til pensjonsforsikringer og andre kostnader til fremtidige pensjoner i denne posten.

Her føres også personalgaver, kostnader til fri kantine, kurs, bedriftshytte, tjenesteboliger, bedriftsidrettslag o.l. Innbetalt premie etter lov om yrkesskadeforsikring føres her. Merpremie for syke- og ulykkesforsikring utover lovbestemt yrkesskadeforsikring skal derimot, når arbeidstaker er begunstiget, behandles som lønn og føres i post 5000. Her under post 5900 føres premie til tjenestepensjonsforsikring etter skatteloven og andre pensjonskostnader vedrørende reelle ytelsesplaner.

Korreksjoner for forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige pensjonskostnader framkommer i skjemaet "Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier", se postene 72 -74. Premie til tjenestepensjonsforsikring etter skatteloven vil alltid være fradragsberettiget. Forøvrig vil pensjonskostnader vedrørende sikring av plikt til fremtidige pensjonsutbetalinger ikke være fradragsberettiget i skattepliktig inntekt. Engangspremie til forsikringselskap til avsløsning av løpende aktuelle pensjonsforpliktelser til tidligere ansatt er fradragsberettiget.

Post 6000 Avskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler.

Her føres ordinære regnskapsmessige avskrivninger etter regnskapslovens regler. Korreksjoner for skattemessige forhold framkommer i skjemaet "Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier" postene 1-3.

Post 6050 Nedskrivning av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler.

Her føres nedskrivninger på anleggsmidler når den virkelige verdien av anleggsmidler er lavere enn den regnskapsmessige verdien, og når dette ikke skyldes årsaker av forbigående art, jf. regnskapsloven § 5-3 annet ledd. Korreksjoner for skattemessige forhold framkommer i skjemaet "Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier" postene 1-3.

RF-1168B Elektronisk utgave

Post 6695 Reparasjon og vedlikehold annet

Her føres kostnader til vedlikehold/repasasjon på formuesgjenstander som brukes i virksomheten. Arbeider som fører formuesgjenstanden til en bedre stand enn den tidligere har vært, er ikke å anse som vedlikehold. Utgifter til slike arbeider anses som en påkostning og skal aktiveres.

Post 7000, 7020 og 7040 Kostnader vedrørende transportmidler.

Her føres alle kostnader vedrørende personbiler, stasjonsbiler, varebiler og lastebiler fordelt på de tre ovennevnte poster. De som driver drosje- og lastebilnæring skal vedlegge "Tilleggsskjema for drosje og lastebilnæring" (RF-1223). Om hvem som skal levere skjemaet RF-1125 "Opplysninger om bruk av bil", se rettleiingen til dette skjemaet. Regnskapsmessige avskrivninger skal føres i post 6000. Bompenger, parkeringsutgifter, fergebilletter mv. føres på post 7155 eller 7165 som en reisekostnad.

Post 7080 Bilkostnader, bruk av privat bil i næring

Hvis det foreligger nøyaktig registrert bilbruk i næring kan en selvstendig næringsdrivende i et enmannsforetak kreve fradrag for bruk av privatbil i virksomheten etter sats, kr 3.20 pr km fra 1.1.02 til 31.3.02 og kr 3.00 pr km fra 1.4.02. Fradrag etter sats kan kun kreves for inntil 6000 km. Det er i disse tilfellene i utgangspunktet ikke plikt til å levere bilskjema. Denne posten kan ikke benyttes for ansvarlig selskap m.v. Utbetaling av godtgjørelse til en deltaker for bruk av egen bil i virksomheten, skal føres som leieutgift, post 6400.

Post 7099 Privat bruk av næringsbil

Her tilbakeføres for fordel ved privat bruk av næringsbil basert på en årlig kjørelengde på 13 000 km multiplisert med en kilometersats. Kjøring til og fra arbeid kommer i tillegg (for kjøring mellom hjem og arbeid over 4 000 km pr. år skal en bruke en sats på kr 1,40 pr. km). Tilbakeføringsbeløpet skal ikke overstige 75% av de beregnede samlede kostnadene ved bilholdet, jf. sktl. § 6-12.

Post 7155 Reise- og diettkostnad, bilgodtgjørelse, oppgavepliktig

Her føres alle kostnader som bedriften har til reise, diett og bilgodtgjørelse som er innberetningspliktige. Ikke-oppgavepliktige reisekostnader føres i post 7165.

Post 7490 Kontingent og gave

Kontingenter og gaver føres her. Kontingenter og gaver som ikke er fradragsberettigede skal legges til næringsinntekten i post 0620 på side 4.

Post 7500 Forsikringspremie

Her føres forsikringskostnader som bedriften har med unntak av bilforsikringer som skal føres under post 7040. Forsikring av båt og redskap må korrigeres for eventuell refundert forsikringspremie pga. landligge mv. Her føres også premie for pakkeforsikringen.

Post 7565 Garanti- og servicekostnad

Her føres kostnader i forbindelse med service og garantiytelser. Eventuelle avsetninger som ikke kommer til fradrag skattemessig, korrigeres i skjemaet "Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier" post 54.

Post 7600 Lisens-, patentkostnad og royalties

Her føres kostnader til patenter, lisenser og royalties i forbindelse med egen produksjon/ eget salg.

Post 7700 Annen kostnad

Her føres eventuelle andre driftskostnader som ikke skal føres på de øvrige postene.

Post 7800 Tap ved avgang av anleggsmidler

Tap ved avgang av anleggsmidler anses normalt som en driftskostnad. Det er det regnskapsmessige tapet som skal føres her. Korreksjoner for skattemessige forhold framkommer i skjemaet "Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier" postene 1-3. Se også post 3800.

Post 7830 Tap på fordringer

Her føres regnskapsmessig tap på fordringer. Korreksjoner for skattemessige forhold framkommer i skjemaet "Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier" postene 41-44.

Finansinntekter og finanskostnader

Post 8005 og 8006 Resultatandel vedrørende investeringer i DS (datterselskap), TS (tilknyttede selskap) og FKV (felleskontrollert virksomhet).

For virksomheter som har investeringer i datterselskap, tilknyttet selskap eller felleskontrollert virksomhet skal resultatandel/ utbytte resultatføres i post 8005/8006 uavhengig av om man benytter egenkapitalmetoden eller kostmetoden. Ved bruk av egenkapitalmetoden se post 1312-1332. Dersom selskapet har resultatandeler fra flere selskap er det summen av resultatandelene som skal føres. Post 8005/8006 er ikke en skattemessig resultatpost og tilbakeføres på side 4 i post 0660 ved netto negativt resultat og post 0820 ved netto positivt resultat.

Ved bruk av bruttometoden føres inntekter og kostnader på de respektive resultatpostene.

Postene 8060 og 8160 Valutagevinst (agio) Valutatap (disagio)

Her føres gevinst/tap på fordringer og gjeld i utenlandsk valuta. Forskjellen mellom skattemessige og regnskapsmessige gevinst/tap på langsiktige fordringer og gjeld framkommer i skjemaet "Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier", postene 11-13.

Post 8070 Annen finansinntekt

Her inngår bl a gevinst ved realisasjon av verdipapirer, herunder obligasjoner/mengdegjeldsbrev, andel i obligasjonsfond, finansielle opsjoner og avkastning på sparedelen av livsforsikring. Her føres også andel av overskudd og utbytte fra selskaper som ikke er datterselskap, tilknyttet eller felleskontrollert. Beløpet tilbakeføres på side 4.

Post 8080/8100 Verdiøkning-/reduksjon av markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Regnskapsmessig verdsettes markedsbaserte finansielle omløpsmidler på visse vilkår til virkelig verdi. I post 8080/8100 føres resultatvirkningen av endringen i virkelig verdi. Skattemessig tas det ikke hensyn til urealiserte gevinster/tap ved slike verdiendringer. Posten tilbakeføres derfor på side 4 enten i postene 0680 eller i post 0830.

Post 8170 Annen finanskostnad

Her inngår bl a nedskrivning på, og tap ved realisasjon av verdipapirer, herunder obligasjoner/mengdegjeldsbrev, andel i obligasjonsfond og finansielle opsjoner. Her føres også andel av underskudd fra selskaper som ikke er datterselskap, tilknyttet eller felleskontrollert. Beløpet tilbakeføres i post 0710.

Postene 8300 og 8600 Betalbar skatt

Her føres årets forventede skatt hhv. på ordinært resultat og ekstraordinære inntekter/kostnader korrigeret med for mye eller for lite avsatt skatt

fra forrige år. Forventet refusjonskrav etter skatteloven 16-50 skal ikke tas med her, men i post 8310. Postene gjelder bare for aksjeselskaper, allmennaksjeselskap mm.

Post 8310 Refusjon skatt etter skatteloven § 16-50

Her føres det forventede refusjonskrav i henhold til skatteloven § 16-50 av skatt på personinntekt som tilordnes personer som er aktive i virksomheten. Postene kan bare brukes av aksjeselskaper, allmennaksjeselskap mm. og deltakerliknede selskaper. Se for øvrig rettleddningen til post 0940.

Post 8320 og 8620 Endring utsatt skatt/skattefordel

Her føres årets endring i utsatt skatt/skattefordel som knytter seg til skatt på hhv ordinære og ekstraordinære inntekts- og kostnadspostene hvor den regnskapsmessige tidfesting avviker fra den skattemessige, jf. postene "1070 Utsatt skattefordel og "2120 Utsatt skatt " i balansen. Postene gjelder bare for aksjeselskaper, allmennaksjeselskap m.m.

Økning utsatt skatt føres uten fortegn (positivt), nedgang utsatt skatt føres med negativt fortegn.

Økning utsatt skattefordel føres med negativt fortegn, nedgang utsatt skattefordel føres uten fortegn (positivt).

Postene 8400 og 8500 Ekstraordinær inntekt og ekstraordinær kostnad

Her føres ekstraordinære inntekter/kostnader som ikke er ført på andre poster.

Balanse

I samsvar med regnskapsloven § 6-2 er eiendelene delt inn i anleggsmidler og omløpsmidler. Med anleggsmidler menes eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for virksomheten. Andre eiendeler er omløpsmidler.

Anleggsmidler og omløpsmidler

Post 1000 Forskning og utvikling

Her føres kostnader til forskning og utvikling som regnskapsmessig er aktivert.

Post 1070 og 2120 Utsatt skattefordel og utsatt skatt

Utsatt skattefordel innebærer at man i et senere år vil ha krav på skattemessig inntektsfradrag på grunn av poster som allerede er bokført i regnskapet, eller at man allerede har foretatt skattemessig inntektsføring av poster som først senere skal inntektsføres i regnskapet. Utsatt skattefordel vil ikke bare forekomme på grunn av slike negative midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verddivurdering, men også på grunn av skattemessig underskudd til fremføring eller korreksjonsinntekt som kan fradras senere når vilkårene er til stede.

Utsatt skatt omfatter skatteforpliktelser som kan bli aktuelle vedrørende poster som allerede er inntektsført i regnskapet, men som først i et senere år vil kunne bli inntektsført skattemessig, eller poster som allerede er fradragført skattemessig men som først senere vil bli bokført i regnskapet. Slike utsatte skatteforpliktelser kan også oppstå når regnskapsmessige balanseverdier endres ved f.eks. oppkjøp eller oppskrivning.

For beregning av utsatt skattefordel/utsatt skatt vises til "Foreløpig Norsk Regnskapsstandard om skatt".

Post 1080 Goodwill

Her føres forskjellen mellom anskaffelseskost ved kjøp av en virksomhet og virkelig verdi på identifiserbare eiendeler og gjeld i virksomheten jf. regnskapsloven § 5-7.

Post 1130 Anlegg, maskiner under utførelse

Her føres anlegg under utførelse og maskiner under utførelse.

Postene 1312, 1313, 1331 og 1332 Investering i datterselskap, konsernselskap og tilknyttede selskap

Her føres verdien av investeringer i datterselskap, konsernselskap og tilknyttede selskap. Verdien på investeringen kan vurderes etter egenkapitalmetoden eller etter generelle vurderingsregler (anskaffelseskost) jf. regnskapsloven § 5-17. Ved bruk av egenkapitalmetoden vurderes investering til andelen av egenkapital korrigert for årets resultat i datterselskap, konsernselskap eller tilknyttet selskap. Positiv forskjell mellom verdi etter egenkapitalmetoden og anskaffelseskost fremkommer som fond for vurderingsforskjeller jf. post 2041 og 2042.

Post 1400 Varelager

Her føres verdiene i samsvar med regnskapsloven § 5-2. Både skattemessig og regnskapsmessig verdi av varelageret og spesifikasjon av varelageret føres i postene 0110-0140, "Tilleggsopplysninger varelager". Se for øvrig rettleddningen til postene 4005 og 4295.

Post 1500 Kundefordringer, inkl. i samme konsern

Her føres kundefordringer (inkl. vekselfordringer på kunder) etter fradrag for forventet tap. Her føres også kundefordringer på selskap i samme konsern. Skattemessig verdi av kundefordringer skal fremgå av tilleggsopplysninger om skattemessig verdi på fordringer.

Post 1530 Opptjent, ikke fakturert driftsinntekt

Her føres verdien av opptjente inntekter som ennå ikke er fakturert. Slik inntekt skal resultatføres i aktuell post i 3000-serien.

Postene 1810 og 1830 Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Her føres verdien av aksjer, obligasjoner, sertifikater mv. som omsettes i et organisert marked og har god eierspredning og likviditet. Posten omfatter både omløpsmidler som er vurdert til anskaffelseskost og de som er vurdert til virkelig verdi, jf. regnskapsloven § 5-8.

Alle verdipapirfondsandeler som holdes som omløpsmidler - både andeler i obligasjonsfond, pengemarkedsfond, aksjefond og kombinasjonsfond skal føres under post 1810.

Markedsbaserte finansielle derivater som holdes som omløpsmidler føres i post 1880.

Egenkapital

Regnskapsloven kapittel 6 skiller mellom innskutt og opptjent egenkapital. Dette innebærer at man ikke kan finne utbyttegrunlaget etter aksjelovene direkte i balanseoppstillingen.

Ubeskattet egenkapital skal ikke fremgå av balansen. Etter regnskapsloven kapittel 6 skal utsatt skatt vises i balansen, samtidig som endring i utsatt skatt skal føres i resultatregnskapet.

Postene 2000, 2010 og 2020

Innskutt egenkapital

Aksjekapital ev. innskutt kapital i ANS, emannsforetak osv. føres i post 2000. Virksomheter som eier egne aksjer fører opp disse med negativt beløp (til pålydende) i post 2010. Overkursfond føres i post 2020.

Postene 2041 og 2042 Fond for vurderingsforskjeller

Virksomheter som vurderer datterselskap og tilknyttede selskap etter egenkapitalmetoden føres positiv forskjell mellom verdi etter egenkapitalmetoden og anskaffelseskost på disse

postene, se for øvrig post 1312, 1313, 1331, 1332 og 8005/8006.

Langsiktig og kortsiktig gjeld.

Postene 2160 og 2970

Uopptjent inntekt

Her føres verdien av inntekter som regnskapsmessig ennå ikke er opptjent. Se også post 3500.

Postene 2180 og 2980

Andre avsetninger for forpliktelser

Her føres bl.a. avsetninger etter god regnskapsskikk. Avsetningene er ikke skattemessig fradragsberettigede. Korreksjoner for skattemessige forhold fremkommer i skjemaet "Spesifikasjon av forskjeller mellom skattemessige og regnskapsmessige verdier".

Post 2530 Refusjon skatt etter skatteloven § 16-50

Her føres forventet refusjon i henhold til skatteloven § 16-50 vedrørende den andel av selskapets skattepliktige inntekt (i regnskapsåret og tidligere år) som blir beskattet som personinntekt på aktive aksjonærens hånd. Se for øvrig rettleddningen til postene 8310 og 0940.

Post 2600 Skattetrekk og andre trekk

Her føres skatt trukket av lønnsutbetalinger til ansatte. Her føres også skyldig bidragstrekk mv.

Post 2800 Avsatt utbytte

Her føres utbytte og årlig rente på grunnfondsbevis som er foreslått, men ennå ikke vedtatt av generalforsamlingen/forstandskapet mv.

Side 4 i næringsoppgaven

Beregning av næringsinntekt

Post 0610 Ikke fradragsberettiget representasjonskostnad

Her føres den delen av kostnadsførte representasjonskostnader som ikke er fradragsberettiget ved inntektslikningen.

Post 0620 Ikke fradragsberettigede kontingenter/gaver

Her føres kostnadsførte kontingenter og gaver som ikke er fradragsberettigede ved inntektslikningen.

Post 0630 Sum skattekostnad

Sum skattekostnader tilsvarer postene 8300, 8310, 8320, 8600 og 8620.

Post 0640 Rentekostnad på iliknet skatt

Her føres kostnadsførte renter på iliknet skatt. Slike renter er ikke fradragsberettigede ved inntektslikningen.

Post 0650 Andre ikke fradragsberettigede kostnader

Her føres eventuelle andre ikke fradragsberettigede kostnader. Posten skal spesifiseres i eget vedlegg.

Her skal en bl.a. føre endringer i regnskapsprinsipp og korrigerende av feil i tidligere årsregnskap som er ført direkte mot egenkapitalen og som skal ha inntektsvirkning. (Endringer som skal gi fradragsvirkning føres i post 0810.)

Postene 0660 og 0820 Tilbakeføring av resultatandel (kostnad) vedr. investering i datterselskap, tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet

Ved bruk av egenkapitalmetoden og bruttometoden skal resultatandelen fra datterselskap, tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet tilbakeføres her. Resultatandelen er regnskapsmessig ført i post 8000, men skal ikke påvirke skattemessig resultat. Netto positivt

side 4/6

resultat tilbakeføres i post 0820 og netto negativt resultat tilbakeføres i post 0660. **Utbytte for investeringer vurdert etter kostmetoden og inntektsført i post 8000 skal ikke trekkes ut i post 0820.**

Post 0670 Foreslått utbytte fra datterselskap og tilknyttede selskap ved bruk av egenkapitalmetoden

For virksomheter som har kontrollerende innflytelse i en annen virksomhet vil det være god regnskapsmessig å inntektsføre utbytte i det året avsetningen til utbyttet gjøres. For virksomheter som verdsetter eierandel etter egenkapitalmetoden vil andelen av utbyttet være trukket ut i post 0820. Av skjematekniske grunner skal et slikt utbytte legges til i post 0670. Etter dette vil næringsinntekten/-underskuddet være korrigert til bare å inneholde avsatt utbytte fra datterselskap og tilknyttet selskap. Inntektsført avsatt utbytte fra datterselskap eller tilknyttet selskap medfører en midlertidig forskjell da utbyttet først er skattepliktig i vedtaksåret. Skjemamessig er denne midlertidige forskjellen plassert i post 71 i "spesifikasjonsskjemaet". Post 71 skal også fylles ut ved bruk av kostmetoden når avsatt utbytte er inntektsført regnskapsmessig.

Postene 0680 og 0830 Tilbakeføring av verdiendringer på markedsbasert finansielle omløpsmidler

Her tilbakeføres verdiendringer av markedsbaserte finansielle omløpsmidler. Verdiendringer er regnskapsmessig kostnads-/inntektsført i post 8080, men skal ikke påvirke skattemessig resultat.

Postene 0690 og 0840 Regnskapsmessig tap/regnskapsmessig gevinst ved realisasjon av aksjer og andre verdipapirer

Her føres henholdsvis det regnskapsmessige tapet og den regnskapsmessige gevinsten ved realisasjon av aksjer mv.

Postene 0700 og 0850 Skattemessig gevinst/skattemessig tap ved realisasjon av aksjer og andre verdipapirer

Her føres henholdsvis skattemessig gevinst og skattemessig tap ved salg av aksjer mv. overført fra skjemaet "Oppgave over realisasjon av aksjer mv." (RF-1061).

Post 0710 Regnskapsmessig nedskrivning på aksjer og andre verdipapirer som er kostnadsført i året

Her tilbakeføres regnskapsmessig nedskrivning på aksjer da slik nedskrivning føres som en regnskapsmessig kostnad som påvirker årsoverskuddet/-underskuddet uten at beløpet er skattemessig fradragberettiget. Dersom tidligere nedskrivning på aksjer er reversert og dette er ført i resultatregnskapet, vil den inntektsmessige virkningen måtte føres til fradrag i post 0860.

Postene 0720 og 0870 Andel av regnskapsmessig underskudd/andel av regnskapsmessig overskudd i deltakerliknede selskaper.

Her tilbakeføres den regnskapsmessige resultatvirkningen av andel i deltakerliknede selskaper. Resultatvirkningen av den enkelte selskapsandel kan være spredt på flere poster i resultatregnskapet, eller den kan være ført på en post i resultatregnskapet avhengig av hvilken metode som er brukt.

Postene 0730 og 0880 Andel av skattemessig overskudd/andel av skattemessig underskudd i deltakerliknede selskaper

Her korrigeres for skattemessig overskudd/underskudd i deltakerliknede selskaper. Her føres henholdsvis andel av skattemessig overskudd/underskudd i deltakerliknede selskaper. Beløpene overføres fra "Deltagerens oppgave over egen formue

og inntekt i ansvarlige selskaper mv." (RF-1221), eventuelt "Deltagerens oppgave over egen formue og inntekt i kommandittselskapet mv" (RF-1228).

Postene 0740 og 0890 Regnskapsmessig tap/regnskapsmessig gevinst ved realisasjon av andel i deltakerliknede selskaper.

Her føres henholdsvis regnskapsmessig tap/ gevinst ført i resultatregnskapet ved salg av selskapsandeler.

Postene 0750 og 0900 Skattemessig gevinst/skattemessig tap ved realisasjon av andel i deltakerliknede selskaper

Her føres henholdsvis skattemessig gevinst/ tap ved salg av selskapsandeler (vederlag -kostpris). Deltakere i ANS mv. overfører skattemessig gevinst/tap fra post 208 i "Deltagerens oppgave over egen formue og inntekt i ansvarlige selskaper mv." (RF-1221). Deltakere i kommandittselskaper overfører skattemessig gevinst/tap fra post 510 i "Deltagerens oppgave over egen formue og inntekt i kommandittselskap mv." (RF-1228).

Post 0800 Renteinntekt på tilbakebetalt skatt

Her føres renteinntekt på tilbakebetalt skatt. Slike renter er ikke skattepliktig inntekt.

Post 0810 Andre fradrag

Her fradras skattefrie offentlige tilskudd. Videre føres emisjonskostnader og endring pga feil i tidligere årsregnskap som er ført direkte mot egenkapitalen og som skal gi fradragsvirkning. Endringer i regnskapsprinsipp som føres direkte mot egenkapital vil ikke være resultatført men påvirker balanseverdier ført i skjemaet RF-1217 "Spesifikasjon av forskjeller...". Dette skal ikke ha skattemessig virkning og må derfor korrigeres her. Her føres også privat bruk av bil i nærring dersom det ikke er foretatt kostnadsføring i resultatregnskapet.

Post 0815 Evt. egne sykepenger ført som inntekt i resultatregnskapet.

Dersom sykepenger fra folketrygden er inntektsført i regnskapet, skal beløpet føres tilbake i post 0815. Beløpet skal føres særskilt i selvangivelsen i post 1.6.12/ 1.6.13/1.6.14 og 2.7.5/2.7.6/2.7.7.

Post 0930 Endring i forskjeller som påvirker forholdet mellom regnskapsmessig og skattemessig inntekt fra post 100 i RF-1217

Her føres summen av endringer i forskjeller som fremkommer i post 100 i skjemaet "Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig inntekt" (RF-1217). Dersom summen av endringer er positiv, skal beløpet tillegges inntekten. En negativ sum skal fradras inntekten.

Post 0940 Sum, skal overføres til «Skjema for beregning av personinntekt» (RF-1224)

Det skal beregnes personinntekt for eier og/ eller ektefelle som har vært aktive i enmannsforetak (selvstendig næringsdrivende), jf. sktl. § 12-10. Det skal likeledes beregnes personinntekt for fysiske personer som har vært aktive i aksjeselskap eller deltakerliknet selskap når disse aktive personene eier minst 2/3 av aksjene/andelene eller har krav på minst 2/3 av utbyttet/overskuddet i selskapet, jf. sktl. §§ 12-10. Det må i slike tilfeller fylles ut et eget skjema, RF-1224, der personinntekten skal beregnes.

Den sum som fremkommer i post 0940 skal benyttes ved beregning av personinntekt og overføres til skjemaet RF-1224 post 1.1. For deltakerliknede selskap skal det ikke skje noen overføring fra post 0940. For deltakerliknede selskap skal i stedet beløpet i post 0999 overføres

til selskapsoppgaven, og beløp fra selskapsoppgaven skal overføres til skjemaet RF-1224.

Merk for øvrig at foretaket skal svare ja eller nei på et eget spørsmål på side 4 om hvorvidt det skal fastsettes personinntekt av foretakets inntekt.

Post 0950 Fradrag for renteinntekter og inntektsført avkastning på livsforsikring (Posten fylles ikke ut av deltakerliknede selskap)

Her tilbakeføres renteinntekter, inntektsført avkastning på livsforsikring.

Post 0960 Tillegg for gjeldsrenter (Posten fylles ikke ut av deltakerliknede selskap)

Her tilbakeføres gjeldsrenter.

Post 0970 Fradrag for aksjeutbytte (Posten fylles ikke ut av deltakerliknede selskap)

Her føres aksjeutbytte fra norske selskap (med eller uten rett til godtgjørelse) det året utbytte er besluttet utdelt. Aksjeutbytte fra utenlandske selskap føres også her.

Postene 0980 og 0990

For samvirkeforetak

Frdrag for kjøpsutbytte og avsetning til felleseid andelskapital for samvirkeforetak gis bare i inntekt som skriver seg fra omsetning med medlemmer. Det er fradragrett for avsetning til felleseid andelskapital med inntil 15 pst av inntekten før fradrag for bonus til medlemmene. Næringsinntekten fra omsetning med medlemmene finner en frem til ved å multiplisere inntekt fra post 0940 i næringsoppgaven med omsetning med medlemmene (eksklusiv merverdiavgift dividert på total omsetning (eksklusiv merverdiavgift).

Post 0999/0998 Næringsinntekt/-underskudd overføres til selvangivelsen/ selskapsoppgave

Merk at disse to poster utgjør tidligere post 0999 (i 2000). Posten er nå splittet i to - ett felt for netto positivt resultat og ett for netto negativt resultat.

Overskudd/inntekt

Den del av næringsinntekten som gjelder inntekt fra fiske og/eller fangst, overføres til selvangivelse for aksjeselskaper mv. post 203/selvangivelse for næringsdrivende post 2.7.3, mens den øvrige del av næringsinntekten overføres til post 204 henholdsvis post 2.7.1 - 2.7.7. Dersom inntekten er fordelt mellom disse postene, må fordelingen vises i eget vedlegg.

For ansvarlige selskap overføres overskudd til "Selskapsoppgave for ansvarlige selskap" (RF-1215) post 201 og for kommandittselskap til "Selskapsoppgave for kommandittselskaper mv." (RF-1226) post 201.

Underskudd

Underskudd overføres til selvangivelsen for aksjeselskap mv. post 222/selvangivelse for næringsdrivende post 3.2.17 eventuelt til "Selskapsoppgave for ansvarlige selskap" (RF-1215) post 201/"Selskapsoppgave for kommandittselskaper mv." (RF-1226) post 201.

Særskilt om etterberegnet merverdiavgift og investeringsavgift og om tidligere etterberegnet merverdiavgift som er nedsatt eller fratatt

Etterberegnet merverdiavgift/investeringsavgift (bortsett fra de avgiftsbeløp som er etterberegnet på grunn av differanser mellom omsetningsoppgavene og regnskapets tall) føres i post 8400 i resultatregnskapet. Eventuelle renter og tilleggsavgift skal, uansett årsak til etterberegningen, også føres i post 8400.

Hvis etterberegnet merverdiavgift/-investeringsavgift gjelder aktiveringspliktige

driftsmidler skal slike avgiftsbeløp aktiveres på vedkommende driftsmiddel.

Den del av etterberegningen som gjelder tilleggsavgift og utgående/inngående avgift av ikke bokførte inntekter/kostnader tilbakeføres i post 0650. Det samme gjelder etterberegning vedrørende inngående avgift på ikke fradragsberettigede kostnader, herunder private anskaffelser.

Hvis den næringsdrivende i siste regnskapsår har fått nedsatt eller frafalt tidligere

etterberegnet merverdi- og/eller investeringsavgift (med ev. renter og tilleggsavgift) eller hvis fylkesskattekontoret etter vedtak har foretatt en reduksjon av tidligere års avgiftsberegning, og nedsettelsen ikke skyldes differanser mellom omsetningsoppgavene og regnskapets tall, skal slike nedsettelser inntektsføres i post 8400 i resultatregnskapet.

Hvis nedsatt eller frafalt tidligere etterberegnet merverdi- og/eller investeringsavgift gjelder driftsmidler som er aktivert i regnskapet og

avgiftsbeløpet tidligere har vært aktivert, skal det komme til fradrag på saldorskjemaet.

Det skal vedlegges næringsoppgaven en spesifikasjon som viser føringen av etterberegnet/ evt. frafalt eller nedsatt merverdi- og/eller investeringsavgift (med ev. renter og tilleggsavgift).

Rettledning til utfylling RF 1052 avstemming av egenkapital mv. for 2002

Skjemaet RF-1052 i avstemming av egenkapitalen, skal fylles ut av foretak som er pliktige til å bruke næringsoppgave 2, 3 eller 4 eller frivillig bruker næringsoppgave 2.

Skjemaets side 1 skal fylles ut av alle aksjeselskap, allmennaksjeselskap mv. Det samme gjelder banker og finansieringsselskap mv. samt forsikringsselskap mv.

Skjemaets side 2 skal fylles ut av enmannsforetak og deltakerliknede selskaper som leverer næringsoppgave 2.

Avstemming av egenkapital for aksjeselskap, allmennaksjeselskap mv.

Post 102 Avsatt utbytte o.l

Her føres avsatt utbytte. For samvirkeforetak skal renter på grunnfondsbevis og kjøpsutbytte føres her.

Post 103 Mottatt konsernbidrag

Her føres mottatt konsernbidrag som er ført mot egenkapitalen.

Post 104 Avgitt konsernbidrag

Her føres avgitt konsernbidrag som er ført mot egenkapitalen.

Post 106 tingsinnskudd

Her føres verdi på tingsinnskudd. Ved nystiftelse av selskap eller forhøyelse av aksjekapital i eksisterende selskap, er det gjenstandens verdi som føres opp i post 106 tingsinnskudd.

Ved omdannelse fra enmannsforetak/ deltakerliknede selskaper føres den samlede verdi på innskuddet opp i post for tingsinnskudd.

Ved innfusjonering av selskap(er) er det den samlede regnskapsmessige endring av selskapet egenkapital som følge av fusjonen som skal føres i post for tingsinnskudd.

Post 107 Nedsettelse av aksjekapital

Her føres det beløp som utbetales aksjonærene ved nedsettelse av aksjekapitalen.

Hvis nedsetningsbeløpet ikke er utbetalt til aksjonærene, men brukt til dekning av tap, skal det føres opp "0" i beløpsfeltet. Ved utfisjonering av selskap(er), er det den samlede regnskapsmessige endring av selskapets egenkapital som følge av utfisjoneringen som skal føres opp som beløp i posten for nedsetting.

Hvis selskapet eier egne aksjer og de slettes, skal det ikke føres opp noe beløp her.

Post 109 Aksjonærbidrag

Her føres mottatt aksjonærbidrag (+) og ytet aksjonærbidrag (+) som er ført mot egenkapitalen.

Post 110 Gjeldsettergivelse

Hvis selskapet har fått ettergitt gjeld, skal det

beløp som endres fra gjeld til egenkapital føres opp her, når gjeldsettergivelsen ikke er ført over resultatet.

Post 111 Kjøp av egne aksjer

Her føres det beløp som selskapet har betalt ved kjøp av egne aksjer i inntektsåret.

Post 112 Salg av egne aksjer

Ved salg av egne aksjer i inntektsåret, skal salgssummen føres opp her under forutsetning av at salget er gjennomført som en egenkapitaltransaksjon. Hvis egne aksjer amortiseres (slettes), skal det ikke føres opp noe beløp her.

Post 113 Prinsippendringer

Dersom selskapet har endret regnskapsprinsipp, skal sum prinsippendringer som er ført direkte mot egenkapitalen føres her. Her skal føres netto prinsippendringer etter fradrag for utsatt skatt/utsatt skatt fordel.

Post 114 Gjeld konvertert til aksjekapital

Her føres økningen i aksjekapitalen som skyldes konvertering av gjeld.

Post 115 Andre endringer

Eventuelle andre endringer i egenkapitalen som ikke kan føres på noen av de ovennevnte postene, skal føres her.

Andre opplysninger

Post 207 Skattemessig innbetalt aksjekapital (inkludert overkurs)

Her føres innbetalt aksjekapital tillagt overkurs ved nyttegning, jf. sktl § 10-11 (selv om overkursen helt eller delvis er brukt til å dekke stiftelseskostnader). Hensikten med posten er å holde orden på hva som er innbetalt aksjekapital i forhold til utbyttebeskatningsreglene og beregning av korreksjonsinntekt, jf. sktl 10-5, 2 ledd. Videre er hensikten å holde orden på opprinnelig innbetalt aksjekapital i forbindelse med reglene ved realisasjon av aksjer.

Avstemming av egenkapitalen for enmannsforetak og deltakerliknede selskaper

Post 300 Egenkapital 31.12 forrige år

Ved overgang fra næringsoppgave 2 skal post 300 ikke benyttes. Den regnskapsmessige egenkapitalen ved omgjøring av balansen skal gis opp i post 303 og/eller post 304.

Post 302 Privatkonto

Se forklaring under "Spesifikasjon av privatkonto for enmannsforetak og deltakerliknede selskaper".

Post 303 Innskudd av kontanter /

post 204 Innskudd av eiendeler

Her føres innskudd kontanter (post 203) og verdi på tingsinnskudd (post 204 fra eieren/deltakerne som er ført direkte mot egenkapitalen).

Spesielt for deltakerliknede selskaper: Ved omdannelse fra enmannsforetak til deltakerliknede selskaper føres den samlede verdi på innskuddet opp i post for tingsinnskudd.

Post 305 Fradragsførte kostnader ved bruk av privat bil etter sats

Dersom det er kostnadsført i resultatregnskapet for yrkesbruk av privat bil etter sats, skal beløpet føres her.

Post 306 Prinsippendringer

Dersom foretaket har endret regnskapsprinsipp, skal sum prinsippendringer som er ført direkte mot egenkapitalen føres her.

Post 307 Andre egenkapitalkorreksjoner

Her føres andre egenkapitalkorreksjoner som ikke kan føres ovenfor. Som eksempel på andre egenkapitalkorreksjoner kan nevnes; Hvis det er kostnadsført fradrag for hjemmekontor etter standardbeløp i resultatregnskapet, skal samme beløpet føres her.

Spesifikasjon av privatkonto for enmannsforetak og deltakerliknede selskaper

Her skal det settes opp en nærmere spesifikasjon av privatkonto. Her føres eierens uttak og private kostnader ført i virksomhetens regnskap.

For deltakerliknede selskaper er det sum alle deltakernes privatkontoer som skal føres her.

Spesifikasjon av fordeling av inntekt mellom ektefeller når disse driver felles bedrift

Dersom det skal foretas en deling av overskuddet i enmannsforetaket etter reglene i skatteloven § 2-11 tredje ledd, skal fordeling av inntekt spesifiseres her. Fordelingen må som utgangspunkt og hovedregel svare til ektefellenes arbeidsinnsats og deltakelse i virksomheten.

Foretak som går over fra å ha begrenset regnskapsplikt i 2001 til full regnskapsplikt i 2002

Disse foretakene vil ikke ha noen inngående regnskapsmessig egenkapital. Egenkapital pr 31.12. forrige år settes til 0.

Ved omarbeidelse av balanse fra skattemessige verdier til regnskapsmessige verdier, skal hele den regnskapsmessige egenkapital som fremkommer, føres i post 204 innskudd eiendeler.

Bygge- og anleggsstatistikk 2002

Vedlegg C Appendix C

Merk: Med mindre næringsoppgaven leveres elektronisk til Skattedirektoratet, skal kopi av Næringsoppgave 1 eller 2 legges ved dette skjemaet. Foretak som leverer Næringsoppgave 2 skal også levere skjema om avstemming av egenkapital mv. Et eget regnskapsskjema kan eventuelt erstatte næringsoppgaven (se rettledningen).
Dersom næringsoppgaven leveres elektronisk, sett kryss her:

Viktig: Skjemaet skal leses maskinelt. **Bruk blå eller svart penn** og skriv tallene slik:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Dersom virksomheten bare har vært **i drift en del av 2002**, må du likevel svare. Dersom virksomheten var **ute av drift hele 2002**, kryss av i boksen nedenfor, undertegn og returner skjemaet.

Virksomheten er plassert i næring:

Hvis dette er galt, vennligst beskriv virksomheten (du må fylle ut skjemaet selv om foretaket er plassert i gal næring):

Foretakets registrerte offisielle e-postadresse er:

Hvis den mangler eller er feil, før den opp i rubrikken under (bruk store bokstaver):

--

Er virksomheten i foretaket:	☐ I vanlig drift	☐ Midlertidig ute av drift, fra dato:	dd	mm	åå	☐ Opphørt, dato:	dd	mm	åå
	☐ Under oppbygging	☐ Solgt/overdratt (se under), dato:							
Virksomheten er solgt/overdratt til (oppgi navn og organisasjonsnummer til foretaket):							Eieform pr. 31.12.02:		
Dersom adresse- endring, fyll ut:	Beliggenhetsadresse: Gate eller sted:		Postnr.:	Poststed:	Kommune:				
	Postadresse: Postboks, gate eller sted:		Postnr.:	Poststed:	Kommune:				

Sysselsetting

Beregnet gjennomsnittlig antall eiere og lønnstakere i året ved å summere antall eiere/lønnstakere ved utgangen av hver måned og dividere med 12. Rund av til nærmeste hele tall.

1.1 Oppgi antall eiere av enkeltmannsfirma og ansvarlig selskap og familiemedlemmer som arbeider daglig i foretaket uten fast lønn. Årsgjennomsnitt	
1.2 Antall lønnstakere. Årsgjennomsnitt	+
1.3 Totalt antall sysselsatte (1.1+ 1.2)	=
1.4 Antall årsverk utført av lønnstakere, med én desimal. Summen av heltids- og deltidsansatte omregnet til heltidsansatte	,
1.5 Antall deltidsansatte. Årsgjennomsnitt	
1.6 Antall lærlinger. Årsgjennomsnitt	
1.7 Antall sysselsatte i forskning og utvikling. Årsgjennomsnitt	
1.8 Antall timeverk utført av lønnstakere i året (faktisk arbeidet tid)	

2. Prosentfordeling av total omsetning på ulike næringer

Prosent med én desimal

Her prosentfordelles summen av postene 3000+3100+3200+3600+3695+3700+3900+/- evt. 3500 i Næringsoppgaven ekskl. mva. Spesielle offentlige avgifter som inngår i salgsprisen, skal ikke trekkes fra. Post 3500 finnes bare på Næringsoppgave 2.

2.1 Omsetning fra byggevirksomhet (oppføring, ombygging, reparasjon, vedlikehold og riving av bygninger, samt utleie av maskiner med personell i byggevirksomhet), %
2.2 Omsetning fra anleggsvirksomhet (flytting av masse samt oppføring, ombygging, reparasjon, riving mv av anlegg samt inntekter fra utleie av maskiner med personell i anleggsvirksomhet), %
2.3 Omsetning fra annen industriell virksomhet (kun salg av egenproduserte varer), %
2.4 Omsetning fra tjenesteyting (bl.a. leieinntekt fra fast eiendom), %
2.5 Omsetning fra varehandel og agentur. Salg av innkjøpte varer som selges videre, i eget navn og for egen regning, uten å bli bearbeidet (handelsvare) samt agenturinntekt fra formidling av salg av handelsvarer, %
2.6 Omsetning fra primærnæringsvirksomhet, %
Sum av postene 2.1 til 2.6	1 0 0, 0 %

3. Særskilte opplysninger

i 1 000 kroner

Alle beløp føres ekskl. mva.

3.1 Omsetning av handelsvarer. Med handelsvarer menes innkjøpte varer som selges videre uten å bli bearbeidet
3.2 Varekostnad for solgte handelsvarer	÷
3.3 Bruttofortjeneste (post 3.1 ÷ 3.2)	=
3.4 Kostnader for innleid arbeidskraft. Som innleid arbeidskraft regnes de som arbeider for foretaket, men som har ansettelseskontrakter i et annet foretak
3.5 Utgifter til forskning og utvikling, dvs. summen av aktiverte investeringer og alle løpende kostnader inkl. personalkostnader ekskl. avskrivninger som henger sammen med FoU

4. Opplysninger om eksport og import, fordringer og gjeld overfor utlandet i 2002

Alle virksomheter som er registrert utenfor Norge og norsk kontinentalsokkel regnes som utenlandske (også norskeidede datterselskaper og filialer i utlandet). Fysiske personer med fast bosted utenfor Norge regnes som utenlandske, uansett statsborgerskap. Hvor en tjeneste blir produsert er ikke viktig.

Med unntak av kjøp og salg av handels- og produksjonsvarer, regnes alle former for virksomhet som tjenester (også virksomhet med godtgjøring i form av royalties, kommisjonsavgifter, provisjoner og lignende). Bankgebyrer og meglerprovisjoner skal regnes med i verdien av tjenestene. Renteinntekter, rentekostnader eller annen kapitalavkastning fra/til utlandet inngår derimot ikke i tjenestebegrepet.

4.1 Solgte foretaket varer eller tjenester til utenlandsk kjøper i 2002? Ja ☐ Nei ☐ → Gå til 4.3 ↓ i 1 000 kroner	4.6 Hva var prosentandelen til største utenlandske aksjonær per 31.12.2002? <input type="text"/> %
4.2 Omsetning fra eksport, i alt	4.7 Eide foretaket aksjer i utenlandske selskaper per 31.12.2002? Ja ☐ Nei ☐ → Gå til 4.9 ↓
- av dette: eksport av varer	4.8 Hvor stor var den største utenlandske eierandelen per 31.12.2002? <input type="text"/> %
= eksport av tjenester	4.9 Hadde foretaket fordringer overfor utlandet per 31.12.2002? Ja ☐ Nei ☐ → Gå til 4.11 ↓ i 1 000 kroner
4.3 Kjøpte foretaket varer eller tjenester fra utenlandsk foretak i 2002? Ja ☐ Nei ☐ → Gå til 4.5 ↓ i 1 000 kroner	4.10 Hvor mye utgjorde samlede fordringer overfor utlandet per 31.12.2002? <input type="text"/>
4.4 Kostnader fra import, i alt	4.11 Hadde foretaket gjeld overfor utlandet per 31.12.2002? Ja ☐ Nei ☐ → Gå til 5 ↓ i 1 000 kroner
- av dette: import av varer	4.12 Hvor mye utgjorde samlet gjeld til utlandet per 31.12.2002? <input type="text"/>
= import av tjenester	

Foretak som deltar i Statistisk sentralbyrås Finanstelling 2002, trenger ikke besvare spørsmålene 4.5 - 4.12.

4.5 Hadde foretaket utenlandske aksjonærer per 31.12.2002?

Ja → Gå til 4.6

Nei → Gå til 4.7

5. Investeringer, aktivert og fullført i året. Levetid mer enn ett år

i 1 000 kroner

Se rettleidingen for nærmere forklaring.

NO vil si Næringsoppgave.

Tilganger av nye og brukte driftsmidler, kjøp og påkostninger inkl. aktiverte egenarbeider

herav kjøpt brukt (spesifiser tilganger av brukte driftsmidler)

Avganger til salgspris

5.1 Maskiner, verktøy, redskap, inventar og software

(investeringer som påvirker NO-postene 1280 + 1205 ekskl. personbiler + 1290)

5.2 Transportmidler (investeringer som påvirker NO-postene 1221 + 1225 + 1239 + personbiler i 1205)**5.3 Bygninger og anlegg inkl. boligbygg** (investeringer som påvirker NO-postene 1105 + 1115 + 1117 + 1160)**5.4 Ubebygget tomt/grunn** (investeringer som påvirker NO-postene 1150 og 1140)

⊥

5.5 Verdien av fysiske driftsmidler ervervet ved finansiell leasing (del av post 5.1, 5.2 og ev. 5.3)

Se rettleidingen for nærmere forklaring.

⊥

6. Verdien av all bygge- og anleggsvirksomhet i året

i 1 000 kroner

6.1 Fakturert direkte til byggherre, dvs. verdien av totale driftsinntekter fra bygge- og anleggsvirksomhet som er fakturert direkte til byggherre. Dette vil utgjøre en del av eller hele verdien bak postene 2.1 og 2.2**6.2 Egne aktiverte investeringsarbeider i bygg og anlegg**, dvs. verdien av slikt arbeid utført med egne ansatte som medfører tilganger av investeringer i post 5.3 i skjemaet**6.3 Verdi av all utført bygge og anleggsvirksomhet** i året er lik summen av 6.1 og 6.2**7. Fordeling av all bygge- og anleggsvirksomhet på prosjektyper**

Fordel verdien i post 6.3 på prosjektyper etter prosentmessige andeler, ev. bruk beste skjønn.

Under nybygg inngår alt byggearbeid som omfatter oppføring av nye bygninger/anlegg. Under rehabilitering føres alt byggearbeid som utbedring, ombygging o.l. på eksisterende bygninger/anlegg som er aktiverbare, dvs. som øker bygningenes/anleggenes effektivitet, verdi og/eller levetid. Løpende vedlikehold og reparasjonsarbeid føres under Vedlikehold/reparasjon.

Bygninger	⊥		
	Nybygg	Rehabilitering	Vedlikehold/reparasjon
7.01 Boligbygninger og fritidshus (inkl. garasjer o.l.)	%	%	%
7.02 Andre bygninger	%	%	%
Anlegg	Nyanlegg og rehabilitering		Vedlikehold/reparasjon
7.03 Veier, gater (inkl. bruer)	%		%
7.04 Jernbaner, forstadsbaner mv. (inkl. bruer)	%		%
7.05 Havne-, fyr- og mololeanlegg (inkl. kaier)	%		%
7.06 Vann- og kloakkanlegg	%		%
7.07 Kraftanlegg: Overføringslinjer inkl. sekundær- og transformatorstasjoner etc.	%		%
7.08 Kraftanlegg: Damanlegg, tunneler, kraftstasjoner	%		%
7.09 Anlegg for industri og bergverk	%		%
7.10 Flyplasser, idrettsanlegg og friluftsanlegg	%		%
7.11 Anlegg for jord- og skogbruk	%		%
7.12 Anlegg for fiske og oppdrett	%		%
7.13 Landbaserte olje- og gassanlegg	%		%
7.14 Militære anlegg	%		%
7.15 Andre anlegg	%		%
Prosentatsene i post 7.01 t.o.m. 7.15 summerer seg til 100	1 0 0 %		

8. Datautstyr og programvare (del av post 5.1)

i 1 000 kroner

8.1 Innkjøp av datautstyr

Omfatter alt kjøp av datautstyr (hardware og systemsoftware, verktøy og applikasjoner). Både såkalte pakker og kundetilpasset programvare skal inkluderes i postene.

Totale utgifter herav aktivert

--	--

8.2 Innkjøpt programvare/software (som ikke er tatt med under post 8.1).

Her inngår summen av alle utgifter (investeringer og kostnader ekskl. avskrivninger) til kjøp av standard programvare og særskilt tilpasset eller utviklet programvare. Lisensavgifter og tjenester direkte tilknyttet kjøpet (installasjon, testing, vedlikehold) skal inkluderes. Programvare som er anskaffet sammen med maskinutstyr tas kun med dersom den ikke er inkludert i kjøp av maskiner og utstyr. Hvis beløpet ikke kan fastslås nøyaktig, gjør et anslag.

Totale utgifter herav aktivert

--	--

8.3 Egenutviklet programvare/software for egen bruk.

Posten omfatter totale utgifter, investeringer og kostnader inkl. lønnskostnader, men uten avskrivninger, for egenutviklet software til egen bruk, ikke for salg. Kjøp av software og utvikling av software for kunder holdes utenom. Kan ikke beløpet fastslås nøyaktig, gjør anslag.

Totale utgifter herav aktivert

--	--

9. Fordeling av foretakstill på ulike bedrifter (avdelinger). Kun foretak med flere bedrifter fyller ut dette.

Fordel foretakets sysselsetting, lønnskostnader, omsetning, produktinnsats, tilganger og avganger på bedriftene (avdelingene) i foretaket. Før på eventuelle **nye bedrifter** med oppstartsdato, adresse og andre relevante opplysninger. **Opphørte/solgte bedrifter** påføres opphørs-/salgsdato. Bruk eget ark hvis nødvendig. Se rettledningen for nærmere forklaring.

Ident	Adresse/karakteristikk	NACE (næringskode)	9.1, Fordel antall sysselsatte	Prosentfordeling, oppgis med to desimaler				
				9.2 Lønnskostnader	9.3 Omsetning	9.4 Produktinnsats	Investeringer	
							9.5 Tilganger uten tomt	9.6 Avganger uten tomt
				,	,	,	,	,
				,	,	,	,	,
				,	,	,	,	,
				,	,	,	,	,
				,	,	,	,	,
				,	,	,	,	,
				,	,	,	,	,
				,	,	,	,	,
				,	,	,	,	,
				,	,	,	,	,
				,	,	,	,	,
				,	,	,	,	,
				,	,	,	,	,
				,	,	,	,	,
				,	,	,	,	,
				,	,	,	,	,
				,	,	,	,	,
		SUM	Tilsvare post 1.3 i dette skjemaet	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Fospørslers fra Statistisk sentralbyrå kan rettes til:

Navn

Telefon

E-postadresse

Dato, underskrift

Råd til forbedringer eller kommentarer kan sendes inn på eget ark.

Viktig: Med mindre næringsoppgaven leveres elektronisk til Skattedirektoratet, skal kopi av Næringsoppgave for 2002 legges ved dette skjemaet. Foretak som leverer Næringsoppgave 2 skal også levere skjema om avstemming av egenkapital mv. Et eget regnskapsskjema kan eventuelt erstatte næringsoppgaven (se rettledningen).

Bygge- og anleggsstatistikk 2002

Generell informasjon

Hvem får skjemaene?

Statistisk sentralbyrå sender dette skjemaet til et utvalg av foretak for å innhente opplysninger om virksomheten i 2002. Opplysningene innhentes for å utarbeide offisiell statistikk for næringer. Dette er nødvendig for Nasjonalregnskapet og er et krav i følge EØS-avtalen. Statistikken danner grunnlag for planlegging og styring, både politisk og for næringslivet.

Hvorfor må din virksomhet være med?

Mange oppgavegivere undrer seg over at deres opplysninger er viktige fordi virksomheten er liten, men i mange bransjer er det slik at vi vil få et galt bilde dersom små enheter ikke er med. Foretak som er midlertidig ute av drift, ikke har startet opp virksomheten i 2002 eller er lagt ned, må også svare. Kryss av i riktig boks på skjemaets forside, fyll ut de poster som er relevante og send inn underskrevet skjema.

Du har plikt til å svare

Opgavene samles inn av Statistisk sentralbyrå med hjemmel i § 2-2 (1) i lov om offisiell statistikk og Statistisk sentralbyrå av 16. juni 1989 nr. 54 og Finansdepartementets delegasjonsbrev av 13. februar 1990. Dersom du mener du ikke har plikt eller lovlig adgang til å gi oppgaver, kan du klage over pålegget innen tre uker. Klageretten gjelder ikke spørsmål om oppgaveplikten er rimelig eller nødvendig.

Hva skjer hvis du ikke svarer?

Den som ikke svarer i tide på en undersøkelse med svarplikt, må regne med å bli ilagt tvangsmulkt etter lov om offisiell statistikk og Statistisk sentralbyrå § 2-3. Svarplikten faller ikke bort selv om tvangsmulkten blir betalt.

Personvernet

Opgavene er undergitt taushetsplikt etter statistikklovens §2-4. Statistisk sentralbyrå vil bruke opplysningene til å utarbeide offisiell statistikk, og til statistisk bruk for forskning og offentlig planlegging.

Legg ved Næringsoppgave (NO)

Skattepliktige foretak må legge ved kopi av Næringsoppgave 1 eller 2 (vedlegg til selvangivelsen) for inntektsåret 2002 og skjemaet Avstemming av egenkapital mv. som er pliktig vedlegg til Næringsoppgave 2. Hvis næringsoppgaven ikke er tilgjengelig innen fristen for innlevering av spørreskjemaet, kan den etter sendes. Legg i så fall ved beskjed om når næringsoppgaven blir sendt.

Alternativt kan det sendes inn eget regnskapsskjema som omfatter rundt halvparten av opplysningene i næringsoppgaven. Dette skjemaet får du ved å henvende deg til Statistisk sentralbyrå.

Dersom foretaket har flere utgaver av Næringsoppgave, skal kopi av alle disse legges ved eller regnskapsskjemaet fylles ut slik at det gjelder alle næringsoppgavene.

Merk: Foretak som leverer elektronisk Næringsoppgave til Skattedirektoratet trenger ikke legge ved kopi av Næringsoppgave eller fylle ut eget regnskapsskjema. Sett kryss på side 1 om dette er tilfelle.

Rettledning

1. Sysselsetting

1.1 Eiere av enkeltmannsfirma og ansvarlig selskap og familiemedlemmer som arbeider daglig i foretaket uten fast lønn.

Årsgjennomsnitt

Her inngår alle sysselsatte som ikke er lønnstakere. Ingen som det betales arbeidsgiveravgift for, regnes med her. Disse inngår i 1.2

1.2 Antall lønnstakere

Som lønnstakere regnes alle personer som arbeider for arbeidsgiver og mottar lønn, gratiale mv. inklusiv fraværende for en kort periode (permisjon med lønn, sykdom, ferie, streik), deltidsansatte, sesongarbeidere, utleid arbeidskraft mv. Fraværende for en lengre eller ubestemt periode og innleid arbeidskraft tas ikke med.

1.4 Antall årsverk utført av lønnstakere, med en desimal

Her summeres alle heltidsansatte pluss alle deltidsansatte omregnet til hvor mange heltidsansatte disse tilsvarer på årsbasis. En lønnstaker som arbeider kun en dag i uken hele året, utgjør 0,2 årsverk.

1.5 Antall deltidsansatte

Posten omfatter alle som på regulær basis arbeider færre timer enn normal arbeidstid pr. uke, inkl. dem som arbeider deltid bare visse dager i uka.

1.6 Antall lærlinger

Her oppgis antall ansatte personer som arbeider i foretaket på en lærlingkontrakt og/eller personer som har praksisplass i forbindelse med sin utdanning. Disse utgjør en del av antallet ført på post 1.3.

1.7 Antall sysselsatte i forskning og utvikling

Forskning og utvikling (FoU) forstås som kreativ virksomhet, hovedkriteriet er at FoU inneholder et nyhetselement og at det er knyttet en viss usikkerhet til resultatet. Virksomhet forstås som FoU når den utføres systematisk for å oppnå økt kunnskap. Rutinemessig prøving og kvalitetskontroll, problemløsning i produksjonen mv. med bruk av eksisterende teknikk regnes ikke som FoU.

Alle personer som arbeider direkte med forskning og utvikling skal telles inkludert dem som yter direkte tjenester til slik virksomhet, som FoU-direktør, FoU-avdelingsleder o.l., mens personer som yter indirekte tjenester for FoU ikke regnes med. Sysselsatte innen FoU utgjør en del av antallet ført på post 1.3.

1.8 Antall timeverk utført av lønnstakere i året

Her oppgis foretakets totale faktisk utførte timeverk i året, summert for alle lønnstakere (jf. 1.2). Overtid skal være med, samt tid brukt til arbeidsforberedelse, rengjøring av utstyr, rapportskrivning etc. Betalte, ikke arbeidede timer skal ikke være med, som sykefravær, ferie, permisjon, kurs osv.

2. Prosentfordeling av total omsetning på ulike næringer

2.1 Omsetning fra byggevirkksomhet

Her inngår prosentandelen av total omsetning fra oppføring, ombygging, reparasjon, vedlikehold og riving av bygninger. Her føres også elektrisk installasjonsarbeid, isolasjonsarbeid, VVS- og annet installasjonsarbeid i bygninger. Ta også med stukkaturarbeid og pussing, snekkerarbeid, gulvlegging og tapetsering, malerarbeid, glassarbeid og annen ferdiggjøring av bygninger, samt utleie av maskiner med personell i byggevirkksomhet.

2.2 Omsetning fra anleggsvirkksomhet

Her inngår prosentandelen av total omsetning fra flytting av masse (rydding av byggeplasser, utgraving av tomter, sprengning, drenering av landbruks- og skogbruks-areal m.m.) samt oppføring, ombygging, reparasjon, vedlikehold og riving av anlegg. Omsetning fra utleie av maskiner med personell i anleggsvirkksomhet skal også være med.

2.3 Omsetning fra annen industriell virksomhet

Her tar man med prosentandelen av total omsetning av egenproduserte varer og tjenester innen:

- Bergverksdrift og utvinning
- Industriproduksjon
- Kraft- og vannforsyning

Med industriproduksjon menes fysisk eller kjemisk bearbeiding av materialer eller deler til nye produkter, enten arbeidet er utført maskinelt eller manuelt.

2.4 Omsetning fra tjenesteyting (bl.a. leieinntekt av fast eiendom)

Her føres opp prosentandelen av total omsetning fra all virksomhet som ikke er bygge- og anleggsvirkksomhet, industri, varehandel, agentur eller primærnæringsvirksomhet.

2.5 Omsetning fra varehandel og agentur

Her føres opp prosentandelen av total omsetning som gjelder all egen detalj- og engros-handelsomsetning i året, samt godtgjørelse for formidling av salg for andre foretak ved å oppta ordrer eller slutte salg i disse foretakenes navn (agenturhandel). Posten omfatter omsetning fra salg i eget navn og for egen regning, fra fast utsalgssted eller fra torgplass mv. Spesielle offentlige avgifter som inngår i salgsprisen, skal også inngå i beregningsgrunnlaget.

Provisjoner for formidling av tipping, lotto og andre spill skal ikke tas med her, heller ikke inntekter fra reparasjoner og vedlikehold av motorkjøretøyer, husholdningsvarer og personlige varer. Disse føres i post 2.4.

2.6 Omsetning fra primærnæringsvirksomhet

Dette omfatter inntekter fra salg av varer og tjenester innenfor jord- og skogbruk, jakt, viltstell, fiske, fangst og fiskeoppdrett. Det er en forutsetning at foretaket selv utfører primærnæringsaktiviteten.

3. Særskilte opplysninger

3.2 Varekostnad for solgte handelsvarer, ekskl. mva.

Opggi verdien av forbruket verdsatt til innkjøpspris. Dette tilsvarer den delen av NO post 4005 som gjelder handelsvarer. Spesielle offentlige avgifter på handelsvarene skal ikke legges til, spesielle offentlige tilskudd skal ikke trekkes fra i varekostnaden.

3.4 Kostnader for innleid arbeidskraft

Som innleid arbeidskraft regnes de som arbeider i foretaket, men som har ansettelseskontrakter i et annet foretak. Dette kan være innleide vikarer. Kostnader for arbeid utført av av andre firmaer på oppdrag av foretaket, regnes ikke med her, som f. eks. underentreprenører. Deltidsansatte eller sommervikarer med ansettelseskontrakt i foretaket er heller ikke å regne som innleid arbeidskraft. Posten føres ekskl. mva.

3.5 Utgifter til forskning og utvikling

Definisjon av forskning og utvikling, se post 1.7.

Som utgifter til FoU regnes summen av aktiverte investeringer og alle løpende kostnader inkl. personalkostnader, men ekskl. avskrivninger, som henger sammen med FoU utført av foretaket, uavhengig av hvordan dette er finansiert. Driftskostnader verdsettes til produksjonskost. Indirekte FoU-relevante kostnader som overhead, renhold mv. skal regnes med.

5. Investeringer, aktivert og fullført i året. Levetid mer enn ett år

Her føres investeringer i driftsmidler med levetid på minst 1 år. Medregnes skal investeringer i så vel nye som brukte kapitalvarer som er kjøpt fra andre foretak til eget bruk. Kostnader til design, transport og installering o.l., samt investeringsavgift og ev. særavgifter skal medregnes. Ekskluderes skal fratregkbare merverdiavgift, finanskostnader, og oppnådde skattefordeler (f.eks. investering i mer miljøvennlig utstyr). Investeringsbeløpene skal være de samme som er benyttet ved beregning av anleggsverdier i NO (konkrete henvisninger følger lenger ned i rettledningen).

Felles for spørsmål 5.1, 5.2, 5.3 og 5.4

I kolonnen **tilganger** tar man med verdien av alle nyervervede varige driftsmidler som er anskaffet i løpet av året og som er ferdigstilte.

I tillegg inngår alle aktiverte påkostninger og hovedreparasjoner kjøpt og utført av andre, og/eller foretatt med egne ansatte på egne driftsmidler. Ta med både material- og lønnskostnader pluss ev. felleskostnader der disse er aktivert. Ikke ta med løpende kostnader til reparasjoner og vedlikehold.

Ved kjøp benyttes kjøpspris ved verdsettelsen av driftsmidlet, og ved egen-produksjon benyttes produksjonskost. Driftsmidlet anses for anskaffet når det er mottatt. Ikke-ferdigstilte anskaffelser skal ikke regnes med.

Tilganger inkluderer driftsmidler anskaffet ved finansiell leasing som er ført som eiendel i balansen, se spørsmål 5.5

I kolonnen **avganger** skal man føre opp salgsverdien av brukte driftsmidler som er solgt i året. Driftsmidler anses for solgt når de er levert.

Tilganger og avganger av aktiverte investeringer skal fordeles på driftsmiddelgrupper (5.1, 5.2, 5.3 og 5.4).

5.1 Maskiner, verktøy, redskap, inventar og software

Dette inkluderer produksjons- og anleggsmaskiner etc., kjøretøy som er anleggsmaskiner (trucker, veiskrapere, veivalser, mobilkraner, dumpere m.m.), ikke-registreringspliktige kjøretøy og kjøretøy kun tillatt brukt utenfor offentlig vei/på arbeidsområdet, andre maskiner (rengjøringsutstyr, stemplingsur, alarmanlegg, tegnemaskiner, video, TV, datamaskiner m.m.), møbler og inventar, samt medfølgende tilleggsutstyr. Investeringer i innkjøpt programvare tas kun med dersom denne er aktivert.

5.2 Transportmidler

"Transportmidler" omfatter personbiler, vogntog, lastebiler, drosjebiler (biler som nyttes vesentlig til drosjevirkksomhet), tankbiler, kranbiler, skip, fly, helikoptre etc. Ta ikke med anleggsmaskiner (inngår under spørsmål 5.1).

5.3 Bygninger og anlegg inkl. boligbygninger

Posten inkluderer alle typer bygninger og anlegg. Hvis tomt og grunn anskaffes sammen med bygg- eller anleggsinvestering og det ikke er mulig å skille ut verdi av tomt og grunn, tas hele investeringsbeløpet med her dersom tomt og grunnantas å utgjøre mindre enn 50 prosent av verdien. Hvis tomt og grunn antas å ha størst verdi, føres hele investeringsbeløpet i post 5.4.

5.4 Ubebygget tomt/grunn

Posten omfatter investering i tomtearealer og andre grunnarealer for drift. Disse driftsmidlene regnes som evigvarende, dvs. de har ingen begrenset levetid på 100 år eller mindre, og kan derfor ikke avskrives. Dette inkluderer skog- og jordbrukseieendommer, tomter, gruver, steinbrudd, vannfall og andre grunnarealer til eget bruk for drift av virksomheten. Dersom tomt/grunn er kjøpt med eksisterende bygning, og verdien av de to ikke er mulig å skille fra hverandre, tas hele investeringsbeløpet med her dersom tomten antas å ha større verdi enn bygningene.

5.5 Verdien av fysiske driftsmidler som er ervervet ved finansiell leasing

Med leasing forstås en avtale hvor en part mot vederlag overfører retten til bruk av et driftsmiddel for en lengre periode til en annen part (over 1 år). Dersom leasingavtalens realitet er ren finansiering, ved at leietakeren overtar bruksretten og det vesentligste av risiko og kontroll over driftsmidlet fra utleieren, foreligger finansiell leasing.

Det skal her oppgis den verdien som er benyttet ved aktivering av driftsmiddelet i balansen.

6. Verdien av av all bygge- og anleggsvirksomhet i året

6.1 Fakturert direkte til byggherre

Oppgi verdien av de totale driftsinntektene fra bygge- og anleggsvirksomhet som er fakturert direkte til byggherre. Dette utgjør en del av eller hele verdien bak postene 2.1 og 2.2.

6.2 Egne aktiverte investeringsarbeider i bygg og anlegg

Her føres verdien av foretakets egne investeringsarbeider som gjelder bygg og anlegg. Dette omfatter både nyanskaffelser og påkostningsarbeider vedrørende bygg og anlegg som er utført med egne ansatte.

7. Fordeling av all bygge- og anleggsvirksomheten på prosjekttypen

Postene 7.01 - 7.15

Verdien av årets bygge- og anleggsvirksomhet fordeles på prosjekt, slik at summen av alle prosentsetser i alle kolonner *samlet* blir 100 prosent.

Under **Nybygg** inngår alt byggearbeid som omfatter oppføring av nye bygninger.

Rehabilitering omfatter utbedring og ombygging av eksisterende bygninger forutsatt at dette skal aktiveres. Omfatter prosjektet også tilbygg og/eller påbygg, føres det på nybygg dersom tilbygget/ påbygget utgjør mer enn 50 prosent av salgsverdien.

Under **Vedlikehold/repasasjon** føres løpende vedlikehold og reparasjonsarbeid.

Under **Nyanlegg og rehabilitering av anlegg** inngår alt anleggsarbeid som er oppføring av nye anlegg og alt påkostningsarbeid på eksisterende anlegg forutsatt at dette skal aktiveres. Løpende vedlikehold og reparasjonsarbeid på anlegg føres i kolonnen **Vedlikehold/repasasjon**.

Prosjekttypen

Under de enkelte prosjekttypen skal man ta med alt arbeid som har direkte tilknytning til prosjektet, fra planleggings- og prosjekterings-, sprengings- og gravingsarbeid til finpusning, planering og oppryddingsarbeid.

Ved utbygging av større boligfelt, store industrianlegg o.l. må felles anlegg for veier, kloakk, kabler mv. føres under anlegg, mens den delen av grunnarbeidet som har direkte tilknytning til det enkelte bygg, føres på de ulike byggkategoriene. Om nødvendig kan fordelingen på bygg og anlegg i slike tilfeller foretas etter beste skjønn.

I post 7.01: Boligbygninger og fritidshus skal man i tillegg til rene boligbygg også ta med kombinerte bygg hvor minst 50 prosent av arealet er bestemt til boligformål.

Fortsetter på siste side - Vend!

9. Fordeling av foretakstall på ulike bedrifter (avdelinger)

I spørsmål 9 i skjemaet har vi listet opp de bedrifter som Statistisk sentralbyrå pr. utsendelsesdato har registrert under foretaket. De bedriftene som var i drift i 2002, skal være med under fordelingen. Dersom foretaket bestod av andre bedrifter i 2002 enn dem som er listet opp (nyetablerte bedrifter/ avdelinger o.l.), må disse også tas med. Angi da gateadresse og oppstartsdato og beskriv næringsaktiviteten. Stryk over og rett dersom våre opplysninger ikke er korrekte. Bruk eget ark dersom det ikke er plass nok på spørreskjemaet. Ved fordelingen kan anslag benyttes.

Bedrift: En lokalt avgrenset funksjonell del av et foretak hvor det hovedsakelig drives virksomhet innenfor én bestemt næringsgruppe. To lokale enheter med ulik gateadresse innenfor samme kommune/ postnummer regnes som to bedrifter. En lokal enhet som driver virksomhet innenfor flere forskjellige næringsgrupper blir delt opp i flere bedrifter.

9.1 Sysselsetting: Sysselsatte i hht. post 1.3 i skjemaet.

9.2 Lønnskostnader: Summen av NO-postene 5000, 5400, 5420 og 5900.

9.3 Omsetning: Summen av NO-postene 3000, 3100, 3200, 3500 (kun NO2), 3600, 3695, 3700 og 3900.

9.4 Produktinnsats: Summen av alle driftskostnader, minus varekostnad for solgte handelsvarer, lønnskostnader, av- og nedskrivninger, tap ved avgang av anleggsmidler og tap på fordringer.

9.5 Investeringer. Tilganger: Sum av tilganger for postene 5.1, 5.2 og 5.3 i skjemaet.

9.6 Investeringer. Avganger: Sum av avganger for postene 5.1, 5.2 og 5.3 i skjemaet.

NO vil si Næringsoppgave.

Eksempel på utfylling av spm. 9.1 til 9.6:

Ident	Adresse/karakteristikk	NACE (næringskode)	9.1 Fordel antall sysselsatte	Prosentfordeling, oppgis med to desimaler				
				9.2 Lønnskostnader	9.3 Omsetning	9.4 Produktinnsats	Investeringer	
							9.5 Tilganger uten tomt	9.6 Avganger uten tomt
123456789	Floveien 3, 2345 Moen - Anleggsvirksomhet	45110	4	24,80	25,55	31,00	15,34	0,0
123456789	Floveien 3, 2345 - Byggevirksomhet	45420	8	49,22	50,25	39,00	34,70	40,50
123456789	Myrveien 8, 3456 Fjorden - Butikkhandel	52110	5	25,98	24,20	30,00	49,96	59,50
		SUM	Tilsvare post 1.3 i dette skjemaet	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Strukturundersøkelse 2002

Vedlegg D Appendix D

Viktig: Skjemaet skal leses maskinelt. **Bruk blå eller svart penn** og skriv tallene slik:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Du kan få hjelp til utfylling ved å ringe:

Dersom virksomheten bare har vært **i drift en del** av 2002, må du likevel svare. Dersom virksomheten var **ute av drift hele 2002**, kryss av i boksen nedenfor, undertegn og returner skjemaet.

Virksomheten er plassert i næring:

Hvis dette er galt, vennligst beskriv virksomheten (du må fylle ut skjemaet selv om foretaket er plassert i gal næring):

Foretakets registrerte offisielle e-postadresse er:
Hvis den mangler eller er feil, før den opp i rubrikken under (bruk store bokstaver):

--

Er virksomheten i foretaket:	☐ I vanlig drift	☐ Midlertidig ute av drift, fra dato:	dd	mm	åå	☐ Opphørt, dato:	dd	mm	åå
	☐ Under oppbygging	☐ Solgt/overdratt (se under), dato:							
Virksomheten er solgt/overdratt til (oppgi navn og organisasjonsnummer til foretaket):							Eieform pr. 31.12.02:		
Dersom adresse- endring, fyll ut:	Beliggenhetsadresse: Gate eller sted:		Postnr.:	Poststed:	Kommune:				
	Postadresse: Postboks, gate eller sted:		Postnr.:	Poststed:	Kommune:				

1. Sysselsetting

Beregn gjennomsnittlig antall eiere og lønnstakere i året ved å summere antall eiere/lønnstakere ved utgangen av hver måned og dividere med 12. Rund av til nærmeste hele tall.

1.1 Eiere og familiemedlemmer som arbeider daglig i foretaket uten fast lønn (fyller bare ut av enkeltmanns-firma og ansvarlig selskap). Årsgjennomsnitt. Ingen som det betales arbeidsgiveravgift for regnes med her, disse inngår i 1.2. **Les rettleidingen på siste side.**

--

1.2 Lønnstakere, dvs. alle personer som arbeider for arbeidsgiver og mottar lønn, gratiale mv. inklusiv fraværende for en kort periode (permisjon med lønn, sykdom, ferie, streik), deltidsansatte, sesongarbeidere, utleid arbeidskraft mv. Fraværende for en lengre eller ubestemt periode og innleid arbeidskraft tas ikke med. Årsgjennomsnitt. **Les rettleidingen på siste side.**

--

1.3 Totalt antall sysselsatte (1.1 + 1.2)

--

Rettledning

Bedriftsinndeling

Hvis en juridisk enhet driver virksomhet på flere lokalt atskilte steder (adresser), skal det være registrert en bedrift for hver av disse. Tilsvarende skal det være registrert flere virksomheter hvis en juridisk enhet driver virksomhet i ulike bransjer på samme sted og hver bransje sysselsetter minst fem personer på heltid eller deltid. Unntatt fra denne regelen er blant annet transport og bygge- og anleggsvirksomhet. For disse næringene skal det kun registreres en virksomhet for hver adresse der det er faste avdelings-/ administrasjonskontorer.

Næring

Den forhåndsutfylte næringsbeskrivelsen er hentet fra Enhetsregisteret. Grupperingene er utført etter standard for næringsgruppering (SN94).

Hvis næringsbeskrivelsen er feil, vil vi at du retter dette i skjemaet. Gi en så nøyaktig beskrivelse som mulig av den aktiviteten som utføres. Oppgi derfor hvilke varer som produseres, eller selges og hvilke tjenester som utføres.

Eksempler kan være:

- Butikkhandel med dagligvarer
- Hotell med restaurant
- Reisebyråvirksomhet

Syssetting

Du skal oppgi syssetting for hele foretaket samlet og for hver av bedriftene. Årsgjennomsnittet finner du ved å summere gjennomsnittlig antall eiere/lønnstakere ved utgangen av hver måned og dividere med 12. Rund av til nærmeste hele tall. Foretak som bare har vært i drift en del av året, skal likevel oppgi syssetting som snitt for hele året.

1.1 Eiere av enkeltmannsfirma eller ansvarlig selskap og familiemedlemmer eller andre uten fast lønn som daglig arbeider i foretaket (gjennomsnitt i året).

Her inngår alle sysselsatte som ikke er lønnstakere, det vil si eiere av enkeltmannsfirma eller ansvarlig selskap, familiemedlemmer eller andre uten fast lønn som daglig arbeider i foretaket o.l. Medeiere i aksje- og andelsselskap som har lønnet arbeid i foretaket skal ikke være med (disse inngår som lønnstakere under 1.2). Det samme gjelder familiemedlemmer til eiere av enkeltmannsfirma eller ansvarlig selskap som har fast avtalt lønn (inngår også under 1.2).

1.2 Lønnstakere (gjennomsnitt i året).

Ta med alle personer som arbeider for arbeidsgiveren, og som har en ansettelseskontrakt og mottar kompensasjon for utført arbeid i form av lønn, gasje, honorarer, gratiale, naturalytelser o.l. Dette inkluderer personer som er fraværende for en kort periode og streikende, men ikke de som er fraværende for en lengre eller ubestemt tidsperiode av annen grunn. Begrepet inkluderer deltidsansatte, sesongarbeidere, lærlinger og hjemmearbeidere, men ekskluderer innleid arbeidskraft.

Tidligere utkommet på emneområdet *Previously issued on the subject*

Norges offisielle statistikk (NOS) **Official Statistics of Norway**

Bygge- og anleggsstatistikk
Construction Statistics

B	901	1988
B	971	1989
C	37	1990
C	95	1991
C	179	1992
C	262	1993
C	333	1994
C	425	1995
C	530	1996
C	599	1997
C	638	1998
C	689	1999
C	727	2000
D	281	2001

Byggearealstatistikk
Building Statistics

B	902	1989
B	962	1990
C	28	1991
C	78	1992
C	158	1993
C	242	1994
C	310	1995
C	397	1996
C	458	1997
C	533	1998
C	603	1999
C	688	2000
C	718	2001

Kvartalsvis byggearealstatistikk
Building Statistics, quarterly

C	173	1. kv. 1994
C	189	2. kv. 1994
C	194	3. kv. 1994
C	233	4. kv. 1994

Etter 1. kvartal 1995 t.o.m. 4. kvartal 1998 ble kvartalsvise byggearealstatistikken utgitt i eget hefte (gul serie). Etter dette tidspunktet publiseres den på Internett

Bygginfo

Ble utgitt hver måned t.o.m. desember 2003.

Temaside

Bygg og bolig finnes på <http://www.ssb.no/bygg/>

De sist utgitte publikasjonene i serien Norges offisielle statistikk

Recent publications in the series Official Statistics of Norway

- D 258 National Accounts 1995-2002. Production, Uses and Employment. 2003. 79s. 140 kr inkl.mva. ISBN 82-537-6420-0
- D 259 Fiskeoppdrett 2001 *Fish Farming 2001*. 2003. 76s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6422-7
- D 260 Konjunkturbarometer for industri og bergverk *Business Tendency Surcey - Manufacturing and Mining and Quarrying*. 2003. 63s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6435-9
- D 280 Varehandelsstatistikk 2001 *Wholesale and Retail Trade Statistics 2001*. 2003. 130s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6481-2
- D 281 Bygge- og anleggsstatistikk 2001 *Construction Statistics 2001*. 2003. 81s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6489-3
- D 284 Industristatistikk 2000. Næringstill. *Manufacturing Statistics 2000*. 2003. 125s.155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6506-1
- D 285 Lønnsstatistikk 2002 *Wage Statistics 2002*. 2003. 146s. 155 kr inkl.mva. ISBN 82-537-6523-1
- D 287 Inntektsstatistikk for personer og familier 2001 *Income Statistics for Persons and Families 2001* 2003. 124s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6535-5
- D 288 Skogstatistikk 2002 *Forestry Statistics 2002*. 2003. 61s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6536-3
- D 289 Kulturstatistikk 2002 *Culture Statistics 2002*. 2004. 132s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6544-4
- D 290 Fiskeristatistikk 2000-2001 *Fishery Statistics 2000-2001*. 2004. 106s. 190 kr inkl.mva. ISBN 82-537-6558-4
- D 291 Olje- og gassvirksomhet 1. kvartal 2003. Statistikk og analyse *Oil and Gas Activity 1st quarter 2003. Statistics and Analysis*. 2004. 100s. 155 kr inkl.mva. ISBN 82-537-6560-6
- D 292 Olje- og gassvirksomheten 2. kvartal 2003 *Oil and Gas Activity 2nd Quarter 2003. Statistics and Analysis*. 2004. 13s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6564-9
- D 293 Bøndernes inntekt og formue 2001. *The Farmers Income and Property 2001*. 2004. 46s. 115 kr inkl.mva. ISBN 82-537-6578-9
- D 294 Skattestatistikk for etterskuddspliktige 1993-2002 *Tax Statistics for Non-personal Taxpayers 1993-2002*. 2004. 41s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6584-3
- D 295 Olje- og gassvirksomhet 3. kvartal 2003. statistikk og analyse *Oil and Gas Activity 3rd Quarter 2003.Statistics and Analysis*. 2004. 77s. 140 kr inkl mva. ISBN 82-537-6587-8
- D 296 Utenrikshandel 2002 *External Trade 2002*. 2004. 152s. 190 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6592-4
- D 297 Regnskapsstatistikk 2001. Aksjeselskaper *Account Statistics 2001. Joint-Stock Companies*. 2004. 61s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6595-9
- D298 Fiskeristatistikk 2001-2002. *Fishery Statistics 2001-2002*. 2004. 29s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6601-7
- D 301 Forskning og utvikling i næringslivet 2001-2002 *Research and development in the Business Enterprise Sector 2001-2002*. 2004. 74s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6623-8
- D 302 Lakse- og sjøaurefiske 2003 *Salmon and Sea Trout Fisheries 2003*. 2004. 31s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6625-4
- D 303 Olje- og gassvirksomhet 4. kvartal 2003. Statistikk og analyse. *Oil and Gas Activity 4th Quarter2003. Statistics and Analysis*. 2004. 105s. 155 kr inkl.mva. ISBN 82-537-6627-0
- D 304 Innovasjonsstatistikk for næringslivet 2001 *Innovation Statistics in the Business Enterprise Sector 2001*. 2004. 96s. 140 kr inkl.mva. ISBN 82-537-6628-9
- D 305 Bøndernes inntekt og formue 2002 *Farmers Income and Property 2002*. 2004. 45s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6634-3
- D 306 Sjølvmeldingsstatistikk 2002 *Tax Return Statistics 2002*. 2004. 85s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6635-1